

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА /ЦКБ/ АД

ЗА 2019 ГОДИНА

С ъ д ъ р ж а н и е:

1. Преглед на развитието и резултатите от дейността на ЦКБ АД (Банката), както и нейното състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправена.

2. Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2019 г.

3. Вероятно бъдещо развитие на ЦКБ АД.

4. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

5. Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон.

6. Наличие на клонове на ЦКБ АД.

7. Използвани от ЦКБ АД финансови инструменти, както и целите и политиката на ЦКБ АД по управление на финансовия риск, включително политиката на Банката на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и експозицията на ЦКБ АД по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

8. Информация за изпълнението на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление, както и за съответствието на дейността на управителните и контролните органи на ЦКБ АД през изтеклата година с тези стандарти.

9. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на ЦКБ АД като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

10. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/ потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с ЦКБ АД.

11. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на ЦКБ АД.

12. Информация относно вземанията, задължения и условните ангажименти на ЦКБ АД към свързани лица, през отчетния период, както и за сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които ЦКБ АД е страна с посочване на общата стойност според характера на свързаността.

13. Информация за събития и показатели с необичаен за ЦКБ АД характер, имащи съществено влияние върху дейността на Банката, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

14. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за ЦКБ АД и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на ЦКБ АД.

15. Информация за дялови участия на ЦКБ АД, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/ начините на финансиране.

16. Обобщена информация относно сключените от ЦКБ АД, в качеството му на заемополучател, договори за заем (привлечени средства).

17. Обобщена информация за отчетния период, относно сключените от ЦКБ АД, в качеството му на заемодател, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица.

18. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

19. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

20. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните зашлахи и мерки, които ЦКБ АД е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

21. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

22. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на ЦКБ АД.

23. Информация за основните характеристики на прилаганите от ЦКБ АД в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

24. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

25. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от смитента, включително:

- а) получени суми и непарични възнаграждения;
- б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;
- в) сума, дължима от ЦКБ АД за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

26. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуриста акции на ЦКБ АД, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от ЦКБ АД опции върху негови ценни книжа - вид и размер на цещите книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

27. Информация за известните на ЦКБ АД договорности (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

28. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на ЦКБ АД в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на ЦКБ АД по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

29. Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

30. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция.

ИНФОРМАЦИЯ:

Точка 1

ЦКБ АД е дружество регистрирано по УСД № 56 с решение на Софийски градски съд (СГС) от 28.03.1991 г. като "Централна кооперативна банка" ООФ (ООД), преобразувано в акционерно дружество с решение на СГС от 15.10.1992 г.

Банката е вписана в Регистъра за дружествените фирми под № 334, том 4, стр. 11 по ф.д. № 5227/1991 г. на СГС, БУЛСТАТ 831447150, No по ДДС BG831447150, с решение от 28.03.1991 г, вписана на 16.05.2008 г. в Търговския регистър, към Агенцията по вписвания на Република България, с ЕИК 831447150.

ЦКБ АД е учредена за неопределен срок. Седалището на ЦКБ АД е гр. София.

От 15.05.2015 г. адреса на управление на Централна кооперативна банка АД е София 1086, бул. Цариградско шосе 87, телефон: 9266 266, електронен адрес (e-mail): office@ccbank.bg, електронна страница в Интернет (web-site): www.ccbank.bg.

От 04.03.1999 г. ЦКБ АД придобива статут на публично дружество, чиито акции се търгуват на „Българска фондова борса“ АД (БФБ).

Централна кооперативна банка АД е водеща банка на територията на Република България, след 2001 г., участвала в реструктурирания и закупуване на обявени в несъстоятелност кредитни институции, като: „ДОБРУДЖАНСКА ТЪРГОВСКА БАНКА“ АД (2002 г.), ТБ „КРЕДИТНА БАНКА“ АД (2002 г.), „БАНКА ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИ КРЕДИТ“ АД (2002 г.), ТБ „КАПИТАЛБАНК“ АД (2005 г.), ТБ „КРИСТАЛБАНК“ АД (2005 г.), „МЕЖДУНАРОДНА БАНКА ЗА ТЪРГОВИЯ И РАЗВИТИЕ“ АД (2007 г.).

ЦКБ АД е водеща банка на пазара на територията на Република България, по отношение на участия в реструктуриране на стратегически компании, финансови портфейли, както и на нефинансови институции.

През 2008 г. ЦКБ АД придоби мажоритарен дял в „Силекс банка“ АД, Скопие, в Република Македония, която в рамките на същата година се преименува на Централна кооперативна банка АД, Скопие, на която през 2009 г. бе увеличен капитала.

През 2010 г. ЦКБ АД придоби мажоритарен дял в "Статер банка" АД, Куманово, Република Македония. В началото на 2011 година Статер банка" АД Куманово, се вля в „Централна кооперативна банка“ АД, Скопие. Към момента ЦКБ АД притежава 87,35 % от капитала на ЦКБ Скопие АД, Република Македония. Дъщерната банка е ориентирана предимно към обслужване на физически лица, малки и средни предприятия.

ПРИСЪСТВИЕ В БАНКОВИЯ СЕКТОР

По показателя "Балансови активи" ЦКБ АД се нарежда на 8-мо място в класацията на БНБ за Банковата система към 31.12.2019 г.

Разпределение на банките според балансовите им активи към 31.12.2019 г.:

/ хил. лв./

№	Банки	2018	2019	Изм. в % за една година	Изм. в абс. ст-ст за една година	Позиция към 2018г.
1	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	19,413,598	21,639,060	11.46%	2,225,462	1
2	БАНКА ДСК	14,453,795	15,901,622	10.02%	1,447,827	2
3	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	11,270,399	12,172,143	8.00%	901,744	3
4	ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ *	8,207,481	11,185,731	36.29%	2,978,250	5
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	9,311,723	10,055,776	7.99%	744,053	4
6	РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ)	7,777,359	8,817,858	13.38%	1,040,499	6
7	ЕКСПРЕСБАНК	6,429,310	6,343,310	-1.34%	-86,000	7
8	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	5,617,692	6,105,407	8.68%	487,715	8
9	БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ	3,023,793	3,173,535	4.95%	149,742	9
10	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	2,755,098	2,884,167	4.68%	129,069	11
11	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	2,164,437	2,498,188	15.42%	333,751	12
12	ОБЩИНСКА БАНКА	1,892,870	2,045,598	8.07%	152,728	14
13	ИНВЕСТБАНК	2,121,010	1,898,475	-10.49%	-222,535	13
14	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА БАНКА КРЕДИТНА	1,420,311	1,670,532	17.62%	250,221	16
15	ИНТЕРНЕТШЪПЪЛ АСЕТ БАНК	1,438,916	1,547,567	7.55%	108,651	15
16	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	832,583	1,017,808	22.25%	185,225	17
17	СИТИБАНК ЕВРОПА АД, клон България	799,868	996,329	24.56%	196,461	18
18	ИНГ БАНК Н.В.-клон СОФИЯ	742,981	923,265	24.26%	180,284	20
19	ТИ БИ АЙ БАНК	741,913	876,911	18.20%	134,998	21
20	БНП ПАРИБА С.А.-клон СОФИЯ	795,566	817,148	2.71%	21,582	19
21	БНП Париба Пърсъпъл Файненс С.А.	615,379	727,782	18.27%	112,403	22
22	ТОКУДА БАНК	402,569	392,941	-2.39%	-9,628	23
23	ТЕКСИМ БАНК	301,649	363,236	20.42%	61,587	24
24	ТЕ-ДЖЕ ЗИРААТ БАНКАСЪ-клон СОФИЯ	116,610	145,928	25.14%	29,318	25
25	БАНКА ПИРЕОС БЪЛГАРИЯ *	2,912,920	-	-	-	10

*през 2019 г. Банка Пиреос България се вля в Юробанк България

Източник: БНБ

АКТИВИ

Към 31.12.2019 г. балансовата стойност на активите на ЦКБ АД е 6,105,407 хил. лв. Спрямо същия период на миналата година балансовите активи се увеличават с 487,715 хил. лв. или 8.68%.

Структура на активите

Паричните средства – в каса и разплащателна сметка в БНБ - формират 28.73% от балансовото число, при 30.23% година по-рано. Средствата в банки, състоящи се от кореспондентски сметки и краткосрочни депозити са с тегло 3.62% от балансовото число, при 3.95% година по-рано. Вложението под формата на ценни книжа, включващи ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и компенсаторни инструменти, които са инструмент за подобряване на доходността на Банката, представляват 18.41% от активите, при 17.21% за 2018 г.

Към 31.12.2019 г. размерът на балансовата стойност на кредитите и авансите формира 40.01% от активите, а заделените провизии за тях са 3.08% от предоставените кредити и аванси на клиенти. Към 31.12.2019 г. обезценките за несъбираемост по предоставени кредити и аванси на клиенти са общо 77,532 хил. лв.

През 2018 г. размерът на кредитите е бил 40.20% от балансовото число, а заделените провизии 4.78% от предоставените кредити и аванси на клиенти.

Качеството на кредитния портфейл е добро – обслужваните експозиции (Фаза 1 и 2) заемат 94.40% от портфейла, а необслужваните експозиции (Фаза 3) са с дял 5.60%, при стойности към 31.12.2018 г. съответно 91.65% и 8.35%.

Дълготрайните активи на Банката заемат дял от 2.48% от общата сума на активите ѝ, при 1.75% година по-рано.

ПАСИВИ

Към 31.12.2019 г. общата стойност на задълженията на ЦКБ АД е 5,537,207 хил. лв. Те заемат приблизително 90.69% от общите пасиви. Нарастването им за годината е 8.78%.

Структура на пасивите

Банката поддържа стабилна структура на привлечените средства, която ѝ позволява да не е зависима от външно финансиране.

Основният източник на привлечени средства за ЦКБ АД са привлечените средства от други депозанти – граждани, предприятия и други депозанти, достигащи 5,422,254 хил. лв. в края на 2019 г. Техният дял в общите задължения на банката е 97.92%. Привлечените средства от финансови институции под формата на депозити и кредити са 0.47% от общите задължения.

Собственият капитал на Банката е на обща стойност 568,200 хил. лв. Нарастването на собствения капитал спрямо 2018 г. е със 7.75% и е вследствие на формираната през годината печалба и други резерви.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

Към 31.12.2019 г. финансовият резултат на ЦКБ АД е нетна печалба в размер на 34,242 хил. лв. През 2018 г. Банката е реализирала нетна печалба в размер на 33,770 хил. лв.

Нетният доход от лихви за 2019 г. възлиза на 117,295 хил. лв., при 114,439 хил. лв. за 2018 г. Нетният доход от такси и комисиони, реализиран от Банката през 2019 г., достига 49,893 хил. лв., спрямо 44,387 хил. лв. година по-рано.

Разходите за дейността през 2019 г. нарастват с 8% в сравнение с равнището им от края на 2018 г. и достигат абсолютно изражение от 135,453 хил. лв. Разходите за персонала са 30.67% от тези разходи и спадат спрямо година по-рано, когато са били 31.66%. Административните и други разходи на Банката достигат 65,547 хил. лв., при 73,036 хил. лв. година по-рано.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска, ЦКБ АД прилага Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета с капиталови изисквания за покритие на рисковете в дейността.

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Банката управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Банката прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Банката действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и групи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокацията на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се присмат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банково законодателство.

Ликвиден риск - вероятността от затруднение на плащанията поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци. Банката управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

Пазарен риск - вероятността от възникване на загуба за Банката в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

Операционен риск - вероятността от преки или косвени загуби произтичаща от неадекватно функциониране или прескъсване на дейността на вътрешни за Банката процеси, системи или персонал.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска:

- Комитет по риска;
- Комитет за управление на активите и пасивите;
- Кредитен съвет;
- Кредитен комитет;
- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на

рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурор - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;

4. Дирекция „Анализ и управление на риска“ - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РИСК, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И РЕНТАБИЛНОСТ към 31.12.2019 г.

- Обслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 1 и 2) – 94.40%;
- Необслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 3) – 5.60%;
- Коефициент на ликвидно покритие – LCR – 556.59%;
- Акционерен капитал - 127,130хил.лв.

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Към месец декември 2019 г. „БАКР – Агенция за кредитен рейтинг“ АД определи дългосрочен рейтинг на финансовата сила на „Централна кооперативна банка“ АД „ВВ“ и краткосрочен рейтинг „В“, перспектива „стабилна“. Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на рейтинг на финансова сила на банка.

Точка 2:

Събития след отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

Във връзка с възникнала епидемия от зараза с коронавирус (COVID-19) и свързаните с нея промени в стопанските отношения между субектите, за Банката е възникнало значително некоригиращо събитие до датата на издаване на настоящия финансов отчет. Ефектите от това некоригиращо събитие не са довели до преизчислени приблизителни оценки, промени в параметрите на моделите за оценка на очакваната загуба (ECL) и не водят до промяна в класификацията или бизнес моделите на финансови активи към датата на финансовия отчет.

Във връзка с обявеното национално извънредно положение и мерките за защита на персонала и ограничението за движение на хора, наложени от Националния щаб, Ръководството на Банката е активирало План за непрекъсваемост на дейността. В съответствие с предписаните в Плана мерки, Банката е разпределила персонала на ЦУ на 2 локации, като е подsigурирала пълно дублиране на всичките си критични функции, като не очаква да изпита каквито и да е трудности и прекъсвания на дейността. Предприети са мерки за физическа защита на башковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като се спазват съответните предписания на властите – доставка на лични предпазни средства, ограничаване струиването на клиенти на по-малко от 2м. един от друг, поставяне на прозрачни предпазни екрани в точките на контакт, индустриално дезинфектиране на банковите помещения два пъти дневно и др. В по-големите градове на страната е въведен ротационен принцип на работа на отделните точки на продажба, като така е подsigурен непрекъсваем капацитет, дори и при пряка зараза на персонал.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на движението на хора и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Банката не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Банката, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Банката и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Банката. По-важните икономически сектори, които ще бъдат повлияни от ограничителните мерки вследствие на пандемията и към които Банката има кредитна експозиция са: туристическия сектор, строителство, търговия на едро и дребно, транспорт. Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството на Банката не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

Доколкото ликвидните активи на Банката превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери на банката са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията с коронавирус.

Ръководството на Банката счита, че възможността на Банката да продължи дейността си като действащо предприятие няма да бъде нарушена вследствие на влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние на Банката и резултатите от дейността и.

Точка 3:

През 2020 година, ЦКБ АД ще продължи да следва своя път на развитие. Основен акцент ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги. В същото време Банката ще развива и предлагането на услуги за големи корпоративни клиенти и малки и средни предприятия и свързаните с тях програми за усвояване на средства от структурните фондове на Европейския съюз.

Точка 4:

ЦКБ АД не развива научноизследователска или развойна дейност.

Точка 5:

През 2019 г. ЦКБ АД не е придобивала и/или прехвърляла собствени акции. Към 31.12.2019 г., ЦКБ АД притежава 11 броя собствени акции на номинална стойност от 1 лев всяка една.

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет, изплатени през 2019, са както следва:

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката и нейните дъщерни дружества за 2019 г. в лева		
			ЦКБ АД	ЦКБ АД, Скопие	ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
4.	Централен кооперативен съюз	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров	Председател на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД, Член на НС на ЗАО „ИК Банк“, Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	72,000	-	15,133
8.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД, Член на НС на ЦКБ АД, Скопие, Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	72,000	23,473	15,133
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-

Към 31.12.2019 г., членовете на съветите на ЦКБ АД не притежават акции от Банката.

Членовете на съветите на ЦКБ АД нямат допълнителни права за придобиване на акции и/или облигации на Банката.

Няма сключени през 2019 г. договори между ЦКБ АД и членовете на съветите ѝ или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Информация за членовете на управителните и контролните органи към 31.12.2019 г., относно участията им в управителни и контролни органи, както и притежания на дялове от търговски дружества:

Иво Камснор Георгиев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет, член на надзорния съвет и изп. директор
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изп. директор
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на надзорния съвет
Кепитъл Инвест ЕАД	121878333	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитъл Асет Мениджмънт ЕАД	200775128	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитал Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Национална Асоциация на Бойшите спортове	176868502	Председател и управляващ

Марин Великов Митев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет и изпълнителен директор
Голф Шабла АД	124712625	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Инвест Кспитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Спортен комплекс Варна АД	103941472	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Варна плод АД	103106697	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на надзорния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет
Сдружение Спортен клуб ТИМ	103014351	Председател и управляващ
Сдружение Спортен клуб по бойни изкуства ТИМ	103606634	Председател на УС и управляващ
Сдружение БККФ	103570622	Председател на УС и управляващ
Сдружение "Клуб По Аеробика "Тим - Клас"	103556156	Член на Управителния съвет
Сдружение на спортни клубове Черно Море	000090542	Член на Управителния съвет
Сдружение Национален Борд по туризъм	175090938	Член на Управителния съвет
Българска Карате Киокошин Федерация	103570622	Председател на УС и управляващ
ЕТ Марин Митев Проджект Мениджмънт	103326073	Собственик
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Инвест Кепитъл Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%

Райна Димитрова Кузмова:

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет

Централен кооперативен съюз /ЦКС/, ЕИК 000696497

Дружество	ЕИК	Участие
„Билкокооп“ ЕООД	175120000	100 %
„Булгаркооп-импорт-експорт“ ЕООД	131205196	100 %
„Булминвекс-ГБ“ ЕООД	000622340	100 %
„Енерджикооп“ ЕООД	203403154	100 %
„Интелект кооп“ ЕООД	160064204	100 %
„Кооптурист“ ЕООД	831506231	100 %
„Кооптурист – Китен“ ЕООД	102815549	100 %
„Кооптурист – Странджа“ ЕООД	103768668	100 %
„Кооп маркет“ ЕООД	202278420	100 %
„Кооп централ“ ЕООД	204319983	100 %
„Мелса кооп“ ЕООД	200728388	100 %
„Нектаркооп“ ЕООД	175122186	100 %
„Релакс-кооп“ ЕООД	200588961	100 %
„Кооп – Златен клас“ ООД	116579048	78,86 %
„Гранарикооп“ ООД	104688774	92,11 %
„Кооп Флорал“ ООД	205424909	40%
СБР „Здраве“ ЕАД	130523915	100 %
„Кооп - търговия и туризъм“ АД	121837308	87,74 %
„Холдинг кооперативен бизнес“ АД	121811740	87 %
„Национален кооперативен	831286504	80 %

Дружество	ЕИК	Участие
инвестиционен фонд" АД		
„БС – Кооп Трейд“ ЕКД	202093489	50%
„Красен-кооп“ АД,	121238027	50 %
„Совбулкооп“ АД – непрегистриран търговец	000644301	10,16 %
Консорциум „ЦКС и Химимпорт“ ДЗЗД	130716654	50 %
„Варна пакинг хауз“ АД	124099892	33 %
„Централна кооперативна банка“ АД	831447150	Член на Надзорния съвет
„Холдинг Кооп-юг“ АД	121659072	Член на Съвета на директорите

Проф. Д-р Александър Асенов Водничаров

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на Управителния съвет

Цветан Цанков Ботев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Зам. председател на управителния съвет
Булхимтрейд ООД	200477808	Управител
ФАРМА ГБС ДЗЗД	176397025	Управител
Консорциум "Химимпорт-биофарм инженеринг" ДЗЗД	131071224	Управител
Не притежава повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества.		

Александър Димитров Керезов

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на управителния съвет
Българскиан Еървейз Груп ЕАД	131085074	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на управителния съвет
Зърнени храни България АД	175410085	Член на управителния съвет и представляващ
ЗАД Армеец АД	121076907	Член на управителния съвет
Параходство Българско речно плаване АД	827183719	Член на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Член на надзорния съвет
Асенова крепост АД	115012041	Член на управителния съвет
СК XI X Консулт ООД	130452457	Управител
Протект АРТ ООД	203844348	Управител и Съдружник – над 25%
Сдружение СЪГЛАСИЕ 066	176941060	Председател на Управителен съвет и представляващ
Фондация СЪГЛАСИЕ СОФИЯ	205004556	Председател на Управителния съвет и представляващ
Сдружение "Обединена велика ложа на България"	130688048	Член на управителния съвет

Сава Маринов Стойнов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ПОАД „ЦКБ Сила АД	825240908	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите
ЗАО ИК Банк	1653005038	Член на съвета на директорите

Д-р Георги Димитров Константинов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЧЕЗ Електро България АД	175133827	Член на надзорен съвет
ЦКБ Асетс Мениджмънт АД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите
Борика-Банксервиз АД	201230426	Член на съвета на директорите
ЦКБ АД, Скопие	4640063	Член на надзорния съвет
РИГ А 25 ООД	202561895	Съдружник – над 25%

Георги Косев Костов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на Управителния съвет

Проф. Д-р Бисер Йорданов Славков

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на Управителния съвет
„Славков - одит” ООД	175295665	Съдружник – над 25%

Не са известни договори, сключени между ЦКБ АД и членовете на съветите му или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Управителният съвет на Банката е приел програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД за 2020г.

Точка 6:

Към 31 декември 2019 дейностите на Банката се извършват чрез 47 клона и 219 банкови представителства и 38 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

Точка 7:

Притежаваните от ЦКБ АД финансови инструменти към 31.12.2019 г. са: ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове, компенсаторни записи и деривати на обща брутна балансова стойност 1,124,744 хил. лв., вкл. (629) хил. лв. загуба от обезценка и са класифицирани като финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и оценявани по амортизирана стойност.

Банката притежава ДЦК на правителството на Р България и на правителства на държави – членки на ЕС на брутна балансова стойност 642,459 хил. лв. и на такива, които са извън ЕС, но са издадени в EUR – общо на обща стойност 97,285 хил. лв., корпоративни облигации на български и чуждестранни емитенти на стойност съответно 93,000 хил. лв. и 39,660 хил. лв., както и капиталови инструменти, представляващи акции в търговски дружества на български и чуждестранни емитенти на стойност съответно 74,507 хил. лв. и 49,111 хил. лв., както и дялове в договорни фондове за 128,694 хил. лв. и деривати за 28 хил. лв.

Банката не счита, че съществува съществен кредитен риск, свързан с облигационните инструменти на правителството на Р. България и Правителствата на държави от ЕС. По-голямата част от тези инструменти са с фиксиран лихвен процент и промяната в пазарните лихвени нива не се отразява на лихвените приходи от тях.

Държавните облигации на страни извън ЕС са изложени на известен кредитен риск, свързан с вероятността емитентите да не изпълнят своите задължения. Най-ниският кредитен рейтинг на държава извън ЕС, чиито книжа банката притежава към 31.12.2019 г., е В1, определен от Муудис.

Корпоративните облигации на български емитенти са изложени на кредитен риск, свързан с възможността на емитентите да изпълняват своите задължения. Размерът му е до общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа са с фиксиран лихвен процент и са изложени на риск от спадане на стойността им при повишение на пазарните лихвени проценти. Чуждестранните облигации са емитирани от високорейтинговани публични дружества, търгувани на регулирани фондови пазари в ЕС, като е възможно понасяне на загуби вследствие настъпването на кредитни събития при емитентите им.

Притежаваните от Банката капиталови инструменти и дялове в договорни фондове са изложени на ценови риск до размера на общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа се търгуват на Българска фондова борса. Доколкото индексите на борсите са волатилни, е възможно понасянето на загуби, вследствие спад цените на търгуваните на борсата книжа и отрицателни проценки на притежаваните от Банката капиталови инструменти и дялове в договорни фондове. Същото се отнася и за притежаваните от Банката капиталови инструменти на чуждестранни емитенти.

Притежаваните от Банката експозиции в дериватни финансови инструменти са несъществени и представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапи на открития пазар.

От гледна точка на естеството на дейността на ЦКБ АД други съществени фактори, свързани с финансови инструменти, не оказват влияние за оценка на активите, пасивите, финансовото състояние и резултат на Банката.

Точка 8:

ЦКБ АД прилага разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление.

Доклад относно изпълнението на Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление 2019 г. от „Централна кооперативна банка“/ЦКБ/ АД, както и Декларация за корпоративно управление на „Централна кооперативна банка“ (ЦКБ) АД, съгласно чл. 100н, ал. 8 от Закона за публично предлагане на ценни книжа са представени като отделни документи, неразделна част от настоящия доклад.

Точка 9:

Относителен дял на депозитите по видове към 31.12.2019 г.: /хил. лв./		
Безсрочни депозити	1,620,994	29.90%
В лева	1,422,652	
В чуждестранна валута	198,342	
Срочни депозити	2,012,746	37.12%
В лева	1,122,914	
В чуждестранна валута	889,832	
Спестовни влогове	1,776,286	32.76%
В лева	1,259,614	
В чуждестранна валута	516,672	
Други депозити	12,228	0.23%
В лева	11,326	
В чуждестранна валута	902	
Общо задължения към други депозанти	5,422,254	100.00%

Основен приоритет в дейността на Централна кооперативна банка АД и през 2019 г. беше кредитирането на физически лица, като в този сегмент Банката отново зае осмо място по абсолютен ръст на портфейла. Особено успешна беше годината при ипотечните кредити, където ръстът е близо 30% спрямо предходната година. Банката продължи да се фокусира върху клиентите с добър профил и високи доходи. Пазарът на ипотечни и потребителски кредити запази нивото си на активност, като банките усилено подобряваха параметрите и ценовите характеристики на продуктите си с цел привличане на нови клиенти. С конкурентната си продажбена политика и атрактивните си продукти, ЦКБ успя да запази добрите си позиции в областта на ритейл кредитирането.

И през 2019 г. Банката акцентира върху сегментацията на клиентите и разделянето им в няколко целеви групи, за които да предложи силно конкурентни офери. Активно се работеше в посока привличане на корпоративни и институционални клиенти с атрактивни условия за обслужване на трудовите възнаграждения на служителите им. Банката заложи на персонален подход и оферирание на специални, индивидуални за отделния клиент параметри по сделката. Продължи предлагането и на кредитни продукти със специални условия за служители на общоизвестни и стабилни фирми, с които няма сключен договор за превеждане на заплати. Служителите на Банката поддържат тесен контакт с ключовите работодатели в отделните региони и периодично провеждат презентации на продуктите на банката пред служителите.

Продължи започналата от преди две години тенденция за увеличаване на портфейла от ипотечни кредити и запазване на портфейла от потребителски кредити. Периодично през годината бяха актуализирани и подобрявани условията по ритейл кредитирането. Акцент в кредитирането на физически лица и тази година бяха ипотечните кредити.

Анализът на дейността на ЦКБ АД за 2019 г. показва следното:

От началото на годината банката има нови ритейл кредити за близо **338,4 млн. лева**, от които:

- **192,6 млн. лева** ипотечни кредити
- **145,8 млн. лева** потребителски кредити, *(в т.ч. овърдрафти по ЕДК, кредитни карти и стоки на кредит)*
- В резултат на продажбената активност, нетното нарастване на ритейл портфейла *(нарастването след приспадане на погашенията)* спрямо 2018 г. е в размер на **120,65 млн. лв.**

И през 2019 г. Банката продължи да стимулира инициативността и развитието на служителите си, чрез организиране на обучения за усъвършенстване на продажбените умения. Все по-активно е участието на служителите фронт офис и специалистите обслужване и продажби в дейността по привличане на нови клиенти, извършване на презентации и осъществяване на ритейл продажби, както в банковите салони, така и чрез посещения на работодатели и други партньори на банката.

ЦКБ предоставя изключително изгодни условия за своите най-важни клиенти, като предлага златни кредитни карти Visa и Mastercard при ниво на годишния лихвен процент - 12%. Стандартните и бизнес карти Visa и Mastercard, които банката издава са с лихвен процент от 15% годишно в лева, евро и щатски долари. За своите специални клиенти банката предлага платинена кредитна карта Visa с ексклузивен лихвен процент от 10%, както и кредитна карта от много висок клас - World Mastercard при годишна лихва от 9%.

През 2019 г. ЦКБ АД запази позициите си на един от големите издатели на картови продукти в страната. Банката издава международни кредитни карти Mastercard и Visa, ко-брандирана кредитна карта Visa ССВ-Bulgaria Air, кредитна карта Visa Platinum, както и местни кредитни карти. Портфолиото от дебитни карти, които банката предлага, се състои от международни дебитни карти от висок клас World Debit Mastercard, дебитни карти Debit Mastercard и Visa Debit и ко-брандирани карти Debit Mastercard с А1 България ЕАД, както и местната дебитна карта BCard. На клиентите се предлагат също така дебитни и кредитни карти ЕМОЦИЯ, възможност сами да изберат визията на своята карта от предложена галерия с над 50 дизайна. Банката дава възможност на клиентите да се възползват от предимството на изключително бързите безконтактни плащания с всички основни брандове карти.

ЦКБ АД предлага дебитна карта от висок клас Gold Debit Mastercard. Картата е с допълнителни преимущества и е предназначена за клиентите, които притежават сребърна клубна карта.

Банката предлага два картови продукта, предназначени специално за фирми – безконтактни дебитни карти Visa Debit Commercial и Debit Mastercard Commercial. Картите са от висок клас, с широко приложение и допълнителни характеристики, с които да удовлетворят нуждите на бизнес клиентите. ЦКБ АД предлага специално пакетно предложение за фирми, което включва преференциални условия по основни банкови услуги, Commercial дебитни карти и ползване на електронно банкиране с КЕП.

Банката акцентира в предлагането на дебитната карта от висок клас World Debit Mastercard, предназначена за премиум клиентите с добри финансови възможности, които разполагат със значителен паричен ресурс в Банката, или ползват кредитни продукти със значителен размер. Клиентите имат възможност да получат специално отношение и да се възползват от много допълнителни привилегии:

- Отстъпки при подбрани търговци в България, както и при пътуване в чужбина;
- Допълнителни привилегии на летищата в София и Висна;
- Допълнителни бонуси в програмата за лоялност ССВ Club;
- Безплатна застраховка при пътуване в чужбина;
- Безплатна застраховка, която осигурява допълнителна сигурност и покрива следните рискове:
 - ✓ Кражба и/или случайна щета на артикул, закупен с картата;
 - ✓ Защита за постигане на най-ниска цена при пазаруване с картата – ако клиентът открие същата стока на по-ниска цена, ще му бъде възстановена разликата;
 - ✓ Защита при кражба или загуба на картата заедно с ключове или документи.

Банката предлага кредитна карта от изключително висок клас World Mastercard, предназначена за значими и платежоспособни клиенти. Кредитната карта World Mastercard e Premium продукт на Mastercard, който е позициониран на по-високо ниво дори от кредитните карти Platinum. Освен изключително атрактивните финансови параметри на картата World Mastercard, тя носи и редица допълнителни екстри и привилегии на своите притежатели:

- Безплатно членство в програмата Priority Pass – осигурява достъп до над 700 бизнес салона на летища в над 100 държави по целия свят;
- Специални отстъпки от авиокомпания България Ер;
- Безплатен достъп до бизнес салоните Витоша и Преслав на Летище София и Sky Lounge и Jet Lounge във Виена;
- Застраховка при пътуване в чужбина към ЗАД Армеец – 22 застрахователни покрития с максимална сума на покритие в размер на 50 000 долара;
- Допълнителна застраховка, която осигурява защита при кражба на картата заедно с лични вещи и документи, защита при инцидент или кражба на стоки, закупени с картата, както и най-изгодната цена при пазаруване;
- Отстъпки в програмата CCB Club;
- Отстъпки при пазаруване при избрани търговци в България, включени в каталога CCB World Offers;
- Допълнителни атрактивни отстъпки в чужбина в хотели, известни магазини и rent-a-car компании, осигурени от Mastercard;
- Още много отстъпки при пазаруване в търговските обекти, включени в програмата CCB Bonus.

В края на 2019 г. ЦКБ АД стартира предлагането на услуга Concierge, която предлага на притежателите на дебитни и кредитни World Mastercard незабавна лична помощ по всяко време и място, привилегирован достъп до ексклузивни услуги и опит и индивидуални решения само с едно телефонно обаждане. Клиентите получават съвети, препоръки, възможност за резервации за хотели, ресторанти, продажба на билети за различни събития: музика, театър, спорт, резервиране на самолетни билети, пакетни почивки, круиз, забележителности, помощ при планиране на пътуване. За кредитните карти World Mastercard ЦКБ АД осигурява още по-високо ниво на услугата, като освен изброените услуги, на картодържателите се предлага и възможността да получат информация за антикварна и арт търговия, възможност за резервация за пакетни почивки, полети, хотели, коли под наем и / или организиране на специализирани пътувания, включително чартър на самолети или яхти, помощ при избор на подарък, достъп до пътеводители за различни дестинации, информация за подготовка на пътуване, информация за митнически разпоредби и визи, информация за валута. Предоставя достъп и препоръки за различни спортни клубове. Осигурява достъп до пътеводители за различни дестинации, информация за подготовка на пътуване, информация за митнически разпоредби и визи, информация за валута.

С финансовата подкрепа на Mastercard от началото на 2019 г. ЦКБ АД предлага на Премиум Mastercard картодържателите (дебитни и кредитни карти Gold, включително за бизнес клиенти, дебитни и кредитни карти World Mastercard) привилегията Fast Track за приоритетно преминаване през задължителните проверки на Терминал 2 на Летище София. Услугата Fast Track предоставя предимството да преминават приоритетно през първа проверка на лични документи и да се възползват от специална приоритетна лента за проверка на багаж.

От края на 2019 г. ЦКБ АД предоставя на всички свои картодържатели на кредитни карти VISA Platinum безплатен достъп до Програма LoungeKey - услуга, която осигурява достъп до удобствата на над 1000 специални бизнес салона, разположени в летища по цял свят, без предварителна резервация и без значение на ползвана авиокомпания и класата на пътуване, където могат да се възползват от удобни зони за почивка, докато чакат полета си, WiFi интернет достъп, телевизор, напитки и закуски, душ и др.

ЦКБ предлага услугата за сигурни плащания в Интернет E-Secure. Чрез регистрация за услугата E-Secure, клиентите получават по-висока защита при плащания с банкови карти в Интернет. Картодържателите получават допълнителна парола, която се въвежда само при покушки онлайн. Всички дебитни и кредитни карти на банката са предварително отворени за регистрация за услугата E-Secure за сигурни плащания в Интернет. При извършване на транзакция към интернет търговец, регистриран за Visa Secure/Mastercard SecureCode клиентите получават допълнителен код на своя мобилен телефон чрез SMS. По този начин Банката осигурява на всички свои клиенти с международни дебитни и кредитни карти допълнителна сигурност, когато пазаруват онлайн.

ЦКБ предлага на своите клиенти услугата CashM, която дава възможност на всички картодържатели на ЦКБ да нареждат парични преводи чрез своите банкови карти на банкомат. Получателят на превода изтегля сумата също на банкомат, като няма нужда да притежава банкова сметка или карта.

Банката продължава да предлага различни преференции на притежателите на кредитни и дебитни карти. И през 2019 г. притежателите на карти Visa Platinum от ЦКБ имаха възможност да ползват безплатно бизнес салон Витоша на летище София, независимо от това с коя авиокомпания пътуват. Притежателите на карти World Debit Mastercard, Visa Platinum, Visa Gold и Mastercard Gold могат да ползват безплатно бизнес салон Витоша на летище София, както при международни полети, така и в случаите, когато летят с полети по вътрешни линии. От началото на месец март 2019 г. клиентите, които притежават кредитни карти World Mastercard, Visa Platinum, Visa Gold и Mastercard Gold могат да ползват безплатно бизнес салоните на летище Варна и летище Бургас. ЦКБ АД осигурява безплатен достъп освен за картодържателите на посочените карти, така и за техни придружители:

- Безплатен достъп до бизнес салоните на летище Варна и Бургас е осигурен за картодържателите на Visa Platinum и един техни придружител;
- За картодържателите на World Mastercard и двама техни придружители е осигурен безплатен достъп до бизнес салоните на летище Варна и Бургас.

През 2019 г. ЦКБ АД утвърди добрите си пазарни позиции при издаването на банкови карти, като общият брой издадени карти на Банката към 31.12.2019 г. възлиза на 552,251.

ЦКБ АД успя да запази добри пазарни дялове и по отношение на развитието на мрежата си от банкомати и ПОС терминали. Броят на виртуалните ПОС терминали през 2019 г. достигна 586. В края на 2019 г. общият брой на АТМ терминалите на ЦКБ е 580. Общият брой ПОС терминали на ЦКБ към края на 2019 г. е 4,843, включително ПОС терминалите в банкови салони. Всички нови ПОС терминали при търговци, които банката инсталира, са с новата функционалност за акцентриране на безконтактни плащания.

Общият брой издадени международни кредитни карти в края на декември 2019 г. е 31,380 броя, от които Mastercard – 16,776 броя и Visa – 14,604 броя.

Промоции за картодържатели на ЦКБ с дебитни и кредитни карти Visa и Mastercard

През 2019 г. ЦКБ АД отново проведе рекламни кампании съвместно с картовите организации Visa и Mastercard, насочени към стимулиране на плащанията с карти на ЦКБ при търговци в страната. Притежателите на международни карти от ЦКБ имаха възможност да участват в промоции с атрактивни награди и допълнителни стимули. ЦКБ АД взе участие в следните кампании:

- Промоция на Visa от 01.05.2019 г. до 30.09.2019 г., специално насочена към Visa Premium картодържатели. При плащане в ресторанти в чужбина с Visa Gold клиентите получаваха 4% от платената сума обратно по сметката си, а с Visa Platinum - 7%.
- За притежателите на Visa Business карти беше проведена кампания за популяризиране на плащанията. За всяко извършено плащане при зареждане на гориво в чужбина клиентите получаваха обратно по картата си cashback в размер на до 3%. Организираната от Visa кампания, в която ЦКБ АД взе участие се проведе в периода от началото на май до края на септември 2019 г.
- В периода от 13.05.2019 г. до 30.06.2019 г., съвместно с Mastercard се проведе кампания за насърчаване на безконтактните плащания с кредитни и дебитни карти Mastercard от ЦКБ АД с награди за клиентите. Всяка седмица по време на кампанията се раздаваха награди - уикенд за двама на къмпинг „Градина“, 2 раници и 3 Bluetooth колонки.
- В периода от 29.08.2019 г. до 30.09.2019 г. се проведе кампания на Visa при заплащане на гориво с дебитна или кредитна карта Visa. Всяка седмица по време на кампанията се теглиха по две награди – почивки в Португалия.
- В периода от 30.08.2019 г. до 17.10.2019 г. се проведе кампания на Visa за стимулиране на плащания с карти Visa в сайта www.ozone.bg под надслов “Влез в час с Ozone&Visa”. При всяко плащане с дебитна или кредитна карта Visa на сайта, клиентите получаваха 10% отстъпка включително и за артикулите които са в промоция.
- В допълнение беше проведена телевизионна кампания с преференциални условия за новоиздадени кредитни карти Mastercard. Всички новоиздадени кредитни карти Mastercard тип Фаворит, заявени в периода от 11.11.2019 г. до 29.02.2020 г. и активирани до 16.03.2020 г., ще са с преференциални условия – без годишна такса за първата година и без лихва за първите шест месеца, считано от датата на активиране. Самата телевизионна кампания се излъчи в периода от 27.11.2019 г. до 31.12.2019 г. Рекламата по телевизията се излъчи в Нова ТВ, БТВ, BG on Air, Discovery, Travel Channel, Fine Living. Като част от рекламната кампания са използвани и следните канали:
 - реклама в YouTube;
 - банер реклама в популярни интернет сайтове;
 - печатна реклама;
 - външна реклама в това число и реклама в метрото;
 - радио реклама.
- С цел популяризиране на фирмени дебитни карти Visa беше създаден нов продукт за юридически лица – пакет за фирми с мобилно банкиране. В периода от 18.11.2019 г. до 31.12.2019 г. беше проведена кампания, която включваше външна реклама, реклама в метрото, дигитална реклама, радио реклама и печатна реклама.
- С цел популяризиране на услуга Concierge в края на 2019-та година беше проведена кампания, която обхващаше печатна, дигитална и радио реклама. Организирано беше частно кино събитие – премиера на Star Wars, на което бяха поканени клиенти на Частно банкиране, представители на Mastercard и други важни клиенти на Банката.
- В периода от 21.10.2019 г. до 29.12.2019 г. с финансовата подкрепа на Mastercard беше проведена кампания за стимулиране на плащанията с дебитни и кредитни Mastercard. Всяка седмица в периода на кампанията се теглиха следните награди:
 - 1 Робот /прахосмукачка/
 - 2 фитнес гривни Fitbit
 - 3 дигитални фоторамки

След края на кампанията специално за безконтактните плащания беше проведена допълнителна томбола с голяма награда – ваучер от POSOKA.com на стойност 3000 лв. до избрана от печелившия дестинация.

- ЦКБ АД взе участие и в националната кампания на Visa за стимулиране на плащанията с кредитни карти, проведена в периода от 20.11.2019 г. до 31.12.2019 г. Всяка седмица се теглиха три награди, като всяка награда включваше самолетни билети София – Висна – София за двама, две нощувки със закуска във Виена за двама в хотел 4 звезди, двупосочен трансфер летище – хотел – летище, застраховка „Помощ при пътуване в чужбина“ и 1000 лв. за пазаруване.
- ЦКБ АД взе участие и в няколко промоции, организирани от Mastercard съвместно с Икеа, Метро и ОМВ за популяризиране на плащанията с карти Mastercard.

През 2019 година програмата ССВ Club запази устойчивото си развитие.

В програмата ССВ Club участват 14 партньора, които предоставят следните отстъпки:

- България Ер предоставя на клиентите атрактивна отстъпка от 5% върху цената на самолетните билети, към която се добавя и отстъпката при плащане с кобрандирана кредитна карта ССВ-Bulgaria Air. Високо ценена от клиентите е и преференцията, която се дава под формата на безплатен превоз на допълнителен багаж с всеки полет на България Ер.
- ЗАД Армеец предоставят възможност за начисляване на бонус точки по програмата в съчетание с ползването на различни други отстъпки от застрахователното дружество;
- Лукойл, поради естеството на своя бизнес, осигурява най-голяма честота на бонусираните продажби:
 - ❖ Златна карта ССВ Club – отстъпка в размер на 4%;
 - ❖ Сребърна карта ССВ Club – отстъпка в размер на 3.5%;
 - ❖ Бизнес карта ССВ Club – отстъпка в размер на 3.5%;
 - ❖ Стандартна карта ССВ Club – запазва се отстъпката от 3%;
- Верига магазини HomeMax – 5 % отстъпка;
- Автобусните превозвачи Етап-Адрес и Груп шнос предлагат изключително атрактивната за клиентите на програмата отстъпка от 10%.
- Търговска верига КООП – 3% отстъпка;
- Хранителна верига БМ Маркет – 3 % отстъпка;
- Верига оптики Grand Optics & Joy Optics – 20% отстъпка;
- Магазини за мъжка мода Франт – 10% отстъпка;
- Магазини за обувки Hush Puppies – 5% отстъпка;
- Специални предложения от А1 за членовете на програмата ССВ Club;
- ЧЕЗ Електро България - 25 Kwh дневна електроенергия за при плащане на сметките към дружеството посредством услугата на ЦКБ „Абонамент за периодични сметки“.

В края на 2019 година, броят на клиентите, участващи в програмата за лоялност ССВ Club достигна 567,908, като бонусираната сума на продажбите е в размер над 52 млн. лв.

ЦКБ АД продължава да развива програмата ССВ Bonus. Основната ѝ цел е да насочи картодържателите на банката към търговските обекти на избрани партньори, в които имат възможност да се възползват от специални отстъпки. Програмата ССВ Bonus е важно предимство за клиентите при избор на банка, не само за кредитни, но и за дебитни карти. Тя е ориентирана към стимулиране на картовите плащания и създаване на взаимоотношения на трайно партньорство, както с клиентите, така и с търговците. Мобилната версия на ССВ Bonus предоставя възможност на клиентите да имат достъп до каталога през мобилни устройства и във всеки един момент да са информирани за търговски обекти, в които могат

да се възползват от отстъпка. През 2019 г. беше отпечатано 18-тото издание на каталога CCB Bonus с включени 214 търговеца с над 650 търговски обекта в цялата страна.

Централна Кооперативна Банка АД е собственик на 100% от капитала на управляващо дружество ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД с лиценз № 61 – УД/10.01.2019 г. за извършване на дейност като управляващо дружество по Решение на Комисията № 42 – УД от 17.01.2007 г. ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД е една от водещите небанкови финансови институции в България. Към 31.12.2019 г. активите под управление на дружеството са на стойност 58,929,289 лева, поради което е в Топ 10 в класацията на управляващите дружества, членове на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД), с пазарен дял от 3,48%. ЦКБ Асетс Мениджмънт управлява три договорни фонда – ЦКБ Гарант, ЦКБ Актив и ЦКБ Лидер. Доходите от инвестиции в договорен фонд са освободени от данък, съгласно българското законодателство.

- Договорен фонд “ЦКБ Гарант”

ЦКБ Гарант е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат нисък инвестиционен риск. Обект на инвестиции са основно висококачествени облигации, други дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Основната цел на ЦКБ Гарант е запазване стойността на инвестициите на притежателите на дялове, както и устойчиво увеличаване при поемане на нисък риск.

ЦКБ Гарант донесе на инвеститорите възвращаемост за 2019 година в размер на 2.94%. Справка в данните на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД) на годишна база сочи, че това е поредната година, в която фондът се нарежда на едно от водещите места по доходност спрямо другите фондове в облигации, управлявани от дружества членове на асоциацията.

- Договорен фонд “ЦКБ Актив”

ЦКБ Актив е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат умерен инвестиционен риск. Инвестиционната политика на фонда предвижда реализиране на капиталови печалби от акции, приходи от дивиденди, както и текущи доходи от дългови ценни книжа, инструменти на паричния пазар и други финансови инструменти.

ЦКБ Актив е един от най-големите балансиран договорни фондове по активи под управление спрямо договорните фондове с балансирана инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД. Размерът на фонда е на стойност 28,575,557 лева към 31.12.2019г.

- Договорен фонд “ЦКБ Лидер”

ЦКБ Лидер е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат **висок инвестиционен риск**. Обект на инвестиции са предимно акции, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Фондът може да инвестира и в дългови финансови инструменти и инструменти на паричния пазар най-вече с цел поддържане на ликвидност и в моменти на пазарни сътресения.

Към 31.12.2019 г. ЦКБ Лидер е в Топ 10 по активи под управление спрямо договорните фондове с високорискова инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД. Размерът на фонда е на стойност 27,690,899 лева към 31.12.2019г.

Договорните фондове, управлявани от ЦКБ Асетс Мениджмънт, се предлагат в офисите на “Централна Кооперативна Банка” АД, на база сключен договор за дистрибуция.

Точка 10

През 2019 г. ЦКБ АД е реализирала нетни приходи по отделни категории дейности и пазари, както следва:

I. Нетни приходи от лихви

Реализирани нетни приходи от лихви през 2019 г. са в размер на 117,295 хил. лв., като приходите са в размер на 133,805 хил. лв., а разходите са в размер на 16,509 хил. лв.

II. Нетни приходи от такси и комисионни

Реализираните нетни приходи от такси и комисионни през 2019 г. са в размер на 49,893 хил. лв., като приходите са в размер на 61,977 хил. лв., а разходите са в размер на 12,084 хил. лв.

Разходите за такси и комисионни са формирани от банкови преводи, обслужване на сметки на Банката, сделки с ценни книжа и други.

III. Нетни приходи от операции с ценни книжа

Реализираните нетни приходи от операции с ценни книжа през 2019 г. са в размер на 5,950 хил. лв. Тези приходи са формирани от извършени от ЦКБ АД сделки с акции на финансови и нефинансови институции и други клиенти, и сделки с облигации, емитирани от Българското правителство и правителства на и извън ЕС и търговски дружества, от една страна, и от извършена от ЦКБ АД преоценка на тези книжа, от друга страна.

IV. Нетни приходи от промяна на валутните курсове

Реализираните нетни приходи от промяна на валутните курсове през 2019 г. са в размер на 4,781 хил. лв. Тези приходи са формирани от извършени от ЦКБ АД валутни сделки, от една страна, и от извършена от ЦКБ АД валутна преоценка на активите и пасивите, деноминирани в чуждестранна валута, от друга страна.

V. Други нетни приходи от дейността

Реализираните други нетни приходи от дейността през 2019 г. са в размер на 3,273 хил. лв., като основно тази стойност е формирана от приходи от дивиденди в размер на 1,469 хил. лв. и от други приходи от дейността – 1,520 хил. лв.

VI. Увеличение на обезценките за несъбираемост

Нетните разходи за обезценките за несъбираемост през 2019 г. съгласно МСФО 9 са отчетени като разход в размер на 7,080 хил. лв., като тази стойност е формирана от: реинтегриране на провизии по предоставени ресурси и аванси на банки 122 хил. лв., начислени провизии по вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер на (886) хил. лв., начислени провизии по предоставени кредити и аванси на клиенти в размер на (4,514) хил. лв., начислени провизии по дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност в размер на (239) хил. лв. и начислени провизии по финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в размер на (1,563) хил. лв.

VII. Разходи за дейността

Разходите за дейността на ЦКБ АД през 2019 г. са в размер на 135,453 хил. лв., като основно са формирани от разходи за заплати и персонал общо за 41,539 хил. лв. и административни и маркетингови разходи за 37,944 хил. лв.

Точка 11:

През 2019 г. няма сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на ЦКБ АД.

Точка 12:

Банката е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Банката приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Банката е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане на кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпуснати, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31 декември 2019 Банката има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2019
Предприятие-майка	
Получени депозити	14
Дружества под общ контрол	
Отпуснати кредити	44,107
Издадени гаранции	4,534
Репо сделки	-
Други вземания	679
Други задължения	1
Получени депозити	29,315
Предоставени депозити	3,626
Получени средства по емитирани облигации	258
Дъщерни предприятия	
Получени депозити	1,177
Предоставени депозити	352
Придобита облигация	9,947
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер	
Отпуснати кредити	989
Други вземания	8
Получени депозити	4,551

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2019 и сделки със свързани лица са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2019
Предприятие-майка	
Приходи от такси и комисионни	1
Дружества под общ контрол	
Приходи от лихви	2,129
Приходи от такси и комисионни	1,405
Приходи от услуги	264
Разходи за лихви	(620)
Разходи за услуги	(7,537)

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2019
Дъщерни предприятия	
Приходи от лихви	171
Приходи от такси и комисионши	7
Разходи за такси и комисионни	(2)
Приходи от дивиденди	1,056
Приходи от услуги	140
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер	
Приходи от лихви	5
Приходи от такси и комисионши	8
Приходи от услуги	1
Разходи за лихви	(3)
Разходи за услуги	(168)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2019 г., са на обща стойност 504 хил. лв. Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2019 г., са на обща стойност 504 хил. лв.

Точка 13:

През 2019 г. няма настъпили събития и показатели с необичаен за ЦКБ АД характер, имащи съществено влияние върху дейността на Банката.

Точка 14:

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва

	Към 31.12.2019
Банкови гаранции	
В български лева	36,068
В чуждестранна валута	15,662
Загуба от обезценка	(1)
Общо банкови гаранции, нетно	51,729
Неотменими ангажименти	229,569
Загуба от обезценка	(1,070)
Общо неотменими ангажименти, нетно	228,499
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	281,299
ОБЩО ЗАГУБА ОТ ОБЕЗЦЕНКА	(1,071)
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	280,228

Към 31 декември 2019 г. Банката има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 229,569 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншовете на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

Точка 15:**Инвестиции в дъщерни предприятия:**

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2019	участие %
“Централна кооперативна банка” АД, Скопие	Република Северна Македония	Банкова дейност	46,216	87.35%
УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД	България	Финансов сектор	3,200	100.00%

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2019
Средносрочни български държавни облигации	1,590
Дългосрочни български държавни облигации	279,890
Чуждестранни държавни облигации	167,266
Капиталови инвестиции във финансови институции	3
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	15,537
Български корпоративни ценни книжа	85,036
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	16,970
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	566,292

Към 31 декември 2019 за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 3,179 хил. лв., които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2019 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 118,279 хил. лв. са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2019 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2019 капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 15,537 хил. лв. представляват акции в търговски дружества.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2019 българските корпоративни ценни книжа в размер на 85,036 хил. лв. представляват облигации на български корпоративни смитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2019 чуждестранните държавни облигации в размер на 167,266 хил. лв. представляват в по-голямата си част държавните облигации на страни от Европейския съюз.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2019 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, чуждестранни държавни облигации, по-голямата част на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и скопто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2019
Дългосрочни български държавни облигации	155,392
Чуждестранни държавни облигации	135,605
Български корпоративни облигации	7,964
Чуждестранни корпоративни облигации	12,743
Загуба от обезценка	(629)
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	311,075

Български ценни книжа, заложили като обезпечение

Към 31 декември 2019 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 107,654 хил. лв. са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата се състоят от български корпоративни облигации, чуждестранни корпоративни облигации и деривати, държани за търгуване, включващи размера на начислените лихви и скопто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, са както следва:

	Към 31.12.2019
Български корпоративни ценни книжа	191,904
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	54,816
Деривати, държани за търгуване	28
Дългосрочни български държавни облигации	-
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	246,748

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2019 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 67,726 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 124,178 хил. лв.

Чуждестранните корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2019 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 39,772 хил. лв., акции от капитала на нефинансово дружество в размер на 581 хил. лв., дялове в договорни фондове в размер на 4,516 хил. лв. и облигация в кредитна институция в размер на 9,947 хил. лв.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2019 и 2018 дериватите държани за търгуване съответно в размер на 28 хил. лв. и 56 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване

Към 31 декември 2019 г. Банката има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 304,324 хил. лв., в това число вземанията по лихви. Част от тях в размер на 30,601 хил. лв. са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа на приблизително същата стойност. Останалата част в размер на 273,723 хил. лв. са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, чиято стойност е по-голяма от стойността на предоставения ресурс. Към 31 декември 2019 по сключените споразумения с клауза за обратно изкупуване е формиран коректив за очаквани кредитни загуби в размер на 1,094 хил. лв. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2020.

Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2019 се състоят от земя и търговски сгради, част от които са отдадени под наем за период от 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годините, приключващи на 31 декември 2019, са в размер на 176 хил. лв. През отчетните периоди Банката не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти. Всички преки разходи, свързани с инвестиционните имоти, се покриват от лизингополучателите.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2019 е в размер на 18,791 хил. лв. и е определена от лицензирани външни оценители, притежаващи съответните признати професионални квалификации и опит в оценяването на имоти от подобни категория и местоположение като тези на инвестиционните имоти на Банката.

Точка 16:

Естеството на банковата дейност предполага ползването на голям обем ресурс под формата на привлечени средства, като следва:

Депозити от банки:

	Към 31.12.2019
Безсрочни депозити от местни банки:	
- в български лева	9,709
- в чуждестранна валута	6,983
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	6,239
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	297
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,445
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	26,162

Задължения към други депозанти:

Анализ по срочност и вид валута:

	Към 31.12.2019
Безсрочни депозити	
В лева	1,422,652
В чуждестранна валута	198,342
	<u>1,620,994</u>
Срочни депозити	
В лева	1,122,914
В чуждестранна валута	889,832
	<u>2,012,746</u>
Спестовни влогове	
В лева	1,259,614
В чуждестранна валута	516,672
	<u>1,776,286</u>
Други депозити	
В лева	11,326
В чуждестранна валута	902
	<u>12,228</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u><u>5,422,254</u></u>

	Към 31.12.2019
Депозити на граждани	
В български лева	2,781,982
В чуждестранна валута	1,401,692
	<u>4,183,674</u>
Депозити на предприятия	
В български лева	1,023,198
В чуждестранна валута	203,154
	<u>1,226,352</u>
Депозити на други институции	
В български лева	11,326
В чуждестранна валута	902
	<u>12,228</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u><u>5,422,254</u></u>

Точка 17:**Предоставени кредити и аванси на клиенти****Анализ по видове клиенти**

	Към 31.12.2019
Граждани:	
В български лева	897,185
В чуждестранна валута	53,374
Предприятия:	
В български лева	820,262
В чуждестранна валута	749,330
	<u>2,520,151</u>
Загуба от обезценка	<u>(77,532)</u>
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	<u>2,442,619</u>

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2019 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 14,149 хил. лв., включително резултат от сделки.

Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Точка 18:

На 25 февруари 2019 г. увеличението на капитала на Банката, чрез издаване на нови акции, емитирани вследствие конвертиране на облигации, бе вписано в Търговския регистър по партидата на Банката. Увеличението на капитала в резултат на конвертирането е в размер на 13,975,679 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция.

След увеличението емитираният акционерен капитал на Банката се състои от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

Точка 19:

В Годишния си доклад за дейността за 2018 г. година, Банката не е публикувала конкретни прогнози за развитието си и съответно не отчита съотношение между предварително направени прогнози и постигнати резултати.

Точка 20:

ЦКБ АД управлява своите финансови ресурси в съответствие с действащото банково законодателство и вътрешна нормативна рамка. Банката обслужва в срок всички свои задължения и израз на това е високата ѝ степен на ликвидност.

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които банката да посрещна плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансирането на увеличението на финансовите активи и възможните искиове по задължителни задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи или намаляване на привлечените средства.

През 2019 г. ЦКБ АД следва задълженията и ограниченията произтичащи от Закона за Кредитните институции /ЗКИ/. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от Ръководството на ЦКБ АД политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на ЕБО и БНБ е Коефициента на ликвидно покритие, изразяващ отношението на покритие на високо ликвидните активи (парични средства в каса и по сметки в БНБ, ДЦК на Република България, необременени от залог, депозити във финансови институции със срок до 7 дни) спрямо изходящите парични потоци на Банката.

Коефициента на ликвидно покритие на банката към 31.12.2019 г. е 556.59%.

Банката като правило поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в БНБ, които ѝ гарантира безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2019 е 28.73% от общите активи на Банката. Поддържайки почти 30% от активите си във възможно най-високоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирали финансови пасиви с настъпил падеж.

Точка 21:

Развитие си през 2020 г. ЦКБ АД ще финансира със собствени средства и привлечен ресурс под формата на депозирани средства на граждани и нефинансови институции.

Точка 22:

През 2019 г. няма настъпили промени в основните принципи за управление на ЦКБ АД. Принципите на управление са в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

Точка 23:

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролираше размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на ЦКБ АД по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопреглетените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Комитет по риска
- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на пристата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена.

Точка 24:

През 2019 г. няма настъпили промени в управителните и надзорни органи.

Точка 25:

Получени парични възнаграждения:

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката и нейните дъщерни дружества за 2019 г. в лева		
			ЦКБ АД	ЦКБ АД, Скопие	ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
4.	Централен кооперативен съюз	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров	Председател на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД, Член на НС на ЗАО „ИК Банк“, Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	72,000	-	15,133
8.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД, Член на НС на ЦКБ АД, Скопие, Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	72,000	23,473	15,133
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-

Няма условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината.

Няма сума, дължима от ЦКБ-АД за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Точка 26:

Към 31.12.2019 г., няма притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуриста акции на ЦКБ АД.

Точка 27:

На ЦКБ АД не са известни договорности (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

Точка 28:

ЦКБ АД няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Банката в размер най-малко 10 на сто от собствения ѝ капитал. Общата стойност на задълженията или вземанията на ЦКБ АД по всички образувани производства не надхвърля 10 на сто от собствения ѝ капитал.

Точка 29

Начислените възнаграждения за 2019 на регистрираните одитори са, както следва:

Делойт Одит ООД	Сума в лв.
Одиторски услуги	806,177.42
Други услуги	87,230.02
ОБЩО	893,407.44

Грант Торнтон ООД	
Одиторски услуги	306,087.48
Други услуги	135,387.99
ОБЩО	441,475.47

ОБЩО ОДИТОРСКИ УСЛУГИ	1,112,264.90
ОБЩО ДРУГИ УСЛУГИ	222,618.00

ОБЩО	1,334,882.91
------	--------------

Другите услуги включват:

Делойт Одит ООД

- поет ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;
- извършен ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2018, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“

Делойт Одит ООД е предоставило самостоятелно следните услуги на Банката:

- извършен ангажимент за договорени процедури във връзка с увеличението на регистрирания собствен капитал на Банката през 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

Делойт България ЕООД (дружество от мрежата на Делойт), е предоставило самостоятелно следните услуги на Банката:

- съдействие в изготвянето на преглед на готовността на Банката по отношение на изискванията за Преглед на качеството на активите (ПКА) съгласно Наръчник за ПКА издаден през юни 2018 от Европейската централна банка.

Грант Торнтон ООД

- поет ангажимент от съвместните одитори за договорски процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;
- извършен ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2018, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорски процедури относно финансова информация“

Грант Торнтон ООД е предоставило самостоятелно следните услуги на Банката:

- извършен ангажимент за договорени процедури във връзка с във връзка с ИТ системите на Клон Кипър, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

Точка 30:

Директор за връзки с инвеститорите на ЦКБ АД е: Антон Филипов Филипов. Адрес на кореспонденция: 1086 София, бул. "Цариградско шосе" No 87; Телефон: +359 2 92 66 570; факс: +359 2 92 66 226; e-mail: anton.filipov@ccbank.bg; WEB site: www.ccbank.bg

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Централна кооперативна банка АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на Централна кооперативна банка АД („Банката“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2019 и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2019 и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Обезценка на кредити и аванси на клиенти</p> <p>Предоставените кредити и аванси на клиенти представляват съществена част (40%) от общите активи на Банката към 31 декември 2019 г., като тяхната брутна балансова стойност възлиза на 2,520,151 хил. лв., а натрупаната обезценка е в размер на 77,532 хил. лв. Банката прилага модел на обезценка, базиран на очаквани кредитни загуби в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти. (Виж бел. 3 и 8 от индивидуалния финансов отчет.)</p> <p>Оценката на загубите от обезценка на предоставени кредити и аванси на клиенти изисква от ръководството на Банката да прилага значително ниво на преценка, особено по отношение на идентифицирането на обезценени вземания и количественото определяне на обезценките на кредити. За да определи сумата на обезценките за очаквани кредитни загуби, Банката прилага статистически модели с входящи данни, получени от вътрешни и външни източници.</p> <p>Съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“, Банката разграничава три фази на обезценка, като критериите за класификация в отделните фази се базират на оценка на обективните характеристики на кредитите и кредитополучателите, и на субективни преценки на Банката.</p> <p>Преценката за класификацията в отделните фази за обезценка е резултат от комбинация на количествени и качествени фактори.</p> <p>Очакваните кредитни загуби се изчисляват, използвайки налична историческа информация и очакваното бъдещо развитие, определено с използване на макроикономически индикатори.</p> <p>Използваните статистически модели се базират на вероятността от неизпълнение и очакваната сума на загубата при неизпълнение. Входящите данни за моделите, методиките на изчисление и</p>	<p>В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <p>Като част от нашите одиторски процедури ние получихме разбиране за процесите на определяне на обезценка на предоставени кредити на клиенти, прилагани от Банката. Ние преценихме адекватността на политиките, процедурите и въведените контроли върху процеса, с цел да разработим нашите по-нататъшни одиторски процедури по такъв начин, че да бъдем в състояние да адресираме рисковете от съществено неправилно отчитане, свързани с начислените загуби от обезценка на кредити и аванси на клиенти.</p> <p>Ние преценихме адекватността на методологията, използвана от Банката за идентифициране на загуби от обезценка и за изчисляване на обезценките за значимите кредитни портфейли.</p> <p>Ние включихме в одита наши експерти в областите, изискващи специфична експертиза.</p> <p>Също така, ние прегледахме качеството на историческите данни, използвани в изчислението на рисковите параметри, и преизчислихме обезценката на извадка от експозиции, на база на стойностите на рисковите параметри, получени в резултат от прилагането на моделите.</p> <p>За извадка от експозиции ние оценихме доколко използваните методи за определяне на обезценките са подходящи. Ние изградихме независимо очакване за нивото на необходимите обезценки на кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2019 на база на преглед на вътрешна и външна информация и сравнихме нашето очакване с обезценките определени от ръководството и представени във финансовия отчет.</p> <p>За извадка от кредити ние оценихме доколко е подходяща класификацията по фази, вземайки</p>

<p>тяхното прилагане зависят от преценката на ръководството на Банката.</p> <p>Както е оповестено в бел. 8 от приложения индивидуален финансов отчет, Банката е отчела към 31 декември 2019 натрупана обезценка на кредити и аванси на клиенти в размер на 77,532 хил. лв.</p> <p>Поради значимостта на оценката на кредитите и авансите на клиенти за индивидуалния финансов отчет, и поради факта, че допусканията за определяне на загубите от обезценка по своята същност включват значителни преценки, ние преценихме, че определянето на обезценката на кредити и аванси на клиенти е ключов одиторски въпрос.</p>	<p>предвид дали са налице фактори, показващи значително увеличение на кредитния риск.</p> <p>Ние извършихме детайлни процедури по същество върху извадка от кредити с цел да проверим дали кредитите са правилно класифицирани и да идентифицираме дали съществуват индикатори за обезценка, които биха довели до необходимост от начисляване на допълнителни обезценки. Ние приложихме професионална преценка, за да оценим допусканията, използвани при определяне на обезценките и сравнихме нашите преценки с използваните от Банката. Ние анализирахме финансовото състояние на кредитополучателите и проверихме дали са налице нарушения на договорите и/или отклонения при спазване на договорните условия. За експозициите в нашата извадка ние направихме анализ на основните допускания и преценки на ръководството на Банката, включително оценка на приложените сценарии за очакваните парични потоци. Ние взехме предвид влиянието на текущите икономически условия, оценките на обезпеченията и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите.</p> <p>Ние извършихме оценка на пълнотата и адекватността на оповестяванията в индивидуалния финансов отчет на Банката, свързани с оценката на кредитите и аванси на клиенти.</p>
--	---

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на Банката („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад, се състои от годишен индивидуален доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Банката („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок от риска от неразкриване на съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно "Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
- Годишният индивидуален доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е представена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Изявление във връзка с чл. 33 от Наредба № 38/2007 на Комисията за финансов надзор (КФН) за изискванията към дейността на инвестиционните посредници и чл. 11 от Наредба №58/2018 на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На базата на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на нейния индивидуален финансов отчет като цяло, създадената и прилагана в Банката организация във връзка със съхраняването на клиентски активи, съответства на изискванията на чл. 28-31 от Наредба 38 на КФН и на чл. 3-10 от Наредба № 58 на КФН по отношение на дейността на Банката в ролята ѝ на инвестиционен посредник.

Становище във връзка с чл. 100н, ал. 10 във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури при нашия одит и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Банката и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Банката във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от годишния индивидуален доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на ЕС от 21 април 2004 относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на индивидуалния финансов отчет във връзка с чл. 100н, ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100н, ал. 4, т. 3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в бележка 35 към индивидуалния финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019, във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100н, ал. 4, т. 3, б. „в“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет“, включват оценяване дали индивидуалният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за индивидуалния финансов отчет сделки и събития на Банката са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Делойт Одит ООД и Грант Торнтон ООД са назначени за задължителни одитори на индивидуалния финансов отчет на Банката за годината, завършваща на 31 декември 2019 от Общото събрание на акционерите, проведено на 12 септември 2019, за период от една година.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 на Банката представлява двадесет и втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на Банката, извършен от Делойт Одит ООД и трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на Банката, извършен от „Грант Торнтон“ ООД.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Не са предоставяни посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставили други услуги на Банката, които не са посочени в доклада за дейността или индивидуалния финансов отчет на Банката.

Делойт Оудит ООД

За Делойт Оудит ООД

Росица Ботева
Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

За Грант Торнтон ООД

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

бул. Черни връх 26
1421 София, България

30 март 2020

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Бележка	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
АКТИВИ			
Парични средства и парични салда в Централната банка	4	1,753,982	1,698,071
Предоставени ресурси и аванси на банки	5	221,182	222,106
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	6	303,230	256,598
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	7	246,748	201,425
Предоставени кредити и аванси на клиенти	8	2,442,619	2,258,072
Други активи	9	44,349	52,912
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	10	566,292	502,607
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	11	311,075	262,567
Инвестиции в дъщерни предприятия	12	49,416	49,416
Дълготрайни активи и активи с право на ползване	13	151,402	98,102
Инвестиционни имоти	14	15,112	15,816
ОБЩО АКТИВИ		6,105,407	5,617,692
ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ			
ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Депозити от банки	15	26,162	40,440
Задължения към други депозанти	16	5,422,254	5,013,739
Емитирани облигации	17	25,424	25,343
Провизии за задължения	18	1,071	690
Други задължения	19	62,296	10,172
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ		5,537,207	5,090,384
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	20.1	127,130	113,154
Премиен резерв		110,470	79,444
Резерви, включително неразпределена печалба	20.2	270,540	236,771
Преоценъчен резерв	20.3	25,818	19,167
Други резерви	20.4	-	45,002
Печалба за текущата година		34,242	33,770
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		568,200	527,308
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		6,105,407	5,617,692

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 март 2020 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурис

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30 март 2020:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Бележка	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Приходи от лихви	21	133,805	133,682
Разходи за лихви	21	(16,510)	(19,243)
Нетен доход от лихви		117,295	114,439
Приходи от такси и комисиони	22	61,977	54,296
Разходи за такси и комисиони	22	(12,084)	(9,909)
Нетен доход от такси и комисиони		49,893	44,387
Нетни печалби от операции с ценни книжа	23	5,950	3,968
Нетни печалби от промяна на валутни курсове	24	4,781	2,005
Други нетни приходи от дейността	25	3,273	3,776
Разходи за дейността	26	(135,453)	(125,286)
Разходи за провизии за задължения		(696)	(167)
Нетни разходи за обезценки за несъбираемост	27	(7,085)	(5,835)
Печалба за периода преди данъчно облагане		37,958	37,287
Разходи за данъци	28	(3,716)	(3,517)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		34,242	33,770
Друг всеобхватен доход/(загуба)			
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, нетно от данъци		5,643	(5,487)
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, нетно от данъци		1,207	2,009
Преценка на задължения по планове с дефинирани доходи	19	(200)	(120)
Общо друг всеобхватен доход/(загуба), нетно от данъци		6,650	(3,598)
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАНЪЦИ		40,892	30,172
Доход на акция (в лева)	29	0.27	0.30
Доход на акция с намалена стойност (в лева)	29	0.26	0.27

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 март 2020 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30 март 2020:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита
Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Парични потоци от основна дейност		
Печалба преди данъци	37,958	37,287
Промяна в оперативните активи		
Намаление/(увеличение) на предоставени ресурси и аванси на банки с падеж над 90 дни	26,129	(15,000)
Увеличение на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(47,518)	(59,896)
Увеличение на финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(45,998)	(75,014)
Продажба и рекласификация на финансови активи на разположение за продажба, нетно	-	589,318
Придобиване и рекласификация на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	(57,903)	(508,201)
Увеличение на предоставени кредити и аванси на клиенти	(189,061)	(59,476)
(Увеличение)/ намаление на други активи	(17,509)	6,096
	(331,860)	(122,173)
Промяна в оперативните пасиви:		
(Намаление)/увеличение на депозити от банки	(14,278)	32,006
Увеличение на задължения към други депозанти	408,515	154,666
Изменения на задължения за провизии	(315)	523
Увеличение/(намаление) на други задължения	9,788	(2,440)
	403,710	184,755
Други непарични трансакции, включени в печалбата преди данъци:		
Нетна загуба/(печалба) от инвестиционна дейност	675	(4,309)
(Намаление)/увеличение на коректив за обезценка на ресурси и аванси на банки	(117)	54
Увеличение на коректив за обезценка на репо сделки	886	185
Увеличение на коректив за обезценка на кредити и аванси към клиенти	4,514	6,362
Увеличение на коректив за обезценка на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	239	389
Увеличение/(намаление) на коректив за обезценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,563	(1,155)
Увеличение на провизии за задължения	696	167
Амортизация	25,669	9,698
Балансова стойност на отписани активи	591	593
Ефекти от амортизация на финансов пасив	81	110
	34,797	12,094
Изменение в отсрочените данъци	(5)	(180)
Платен данък печалба	(2,640)	(2,514)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	141,960	109,269

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 март 2020 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурис

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30 март 2020:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита
Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Придобиване на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, нетно	(48,747)	(262,956)
Плащания за покупка на дълготрайни активи	(2,404)	(17,387)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	664	717
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(50,487)	(279,626)
Парични потоци от финансова дейност		
Платени лихви по емитирани облигации	(915)	(2,535)
Платени задължения по лизинг	(9,442)	-
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	(10,357)	(2,535)
УВЕЛИЧЕНИЕ/(НАМАЛЕНИЕ) НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, НЕТНО	81,116	(172,892)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 31)	1,891,114	2,064,006
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 31)	1,972,230	1,891,114

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 март 2020 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30 март 2020:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Емитиран капитал	Премиен резерв	Резерви, вкл. неразпределена печалба	Преоценен резерв	Други резерви	Печалба за текущата година	Общо
САЛДО КЪМ 01 ЯНУАРИ 2018	113,154	79,444	199,937	22,765	-	36,814	452,114
Конвертиране на облигации	-	-	-	-	45,002	-	45,002
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2018	-	-	-	-	-	33,770	33,770
Друга всеобхватна загуба за годината, приключваща на 31 декември 2018, нетно от данъци	-	-	-	(3,598)	-	-	(3,598)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018	-	-	-	(3,598)	-	33,770	30,172
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2017, пренесена в неразпределена печалба	-	-	36,814	-	-	(36,814)	-
Други движения	-	-	20	-	-	-	20
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2018	113,154	79,444	236,771	19,167	45,002	33,770	527,308
Увеличение на акционерен капитал и премиен резерв от конвертирани облигации	13,976	31,026	-	-	(45,002)	-	-
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2019	-	-	-	-	-	34,242	34,242
Друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2019, нетно от данъци	-	-	-	6,650	-	-	6,650
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019	-	-	-	6,650	-	34,242	40,892
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2018, пренесена в неразпределена печалба	-	-	33,770	-	-	(33,770)	-
Други движения	-	-	(1)	1	-	-	-
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019	127,130	110,470	270,540	25,818	-	34,242	568,200

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 март 2020 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурис

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30 март 2020:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ

Централна кооперативна банка АД, София ("Банката"), ЕИК 831447150, е основана през 1991. Банката извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз, издаден от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

През декември 2005 на Банката е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър. През 2007 Банката започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър.

Банката е публично дружество и акциите ѝ се търгуват на Българска фондова борса – София с борсов код 4CF за обикновени акции на Банката. Банката е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и е първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закон за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник Банката спазва определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закон за пазарите на финансови инструменти (ЗПИИ) и Наредба 38 издадена от Комисията за Финансов Надзор (КФН). Банката прилага организация, свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно изискванията на чл. 28-31 от Наредба 38. Банката прилага правила и процедури за вътрешен контрол, които да осигурят съответствие с изискванията на чл. 28-31 от Наредба 38.

Към 31 декември 2019 дейностите на Банката се извършват чрез централен офис в София, България, 47 клона и 257 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

Крайният собственик на Банката, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса - София АД, е Химимпорт АД.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2.1. Обща рамка за финансово отчитане

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2019. Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие. Сумите в индивидуалния финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.). Индивидуалният финансов отчет на Банката е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС) (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Банката притежава контрол в дъщерните дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Северна Македония и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, Република България.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.1. Обща рамка за финансово отчитане (продължение)

Този финансов отчет е индивидуален. Банката съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, разработени и публикувани от СМСС и приети от ЕС, който ще бъде публикуван след датата на издаване на настоящия индивидуален финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет е изготвен съгласно историческата цена, модифицирана до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, и оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Останалите финансови активи и пасиви се оценяват по амортизирана стойност.

2.2. Промени в Международните стандарти за финансово отчитане

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **МСФО 16 Лизинг** – приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);
- **Изменение на МСФО 9 Финансови инструменти** – Характеристики за предплащане с отрицателна компенсация – прието от ЕС на 22 март 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);
- **Изменения на МСС 19 Доходи на наети лица** – Корекция на плана, съкращаване или уреждане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);
- **Изменения на МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)”,** произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);
- **КРМСФО 23 Несигурност при данъчното третиране на дохода** – прието от ЕС на 23 октомври 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019).

Приемането на тези изменения на съществуващите стандарти не е довело до съществени промени във финансовия отчет на Банката, с изключение на ефектите от прилагането на МСФО 16 Лизинг.

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки** - Определение за същественост (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020),
- **Изменения на Референциите към Концептуалната рамка в МСФО** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020).

Не се очаква приемането на тези изменения на съществуващите стандарти да доведе до съществени промени във финансовия отчет на Банката.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
2.2. Промени в Международните стандарти за финансово отчитане (продължение)

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **МСФО 17 Застрахователни договори** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021);
- **Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации** – Определение за бизнес (в сила за бизнес комбинации за които датата на придобиване е на или след началото на годишен отчетен период, започващ на или след 1 януари 2020 и за придобиване на актив, възникващо на или след началото на този период);
- **Изменение на МСФО 9 Финансови инструменти, МСФО 39 Финансови инструменти: Признание и оценяване” и МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване”** – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020.

Банката очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Банката в периода на първоначалното им прилагане.

Отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

2.3. Ефект от първоначалното прилагане на МСФО 16 Лизинг

През текущата година Банката е приложила МСФО 16 Лизинг (издаден от СМСС през януари 2016), който е в сила за годишни периоди, които започват на или след 1 януари 2019.

МСФО 16 въвежда нови или изменени изисквания по отношение на счетоводното отчитане на лизинга. Той въвежда значителни промени в счетоводното отчитане при лизингополучател, като премахва разликата в отчитането между оперативен и финансов лизинг, и изисква признаването на актив с право на ползване и лизингово задължение при започване на всички лизингови договори, с изключение на краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, активите, по които са с ниска стойност и когато такива облекчения са приети (практически целесъобразна мярка). За разлика от счетоводното отчитане при лизингополучателя, изискванията по отношение на счетоводното отчитане на лизингодателя остават до голяма степен непроменени. Въздействието от прилагането за пръв път на МСФО 16 върху финансовия отчет на Банката е описано по-долу.

Датата на първоначалното прилагане на МСФО 16 за Банката е 1 януари 2019.

Банката е приложила МСФО 16, използвайки подхода на модифицирано ретроспективно приложение (подход за кумулативно наваксване), който:

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
2.3. Ефект от първоначалното прилагане на МСФО 16 Лизинг (продължение)

- Изисква Банката да признае кумулативния ефект от първоначалното прилагане на МСФО 16 като корекция на началното салдо на неразпределената печалба на датата на първоначалното прилагане.
- Не е необходимо преизчисление на сравнителната информация, която продължава да бъде представяна съгласно МСС 17 и КРМСФО 4.

МСФО 16 предвижда ново определение за лизинг. Банката ще се възползва от практически целесъобразната мярка, налична при прилагането за пръв път на МСФО 16, да не преоценява дали даден договор е лизинг или съдържа такъв. Съответно, определението за лизинг в съответствие с МСС 17 и КРМСФО 4 ще продължи да се прилага за тези лизингови договори, въведени или изменени преди 1 януари 2019.

Като цяло МСФО 16 въвежда нова дефиниция на лизинга, съобразно която „Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време“. По отношение на лизингополучателите новият счетоводен стандарт изисква счетоводното третиране да се базира на признаването за всички видове лизинги на активи, представляващи „право на ползване“ на съответния актив, като в същото време се признава и пасив, отразяващ бъдещите плащания по лизинговия договор.

При първоначалното признаване формираният актив се оценява по цена на придобиване, включваща: размера на първоначалната оценка на пасива, представляваща настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания; лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга; първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя и оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта.

При първоначалното признаване лизингополучателят оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен.

Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, лизингополучателят използва диференциалния лихвен процент на лизингополучателя. Последващото оценяване на формирания актив се базира на изискванията на МСС 16, а формираният пасив се основава на амортизиране на лизинговото задължение на база ефективния лихвен процент и намаляване на задълженията по лизинга с направените дължими плащания. Формираните активи се третират подобно на други нефинансови активи и съответно се амортизират, освен ако не са класифицирани като инвестиционни имоти по справедлива стойност.

Във връзка с прилагането на този нов счетоводен модел на отчитане на лизинговите договори спрямо прилагания счетоводен модел съобразно МСС 17, Банката извърши анализ на съществуващите към 01.01.2019 договорни отношения с цел идентифициране на тези от тях, попадащи в обхвата на новата дефиниция за лизинг. В резултат на този анализ бяха определени лизинговите договори, за които Банката предприе действия за приемане на процедури с цел определяне на ефектите от прилагането на новия стандарт.

В този процес Банката взе решение да се възползва от дадените възможности в новия стандарт за освобождаване от прилагането на изискванията на новия стандарт по отношение на краткосрочни лизингови договори със срок по-малък от 12 месеца и лизингови договори, отнасящи се до активи с ниска стойност.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
2.3. Ефект от първоначалното прилагане на МСФО 16 Лизинг (продължение)
а) Въздействие на новото определение за лизинг

Банката е използвала практическата целесъобразна мярка, налична при преминаване към МСФО 16, за да не преоценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Съответно, определението за лизинг в съответствие с МСС 17 и КРМСФО 4 ще продължи да се прилага по отношение на онези договори, сключени или изменени преди 1 януари 2019.

Промяната в определението за лизинг се отнася главно до понятието за контрол. МСФО 16 определя дали един договор съдържа лизинг въз основа на това дали клиентът има право да контролира използването на идентифициран актив за период от време срещу възнаграждение. Това е в контраст с фокуса, който се поставя върху „рисковете и ползите“ в МСС 17 и КРМСФО 4.

Банката прилага определението за лизинг и свързаните с него насоки, посочени в МСФО 16, по отношение на всички договори, сключени или изменени на или след 1 януари 2019. Анализът на Банката при подготовката за прилагането на МСФО 16 показва, че новото определение в МСФО 16 няма да промени съществено обхвата на договорите, които отговарят на определението за лизинг.

б) Въздействие върху счетоводното отчитане при лизингополучателя

(i) Предишни договори за оперативен лизинг

МСФО 16 променя начина, по който Банката отчита лизингови договори, класифицирани преди това като оперативен лизинг съгласно МСС 17, които са се отчитали като текущ оперативен разход за периода.

Прилагайки МСФО 16 за всички лизингови договори (освен, за тези, за които е приложена практически целесъобразната мярка), Банката:

- Признава активи с право на ползване и лизингови задължения в отчета за финансовото състояние, първоначално оценени по настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания, като коригира актива с право на ползване със сумата на всички предплатени или начислени лизингови плащания в съответствие с МСФО 16:В8(б)(ii);
- Признава амортизация на активи с право на ползване и лихви върху лизингови задължения в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход;
- Отделя общата сума на паричните средства, платени по главницата (представена в рамките на финансовата дейност) и лихвата (представена във финансовата дейност) в отчета за паричните потоци.

Стимулите по лизинг (напр. гратисен период) се признават като част от оценката на активите с право на ползване и лизинговите задължения, докато съгласно МСС 17 те водеха до признаването на стимул по лизинг, амортизиран като намаление на разходите за наем като цяло по линейния метод.

Съгласно МСФО 16 активите с право на ползване се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи.

За краткосрочни лизингови договори (срок на лизинг от 12 месеца или по-малко) и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност, Банката е избрала да признае разход за лизинг по линейния метод, както се допуска по МСФО 16. Този разход се представя на ред „Разходи за дейността“ в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
2.3. Ефект от първоначалното прилагане на МСФО 16 Лизинг (продължение)
б) Въздействие върху счетоводното отчитане при лизингополучателя (продължение)

Банката е използвала следните практически целесъобразни мерки при прилагането на подхода за кумулативно наваксване към лизингови договори, класифицирани преди това като оперативен лизинг съгласно МСС 17:

- Банката е приложила единен дисконтов процент към портфейл от лизингови договори с разумно сходни характеристики.
- Банката е избрала да не признава активи с право на ползване и лизингови задължения по отношение на лизингови договори със срок до 12 месеца от датата на първоначалното прилагане.
- Банката е изключила първоначалните преки разходи от оценката на актива с право на ползване към датата на първоначално прилагане.
- Банката е използвала последваща оценка при определянето на срока на лизинговия договор, когато той съдържа опции за удължаване или прекратяване.

(ii) Предишни договори за финансов лизинг

За лизинг, класифициран преди като финансов лизинг съгласно МСС 17 лизинговите активи и задължения по финансов лизинг, оценени прилагайки МСС 17 непосредствено преди датата на първоначалното прилагане, се рекласифицират, съответно, като активи с право на ползване и лизингови задължения без корекции освен в случаите, когато Банката е избрала да приложи изключението за признаване на активи с ниска стойност.

От 1 януари 2019 активи с право на ползване и лизингови задължения се отчитат съгласно МСФО 16.

(iii) Предишни договори за неотменими вещни права

Към 31 декември 2018 учредените в полза на Банката вещни права за ползване на сгради са в размер на 25 339 хил. лв. От 1 януари 2019 тези вещни права са рекласифицирани за отчитане като активи с право на ползване съгласно МСФО 16. Поради характера си посочените активи с право на ползване не пораждат свързани лизингови пасиви.

в) Въздействие върху счетоводното отчитане на лизингодателя

МСФО 16 не променя съществено начина, по който лизингодателят отчита лизинговите договори. Съгласно МСФО 16 лизингодателят продължава да класифицира лизинговите договори като финансов лизинг или оперативен лизинг и отчита тези два вида лизинг по различен начин.

г) Финансово въздействие от първоначалното прилагане на МСФО 16

Приложеният среднопретеглен диференциален лихвен процент на лизингополучателя към лизинговите задължения, признати в отчета за финансовото състояние към 1 януари 2019 г, е 3.6%, с изключение на договорите, в които Банката има уговорен договорен лихвен процент.

В таблицата по-долу са представени задълженията по оперативен лизинг съгласно МСС 17 към 31 декември 2018, дисконтирани с диференциалния лихвен процент на датата на първоначалното прилагане и лизинговите задължения, признати в отчета за финансовото състояние на датата на първоначалното прилагане.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
2.3. Ефект от първоначалното прилагане на МСФО 16 Лизинг (продължение)
г) Финансово въздействие от първоначалното прилагане на МСФО 16 (продължение)

Ефект върху от първоначалното прилагане на стандарта към 1 януари 2019

Задължения за оперативен лизинг към 31 декември 2018 г.	33,790
Краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност	(2,900)
Ефект от дисконтиране на горните стойности	(2,895)
Лизингови задължения, признати към 1 януари 2019 в резултат от прилагането на МСФО 16	27,995
Задължения за финансов лизинг, признати съгласно МСС 17 към 31 декември 2018	1,265
Общо лизингови задължения, признати към 1 януари 2019	29,260

При първоначалното прилагане на МСФО 16 Банката е признала активи с право на ползване в размер на 53,334 хил. лв., в т.ч. 25,339 хил. лв. рекласифицирани вещни права на ползване на недвижими имоти, и лизингови задължения в размер на 27,995 хил. лв.

Таблицата по-долу представя обобщение на финансовото въздействие от прилагането на МСФО 16 върху финансовия отчет на Банката:

	Към 1.1.2019	За годината, приключваща на 31.12.2019
Активи с право на ползване	53,334	-
Лизингово задължение	(27,995)	-
Ефект върху отчета за печалбата или загубата:		
- Увеличение на амортизацията	-	(15,794)
- Увеличение на разходи за лихви	-	(1,291)
- Намаление на разходите за наем	-	9,442
Ефект върху отчета за паричните потоци:		
- Увеличение на нетния паричен поток от оперативна дейност	-	9,442
- Намаление на нетния паричен поток от финансова дейност	-	(9,442)

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА
3.1. Обхват и цел

Счетоводната политика обхваща принципи и изходни положения, концепции, правила, практики, бази и процедури, възприети от ръководството за отчитане дейността на Банката и изготвяне и представяне на финансовите отчети.

Целта на счетоводната политика е да осигури необходимото организационно и методологическо единство в осъществяване на счетоводната дейност в Банката, което да гарантира вярното и честно представяне на нейното имуществено и финансово състояние в годишния финансов отчет.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават като се взема предвид ефективния доход/ефективния лихвен процент на съответния финансов актив или пасив във всички съществени аспекти. Приходите и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносен инструмент, изчислена на база ефективен лихвен процент. Ефективният лихвен процент е процентът при който точно се дисконтират приблизителните бъдещи парични потоци на финансовия инструмент за очаквания му живот или, там където е приложимо, за по-къс период, до нетната отчетна стойност на финансовия актив или финансов пасив. Бъдещите парични потоци са приблизително изчислени, като се вземат предвид договорните условия на инструмента. Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички такси и възнаграждения платени или получени между страните по договора, които са пряко свързани с конкретното споразумение, транзакционни разходи и всички други премии или отстъпки.

Приходите от лихви и разходите за лихви, представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

- лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

Банката преустановява балансовото начисляване на лихви и не отчита приходи от лихви по вземания от момента, в който съответното вземане придобие статут на съдебно. Вземанията на Банката от лихви по съдебно вземане, възникнали след датата, на която вземането е придобило статут на съдебно, се начисляват балансово и признават като приходи от лихви при погасяването им.

3.2.2. Такси и комисиони

Всички такси и комисионни, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент, се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15.

За да определи дали и как следва да признават приходи в съответствие с МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти”, се използват следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето, когато или докато Банката удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните услуги на своите клиенти.

Банката признава като задължения по договор възнаграждения, получени по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Банката удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, тя признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за банкови преводи в страната и чужбина, такси за обслужване на сметки, такси, свързани с кредитни експозиции, обслужване на задбалансови ангажименти и други приходи, оповестени в бележка 22.

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.2. Такси и комисиони (продължение)

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период по метода на ефективния лихвен процент.

3.2.3. Операции в чуждестранна валута

Сделките, осъществени в чуждестранни валути, се преизчисляват в лева по курсовете на БНБ за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута се преизчисляват в лева към деня на изготвянето на отчета за финансовото състояние по обменните курсове на БНБ за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на БНБ за деня на сделката, се отчитат в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

Банката извършва ежедневна преоценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на БНБ за съответния ден, с изключение на немонетарни позиции в чуждестранна валута по смисъла на МСС 21, които се отчитат по валутния курс на датата на транзакцията. Нетните печалби и загуби, възникнали от преоценката на балансовите валутни позиции, се отчитат в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

От 2002 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2019 и 2018 между долара на САЩ и българския лев са:

31 декември 2019	31 декември 2018
1 долар на САЩ = 1.74099 лева	1 долар на САЩ = 1.70815 лева

Функционалната валута на клона на Банката в Република Кипър е евро.

3.2.4. Приходи от дивиденди

Дивидентите се признават от страна на Банката в печалбата или загубата само когато:

- а) правото на Банката да получи плащане на дивидент е установено;
- б) има вероятност Банката да получи икономически ползи, свързани с дивидента;
- в) размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.

3.2.5. Финансови активи и пасиви

Първоначално признаване на финансови инструменти

Първоначално финансовите активи и финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние на Банката, когато и само когато Банката стане страна по договорните условия на инструмента. Първоначалното им счетоводно отчитане е на база датата на уреждане.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Класификация на финансови инструменти

Финансови активи

Банката класифицира финансовите активи – дългови инструменти като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните два критерия:

- а) бизнес модел за управление на финансовите активи; и
- б) характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Дефиниране на бизнес модел за управление на финансови активи

Бизнес моделът се отнася до начина, по който Банката управлява своите финансови активи с оглед генериране на парични потоци, т.е. бизнес моделът на Банката определя дали паричните потоци ще бъдат генерирани от събиране на договорни парични потоци, продажба на финансови активи, или и от двете.

Бизнес моделите, прилагани от Банката, са следните видове:

- Бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци;
- Бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи;
- Друг бизнес модел, в рамките на който се извършва оценка по справедлива стойност през печалбата или загубата. Банката управлява финансовите активи с цел реализиране на парични потоци посредством продажбата на активите.

Характеристики на договорните парични потоци на финансовия актив

Договорни парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху сумата на непогасената главница

Банката класифицира финансов актив въз основа на характеристиките на неговите договорни парични потоци. Договорните парични потоци, които представляват единствено плащания по главница и лихва, върху сумата на непогасената главница, съответстват на основното споразумение по кредитиране. При основното споразумение за кредитиране, основните елементи, които определят лихвата, са стойността на парите във времето и кредитният риск. Лихвата може да включва и възнаграждение за поемане и на други основни рискове - ликвиден риск, цена на привлечен ресурс и суми за покриване на административни разходи по кредитирането, свързани с държането на финансовия актив за определен период от време и марж на печалбата.

Финансови пасиви

Банката класифицира всички финансови пасиви като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, с изключение на дериватните пасиви, които са оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Първоначално признаване на финансови инструменти

С изключение на търговските вземания, при първоначалното признаване Банката оценява даден финансов актив или финансов пасив по неговата справедлива стойност, плюс или минус, в случай на финансов актив или финансов пасив, неоченьван по справедлива стойност през печалбата или загубата, разходите по сделката, които са пряко свързани с придобиването или издаването на финансовия актив или финансовия пасив. Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване. Те се отразяват като вземане.

Последващо оценяване на финансови инструменти

Финансови активи

След първоначалното му признаване, класифициране и оценяване, Банката оценява даден финансов актив по: а) амортизирана стойност; б) справедлива стойност през друг всеобхватен доход; или в) справедлива стойност през печалбата или загубата.

Банката прилага изискванията за обезценка на МСФО 9 по отношение на дългови финансови активи, които се оценяват по амортизирана стойности и по отношение на дългови финансови активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Банката оценява финансов актив – дългов инструмент по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия: а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, изчислявана по метода на ефективната лихва, и коригирана за всеки коректив за загуби.

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби, Банката използва модел за категоризиране на финансовите активи във Фази, в зависимост от нивото на кредитния риск. Финансовите активи се категоризират на ниво длъжник, в една от следните фази:

Фаза 1 – експозиции с нисък кредитен риск, нововъзникнали експозиции и експозиции без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 2 – експозиции със съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 3 – експозиции в неизпълнение.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Кредитният риск по финансов актив може да бъде определен като нисък, на база външен кредитен рейтинг и оценената от Банката способност на длъжника да изпълнява задълженията си в краткосрочен план, като евентуални неблагоприятни промени на икономическите и стопанските условия в дългосрочен план биха могли, но не е задължително, да намалят способността на длъжника да изпълнява задълженията си. Към експозициите без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване се отнасят експозиции, по които просрочието по договорените плащания е до 30 дни и не се установяват индикатори за значително увеличение на кредитния риск.

Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество, се извършва въз основата на комбинация от автоматични и други вътрешно определени индикатори. Банката е приела, че е налице значително увеличение на кредитния риск по финансов актив, когато просрочието по договорените плащания е от 31 до 90 дни, както и когато са предоставени отстъпки на длъжник поради финансови затруднения и тези отстъпки не водят до съществено намаление на финансовото задължение или длъжникът е в период на изпитване след дадени от страна на банката отстъпки /експозиции с мерки по реструктуриране/. Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество включва и други индикатори, като напр. настъпили промени във финансовото състояние на длъжника, които се очаква да доведат до значителна промяна в способността му да изпълнява своите задължения; установени неблагоприятни данни и пазарна информация свързана с длъжник, които повишават значително кредитния риск; промяна в подхода на банката за управление на експозиция и др.

За експозициите в неизпълнение, банката използва насоките на Регламент (ЕС) № 575/2013. Банката е приела, че е настъпило неизпълнение по отношение на определен длъжник, когато просрочието по договорените плащания е от повече от 90 дни и/или се счита, че е малко вероятно длъжникът да изплати изцяло своите кредитни задължения без да се предприемат принудителни действия по реализиране на обезпечението. Всички финансови активи, класифицирани като „необслужвани експозиции” съгласно регулаторните изисквания се считат за финансови активи в неизпълнение.

Прегледът на индикаторите и оценката на експозициите се извършва на месечна база, под контрола на Дирекциите за управление на риска в ЦУ на банката, а съответните решения се вземат от ръководството на Банката.

Обезценката на финансовите активи във Фаза 1 се калкулира на база на „очаквани кредитни загуби за 12 месеца”, а за финансовите активи във Фаза 2 – на база на „очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия актив”. Финансовите активи във Фаза 3 се считат за активи с обективно доказателство за обезценка.

За целите на установяване на обезценката по финансовите активи, Банката прилага модели за изчисляване на очакваните кредитни загуби на колективна и индивидуална база. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните финансови активи се прилагат за дългови финансови активи като дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, както и експозиции, представляващи „Проектно финансиране” или експозиции с уникални характеристики, независимо от техния размер. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните експозиции, се базират на дисконтираните парични потоци и отразяват различни сценарии на очаквани парични потоци, включващи и наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която касае бъдещи събития /включително и макроикономически прогнози/. За целите на установяване на обезценката на експозиции в неизпълнение /Фаза 3/ или придобити финансови активи с кредитна обезценка, Банката прилага модел за индивидуална обезценка на активи над определен размер.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Моделът за обезценка на колективно оценявани финансови активи е базиран на определяне на стойности за вероятност от неизпълнение /PD/ и загуба при неизпълнение /LGD/ за всеки колективно оценяван актив, при прилагане на амортизиране с ефективния лихвен процент /EIR/ при изчисление на очакваната загуба при неизпълнение/EAD/. Моделите за обезценка на финансови активи, оценявани колективно се прилагат за дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, репо сделки, както и експозиции, произтичащи от кредитната дейност на банката – кредитни и задбалансови експозиции на физически и юридически лица. Моделите включват наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, за външен кредитен рейтинг на контрагентите, както и 3 годишни сценарии за макроикономическото развитие на държавата, изготвени от външни източници /МФ, БНБ, НСИ, СБ, МВФ/. Използваните от банката макроикономически индикатори са: Ръст на Брутния вътрешен продукт /GDP/, Хармонизиран индекс на потребителските цени /HICP/, Ниво на безработица и Индекс на цените на жилищата /HPI/. Банката обновява стойността на използваните прогнозни индикатори в своя модел веднъж годишно, при публичното оповестяване на 3-годишните прогнози на съответните институции.

Банката признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), възникнали през периода, измерени чрез разликата между корективът за кредитни загуби към датата на прегледа и датата на предходния преглед. Заделеният коректив за очаквани кредитни загуби се представя в намаление на балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дългови инструменти

Банката оценява дългов финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Печалба или загуба от дългов финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава от страна на Банката през друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка, печалби и загубите от валутни операции, приходи от лихви, до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив.

Банката прилага изискванията за обезценка по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Банката признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), като формира коректив за загуби, който се признава през друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Капиталови инструменти

При първоначалното признаване Банката може да направи неотменим избор за конкретни инвестиции в капиталови инструменти, които не са държани за търгуване, които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, да представя последващите промени на справедливата стойност през друг всеобхватен доход. Това оценяване се извършва актив по актив (инструмент по инструмент). Капиталовите инструменти не подлежат на преглед за обезценка.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Банката оценява финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако не са държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани за събиране на договорните парични потоци, или в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига, като се събират договорни парични потоци и се продават финансови активи. Също така тази категория се прилага за инструменти, които не изпълняват дефинициите на главница и лихва. Печалба или загуба от финансов актив, който се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признава от Банката в печалбата или загубата.

Прекласификация на финансови инструменти

Само когато Банката промени своя бизнес модел за управление на финансови активи, Банката прекласифицира всички засегнати финансови активи. Банката не прекласифицира финансови пасиви.

Банката прекласифицира финансови активи като прилага прекласификацията за бъдещи периоди. Банката не преизчислява никакви признати преди това печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

Модификация на договорни парични потоци на финансов актив

Модифициране на договорни парични потоци на финансов актив е налице, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или изменени по друг начин и тези изменения не са били договорени при първоначалното признаване на финансовия актив. При установяване на наличие на Модификация на финансов актив, се анализират факторите за възникването ѝ, като съобразно тях се определя и счетоводното отразяване на ефекта от модификация. Когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани по друг начин и предоговарянето или модифицирането не води до отписването на този финансов актив в съответствие с политиката на Банката, Банката преизчислява брунтата балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модифициране в печалбата или загубата.

Отписване на финансови инструменти

Банката отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от този финансов актив са изтекли; или Банката прехвърли финансовия актив и прехвърлянето отговаря на изискванията за отписване.

Банката отписва финансовия пасив (или част от финансовия пасив) от своя отчет за финансовото състояние, когато той е погасен - т.е. когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е анулирано или срокът му е изтекъл.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.6. Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Банката. Налице е контрол, когато Банката е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от участието в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

В индивидуалния финансов отчет на Банката, инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Последващо Банката извършва периодичен преглед за наличие на обезценка. Обезценката се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като загуби от обезценка на инвестиции в дъщерни предприятия.

Дивидентите от дъщерни дружества, се признават и отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато правото на Банката да получи дивидент е установено съгласно МСФО 9.

3.2.7. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат като финансови активи и пасиви по стойност, която е равна на справедливата стойност на пласираните/привлечените от Банката средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложен като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от индивидуалния отчет за финансовото състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се записват в отчета за финансово състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

3.2.8. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централната банка (БНБ) и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

3.2.9. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване”, изисква в бележките към финансовите отчети да се оповести информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.9. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви (продължение)

Политиката на Банката е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетната стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Банката, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност. Според ръководството, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достовърни за целите на индивидуалния финансов отчет.

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Банката оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригиран) цена на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

3.2.10. Нетиране

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.2.11. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Банката отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с този отпуск. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Банката е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Банката е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”, оценявано веднъж годишно към датата на изготвяне на финансовия отчет с помощта на лицензиран актюер, за да се оценят бъдещите задължения за дължими пенсии към персонала. Банката е приела да отразява във финансовия отчет калкулирания ефект за 10 годишен период от време.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.11. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала (продължение)

Периодът след 10-тата година има голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При оценката се използват и демографски допускания свързани с вероятност за оттегляне и смъртност.

Актьорските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за лихви”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения” по недисконтирана стойност, която Банката очаква да изплати.

3.2.12. Провизии за задължения

Размерът на провизии за задължения се признава за разход и пасив, когато Банката има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в печалбата или загубата за съответния период.

3.2.13. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривативи за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в печалбата или загубата за периода. Банката не прилага счетоводно отчитане на хеджирането съгласно МСФО 9/МСС 39.

3.2.14. Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Банката разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Амортизацията на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхабяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.14. Дълготрайни материални и нематериални активи (продължение)

Сгради	4%	25 години
Стопански инвентар	15%	7 години
Транспортни средства	15%	7 години
Други активи	15%	7 години
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25 години
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5 години

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Ръководството на Банката е извършило към датата на изготвяне на годишния индивидуален финансов отчет проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи. Не са установени условия за наличие на обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, поради което те не са обезценявани.

3.2.15. Отчитане на лизинговите договори в съответствие с МСФО 16, считано от 01.01.2019

Банката е приложила МСФО 16, използвайки подхода за кумулативно наваксване, съответно сравнителната информация не е преизчислявана и е представена съгласно МСС 17. Счетоводната политика съгласно МСС 17 и МСФО 16 е представена подробно по-долу.

Банката като лизингополучател

Банката оценява дали даден договор е или съдържа лизинг при започване на договора. Банката признава актив с право на ползване и съответно лизингово задължение по отношение на всички договорености за лизинг, в които е лизингополучател, с изключение на краткосрочните лизингови договори (определени като лизингови договори със срок на лизинг от 12 месеца или по-малко) и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност (като таблети и персонални компютри, малки мебели за офиса и телефони). За тези лизингови договори Банката признава лизинговите плащания като оперативен разход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга систематична база не е по-представителна за времевия модел, в който се реализират икономическите ползи от наетите активи.

Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към датата на започване, дисконтирани с присъщия за лизинга лихвен процент. Ако този лихвен процент не може да се определи лесно, Банката използва свой диференциален лихвен процент.

Лизинговите плащания, участващи в оценката на лизинговото задължение, включват:

- Фиксирани лизингови плащания (включително фиксираните по същество плащания), намалени с всички вземания по лизингови стимули;
- Променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, първоначално измерени с помощта на индекса или процента към началната дата;
- Сумата, която се очаква да бъде платима от лизингополучателя по гаранции за остатъчна стойност;
- Цената на упражняване на опциите за покупка, ако в голяма степен е сигурно, че лизингополучателят ще упражни опциите; и
- Плащане на неустойки за прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява упражняването на опция за прекратяване на лизинговия договор.

Лизинговото задължение се представя като част от реда „Други задължения“ в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.15. Отчитане на лизинговите договори в съответствие с МСФО 16, считано от 01.01.2019 (продължение)

Впоследствие лизинговото задължение се оценява чрез увеличаване на балансовата стойност, което да отрази лихвата върху лизинговото задължение (използвайки метода на ефективната лихва) и чрез намаляване на балансовата стойност, което да отрази направените лизингови плащания.

Банката преоценява лизинговото задължение (и съответно коригира свързания актив с право на ползване), когато:

- Срокът на лизинга се е променил или има значително събитие или промяна в обстоятелствата, което води до промяна в оценката на упражняването на опция за покупка, като в този случай лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка.
- Лизинговите плащания се променят поради промени в индекс или процент или промяна в очакваното плащане по гарантирана остатъчна стойност, в които случаи лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва непроменена дисконтова ставка (освен ако промяната в лизинговите плащания не се дължи на промяна в плаващ лихвен процент, в който случай се използва ревизирана дисконтова ставка).
- Изменя се договор за лизинг и изменението на лизинга не се отчита като отделен лизинг, като в този случай лизинговото задължение се преоценява въз основа на срока на лизинга на измененния лизингов договор чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка към действителната дата на изменението.

Банката не е направила такива корекции през представените периоди.

Активите с право на ползване включват първоначалното оценяване на съответното лизингово задължение, лизинговите плащания, направени в деня на започване или преди него, намалени с получените стимули по лизинга и всякакви първоначални преки разходи. Впоследствие те се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Когато Банката поема задължение за разходи за демонтиране и премахване на нает актив, възстановяване на обекта, на който този актив се намира или възстановяване на базовия актив до състоянието, изисквано от условията на лизинговия договор, провизия се признава и оценява съгласно МСС 37. Доколкото разходите са свързани с актив с право на ползване, разходите се включват в съответния актив с право на ползване, освен ако тези разходи не са направени за производство на материални запаси.

Активите с право на ползване се амортизират за по-краткия период на срока на лизинговия договор и полезния живот на базовия актив. Ако лизинговият договор прехвърля собствеността върху базовия актив или цената на придобиване на актива с право на ползване и това отразява очакването на Банката да упражни опция за покупка, съответният актив с право на ползване се амортизира през полезния живот на базовия актив. Амортизацията стартира от датата на започване на лизинговия договор.

Активите с право на ползване се представят като част от „Дълготрайните активи“ в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Банката прилага МСС 36, за да определи дали даден актив с право на ползване е обезценен и отчита всяка установена загуба от обезценка, както е описано в политиката за отчитане на дълготрайните материални и нематериални активи.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.15. Отчитане на лизинговите договори в съответствие с МСФО 16, считано от 01.01.2019 (продължение)

Променливите наеми, които не зависят от индекс или процент, не се включват в оценката на лизинговото задължение и актива с право на ползване. Свързаните с това плащания се признават като разход в периода, в който настъпва събитието или условието, което задейства тези плащания, и се включват в реда „Разходи за дейността“ в печалбата или загубата (виж бележка 26).

Като практическа целесъобразна мярка, МСФО 16 позволява на лизингополучателя да не разделя нелизинговите компоненти и вместо това да отчита всеки лизинг и свързаните с него нелизингови компоненти като една договореност. Банката прилага тази практическа целесъобразна мярка.

Банката като лизингодател

Банката сключва лизингови договори като лизингодател във връзка с някои свои инвестиционни имоти.

Лизингови договори, при които Банката е лизингодател, се класифицират като финансов или оперативен лизинг. Винаги, когато условията на лизинговия договор прехвърлят по същество всички рискове и ползи от собствеността към лизингополучателя, договърът се класифицира като финансов лизинг. Всички останали лизингови договори се класифицират като оперативен лизинг.

Приходите от наем от оперативен лизинг се признават по линейния метод през срока на съответния лизингов договор. Първоначалните преки разходи, направени при договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават по линейния метод през срока на лизинговия договор.

Когато договърът включва както лизингови, така и нелизингови компоненти, Банката прилага МСФО 15, за да разпредели възнаграждението по договора към всеки един от компонентите.

3.2.16. Отчитане на договори за оперативен лизинг в съответствие с МСС 17 до 31.12.2018

Банката като лизингополучател

В случаите, когато Банката е лизингополучател по договор за оперативен лизинг, получените по договора активи не се отразяват в индивидуалния отчет за финансовото състояние на Банката. Извършените от страна на Банката плащания по договора се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Банката като лизингодател

В случаите, когато Банката е лизингодател по договор за оперативен лизинг, активите, отдадени от Банката по договора, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Банката и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета от Банката по отношение на подобни активи. Доходът от оперативния лизингов договор се признава от страна на Банката директно като приход в печалбата или загубата за съответния отчетен период.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.17. Активи, придобити от обезпечения

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Банката като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като активи, придобити от обезпечения и се отчитат първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на активите, придобити от обезпечения, представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние. След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на тези активи до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката. За тези активи не се начислява амортизация.

3.2.18. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са придобити и притежавани от Банката недвижими имоти /земя и сгради/, които Банката няма да използва в дейността си, и които Банката държи с цел получаване на доходи от наеми и/или за увеличаване на стойността на капитала. Инвестиционният имот се оценява първоначално по неговата цена на придобиване. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. Като своя счетоводна политика относно последващото им отчитане, Банката приема модела на цената на придобиване в съответствие с изискванията на МСС 16. В тази връзка те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Амортизации се начисляват на придобитите като инвестиционни имоти сгради, като се прилага линейния метод. Годишната им амортизационна норма е 4% (25 години). Не се начисляват амортизации на придобитите като инвестиционни имоти земи.

3.2.19. Данъчно облагане

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие с българското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно българското счетоводно законодателство, приложимо за банки.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последиствия, които ще възникнат от начина, по който Банката очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, също се отчита в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.19. Данъчно облагане (продължение)

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

3.2.20. Оперативни сегменти

Банката не оповестява информация по оперативни сегменти, тъй като бизнес дейностите, съставляващи банковата ѝ дейност, имат сходни икономически характеристики, няма съществени различия в естеството на предлаганите продукти и регулаторната среда, в която се извършват. Оперативните резултати от дейността се преглеждат и оценяват от ръководството на Банката на регулярна база. Банката не идентифицира отделни сегменти, които да отговарят на насоките, посочени в МСФО 8 Оперативни сегменти.

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност

Изготвянето на финансови отчети изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Банката, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Кредитни загуби от обезценка на финансови инструменти;
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Срок на лизинговите договори.

Когато справедливата стойност на финансовите активи в Отчета за финансовото състояние не може да бъде определена на базата на активен пазар, определянето ѝ се извършва чрез използването на различни методи за оценяване (модели на ценообразуване), които включват математически модели. Информация за справедливите стойности на финансовите активи е представена в бел. 34.

Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите кредитни загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Банката са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Банката прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в бел. 33.

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност (продължение)

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор ще бъде удължен (или не е прекратен). Повечето опции за удължаване на договорите за офиси са включени в лизинговите задължения, тъй като Банката разчита на дългосрочни взаимоотношения с наемодателите.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Дружеството се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя.

3.4. Управление на капитала

Банката определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Банката. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Банката следи разпределението на финансовите ресурси в нива на рисков капитал посредством Комитет за управление на активите и пасивите. Политиката за управление на капитал на Банката се преглежда регулярно от Управителния съвет на Банката.

Банката изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Банката следва регулаторно определените указания, както и своите собствени цели. За 2019 и 2018 Банката е спазвала регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност, като поддържаните от банката нива на капиталова адекватност надвишават регулативните изисквания.

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Парични средства в брой:		
В български лева	204,627	204,439
В чуждестранна валута	92,278	79,572
Парични средства на път:		
В български лева	81	-
В чуждестранна валута	40	73
Парични салда в Централната банка:		
Текуща сметка в български лева	1,436,198	1,413,633
Текуща сметка във валута	19,705	15
Резервен обезпечителен фонд RINGS	1,053	339
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА	1,753,982	1,698,071

Текущата сметка в БНБ се използва за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на междубанковия сетълмент в страната.

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ.

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на Централната банка, Банката заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сетълмент в реално време RINGS.

5. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Срочни депозити в местни банки		
В български лева	39,997	23,000
В чуждестранна валута	15,670	29,046
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	128,147	124,705
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	141	144
В чуждестранна валута	2,260	8
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	35,004	49,251
Загуба от обезценка	(37)	(4,048)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	221,182	222,106

6. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

Към 31 декември 2019 г. Банката има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 304,324 хил. лв., в това число вземанията по лихви. Част от тях в размер на 30,601 хил. лв. са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа на приблизително същата стойност. Останалата част в размер на 273,723 хил. лв. са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, чиято стойност е по-голяма от стойността на предоставения ресурс. Към 31 декември 2019 по сключените споразумения с клауза за обратно изкупуване е формиран коректив за очаквани кредитни загуби в размер на 1,094 хил. лв. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2020.

Към 31 декември 2018 г. Банката има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 256,806 хил. лв., в това число вземанията по лихви. Част от тях в размер на 74,248 хил. лв. са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа на приблизително същата стойност. Останалата част в размер на 182,558 хил. лв. са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, чиято стойност е по-голяма от стойността на предоставения ресурс. Към 31 декември 2018 по сключените споразумения с клауза за обратно изкупуване е формиран коректив за очаквани кредитни загуби в размер на 208 хил. лв. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2019.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, са както следва:

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Български корпоративни ценни книжа	191,904	165,766
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	54,816	35,602
Деривати, държани за търгуване	28	56
Дългосрочни български държавни облигации	-	1
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	246,748	201,425

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2019 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 67,726 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 124,178 хил. лв.

Към 31 декември 2018 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 60,737 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 105,029 хил. лв.

Чуждестранните корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2019 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 39,772 хил. лв., акции от капитала на нефинансово дружество в размер на 581 хил. лв., дялове в договорни фондове в размер на 4,516 хил. лв. и облигация в кредитна институция в размер на 9,947 хил. лв.

Към 31 декември 2018 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 34,896 хил. лв. и акции от капитала на нефинансово дружество в размер на 706 хил. лв.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2019 и 2018 дериватите държани за търгуване съответно в размер на 28 хил. лв. и 56 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

(а) Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Граждани:		
В български лева	897,185	776,458
В чуждестранна валута	53,374	59,748
Предприятия:		
В български лева	820,262	763,486
В чуждестранна валута	749,330	771,689
	<u>2,520,151</u>	<u>2,371,381</u>
Загуба от обезценка	<u>(77,532)</u>	<u>(113,309)</u>
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	<u>2,442,619</u>	<u>2,258,072</u>

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2019 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 14,149 хил. лв. (2018: 9,920 хил. лв.), включително резултат от сделки.

(б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

9. ДРУГИ АКТИВИ

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Отсрочени данъчни активи	394	389
Текущи данъчни активи	6	459
Разходи за бъдещи периоди	2,834	2,526
Учредени вещни права за ползване на сгради	-	25,339
Активи, придобити от обезпечения	33,891	16,992
Други активи	<u>7,224</u>	<u>7,207</u>
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	<u>44,349</u>	<u>52,912</u>

Разходите за бъдещи периоди представляват предплатени суми за реклама, наеми, застраховки и др.

Учредените в полза на Банката вещни права за ползване на сгради са възникнали в периода 2008 - 2017, като правата са учредени за различни срокове в рамките между 115 и 180 месеца. В балансовата стойност на учредените вещни права са отразени и направените разходи за данъци и такси във връзка с учредяването им. Балансовата стойност за всяко едно право на ползване се амортизира на равни части за съответния период на ползването на сградите. Банката няма задължения за бъдещи плащания, свързани с вещните права. Към 31 декември 2019 във връзка с влизането в сила от 1 януари 2019 на МСФО 16 Лизинг, вещните права са рекласифицирани и представени като активи с право на ползване, част от дълготрайните активи.

10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матурирет, както следва:

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Средносрочни български държавни облигации	1,590	18,053
Дългосрочни български държавни облигации	279,890	270,181
Чуждестранни държавни облигации	167,266	127,328
Капиталови инвестиции във финансови институции	3	9
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	15,537	11,171
Български корпоративни ценни книжа	85,036	60,395
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	16,970	15,470
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	566,292	502,607

Към 31 декември 2019 за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 3,179 хил. лв. (2018г.: 1,706 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2019 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 118,279 хил. лв. (2018 г.: 91,328 хил. лв.) са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2019 и 31 декември 2018 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2019 капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 15,537 хил. лв. (2018 г. 11,171 хил. лв.) представляват акции в търговски дружества.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2019 българските корпоративни ценни книжа в размер на 85,036 хил. лв. (2018 г. 60,395 хил. лв.) представляват облигации на български корпоративни емитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2019 чуждестранните държавни облигации в размер на 167,266 хил. лв. (2018 г. 127,328 хил. лв.) представляват в по-голямата си част държавните облигации на страни от Европейския съюз.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2019 и 31 декември 2018 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

11. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, чуждестранни държавни облигации, по-голямата част на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Дългосрочни български държавни облигации	155,392	130,776
Чуждестранни държавни облигации	135,605	114,406
Български корпоративни облигации	7,964	7,964
Чуждестранни корпоративни облигации	12,743	9,811
Загуба от обезценка	(629)	(390)
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	311,075	262,567

Български ценни книжа, заложиени като обезпечение

Към 31 декември 2019 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 107,654 хил. лв. (2018 г.: 130,776 хил. лв.) са заложиени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

12. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

12.1. Инвестиция в дъщерно предприятие “Централна кооперативна банка” АД, Скопие, Република Северна Македония

През 2008 Банката придобива контролно участие в капитала на дъщерното предприятие Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Северна Македония. През октомври 2009 са конвертирани 22,354 броя, притежавани от Банката, обикновени акции с право на глас в привилегирани акции без право на глас. През декември 2009 Централна кооперативна банка АД, Скопие е изтеглила 208 броя собствени привилегирани акции.

През 2010, в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас. Към 31 декември 2010 Банката притежава 263,696 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 82.63% от капитала на дъщерното дружество.

През април 2010 Банката придобива 317,864 броя обикновени акции с право на глас от капитала на Статер банка, Куманово, Република Северна Македония, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката притежава 5,975 броя привилегирани акции без право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение, една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас. Към 31 декември 2010 Банката притежава 323,839 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 93.79% от капитала на дъщерното дружество.

На 9 декември 2010 Общото събрание на акционерите на дъщерните дружества, Статер банка АД, Куманово и Централна кооперативна банка АД, Скопие приема спогодбата за вливане на Статер банка АД, Куманово към Централна кооперативна банка АД, Скопие. Съгласно спогодбата е взето решение за издаване на нова емисия обикновени акции на Централна кооперативна банка АД, Скопие. Обемът на тази емисия е 233,944 броя акции с номинал 41.2069 евро или 593,795,205 македонски денара.

12. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

12.1. Инвестиция в дъщерно предприятие “Централна кооперативна банка” АД, Скопие, Република Северна Македония (продължение)

Емисията е предназначена само за акционерите на Статер банка АД, Куманово, като коефициентът на размяна на съществуващите акции на акционерите на Статер банка АД, Куманово с акциите от новата емисия е в съотношение 1:0.6776. В резултат на размяната Централна кооперативна банка АД, София за притежаваните към 31 декември 2010 година 323,839 броя обикновени акции от капитала на Статер банка АД Куманово придобива 219,425 броя обикновени акции от новата емисия на Централна кооперативна банка АД, Скопие.

На 3 януари 2011 се осъществява вливането на Статер банка АД, Куманово в Централна кооперативна банка АД, Скопие, като след тази дата цялото имущество на Статер банка АД, Куманово като преобразуващо се дружество премина към Централна кооперативна банка АД, Скопие, приемащо дружество. На 3 януари 2011 с Решение на Централния регистър на Република Северна Македония Статер банка АД, Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на Централна кооперативна банка АД, Скопие е разпределен в 553,087 броя обикновени акции с номинал 41.2069 евро.

Към 31 декември 2011 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87.35 % от капитала на дъщерното дружество.

През периода 2012 – 2019 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в Централна кооперативна банка АД, Скопие, в резултат на което към 31 декември 2019 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87,35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2019 и 2018 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв.

12.2. Инвестиция в дъщерно предприятие УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД, София, Република България

През декември 2011 Банката придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

През периода 2012 – 2019 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, в резултат на което към 31 декември 2019 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2019 и 2018 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв.

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2019	участие %	31.12.2018	участие %
“Централна кооперативна банка” АД, Скопие,	Република Северна Македония	Банкова дейност	46,216	87.35%	46,216	87.35%
УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД	България	Финансов сектор	3,200	100.00%	3,200	100.00%
			<u>49,416</u>		<u>49,416</u>	

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

13. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ И АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ

13.1. Дълготрайни активи

	Земя и сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
01.01.2018	74,496	40,898	7,872	27,243	4,056	26,965	181,530
Придобити	-	349	2,166	512	13,354	241	16,622
Трансфери	8,368	2,508	1,542	217	(13,085)	450	-
Отписани	-	(4,181)	(440)	(416)	(413)	(20)	(5,470)
31.12.2018	<u>82,864</u>	<u>39,574</u>	<u>11,140</u>	<u>27,556</u>	<u>3,912</u>	<u>27,636</u>	<u>192,682</u>
Придобити	-	242	-	443	1,941	156	2,782
Трансфери	57	877	253	112	(1,592)	293	-
Отписани	-	(474)	(320)	(430)	(121)	(6)	(1,351)
31.12.2019	<u>82,921</u>	<u>40,219</u>	<u>11,073</u>	<u>27,681</u>	<u>4,140</u>	<u>28,079</u>	<u>194,113</u>
Амортизация							
01.01.2018	7,457	31,502	4,680	21,941	-	24,930	90,510
Начислени за периода, нетно	2,670	3,206	1,076	1,337	-	706	8,995
Амортизация на отписаните	-	(4,176)	(313)	(416)	-	(20)	(4,925)
31.12.2018	<u>10,127</u>	<u>30,532</u>	<u>5,443</u>	<u>22,862</u>	<u>-</u>	<u>25,616</u>	<u>94,580</u>
Начислени за периода, нетно	2,917	2,991	1,197	1,293	-	773	9,171
Амортизация на отписаните	-	(472)	(319)	(429)	-	(6)	(1,226)
31.12.2019	<u>13,044</u>	<u>33,051</u>	<u>6,321</u>	<u>23,726</u>	<u>-</u>	<u>26,383</u>	<u>102,525</u>
Нетна балансова стойност							
31.12.2018	<u>72,737</u>	<u>9,042</u>	<u>5,697</u>	<u>4,694</u>	<u>3,912</u>	<u>2,020</u>	<u>98,102</u>
31.12.2019	<u>69,877</u>	<u>7,168</u>	<u>4,752</u>	<u>3,955</u>	<u>4,140</u>	<u>1,696</u>	<u>91,588</u>

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Банката ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на индивидуалния отчет за финансовото състояние.

13.2. Активи с право на ползване

Активите с право на ползване са както следва:

	Земя и сгради	Транспортни средства	Общо
01.01.19	-	-	-
Първоначален ефект	52,552	782	53,334
Придобити	27,434	1,007	28,441
Отписани	(14,402)	-	(14,402)
31.12.19	<u>65,584</u>	<u>1,789</u>	<u>67,373</u>
Амортизация			
01.01.19	-	-	-
Начислени за периода, нетно	15,071	723	15,794
Амортизация на отписаните	(8,235)	-	(8,235)
31.12.19	<u>6,836</u>	<u>723</u>	<u>7,559</u>
Нетна балансова стойност			
31.12.19	<u>58,748</u>	<u>1,066</u>	<u>59,814</u>

В сравнителната информация за 2018 Дружеството е признало лизингови активи и лизингови задължения само във връзка с онези договори за лизинг, които са били класифицирани като „финансов лизинг“ съгласно МСС 17 „Лизинг“. Активите са представени като част от Дълготрайни активи и активи с право на ползване, а задълженията - като част от Други задължения в пасива на отчета за финансовото състояние. За корекциите, свързани с първоначалното прилагане на МСФО 16 „Лизинг“ на 1 януари 2019 г., вижте пояснение 2.3.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

14. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	<u>Земя</u>	<u>Сгради</u>	<u>Общо</u>
1 януари 2018	159	17,578	17,737
31 декември 2018	159	17,578	17,737
31 декември 2019	159	17,577	17,736
Амортизация			
1 януари 2018	-	1,218	1,218
Начислена за периода, нетно	-	703	703
31 декември 2018	-	1,921	1,921
Начислена за периода, нетно	-	703	703
31 декември 2019	-	2,624	2,624
Нетна балансова стойност			
31 декември 2018	159	15,657	15,816
31 декември 2019	159	14,953	15,112

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2019 и 31 декември 2018 се състоят от земя и търговски сгради, част от които са отдадени под наем за период от 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годините, приключващи на 31 декември 2019 са в размер на 176 хил. лв. (2018 г.: 176 хил. лв.). През отчетните периоди Банката не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти. Всички преки разходи, свързани с инвестиционните имоти, се покриват от лизингополучателите.

Справедлива стойност на инвестиционните имоти

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2019 е в размер на 18,791 хил. лв. (2018: 18,803 хил. лв.) и е определена от лицензирани външни оценители, притежаващи съответните признати професионални квалификации и опит в оценяването на имоти от подобни категория и местоположение като тези на инвестиционните имоти на Банката.

15. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	<u>Към</u> <u>31.12.2019</u>	<u>Към</u> <u>31.12.2018</u>
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	9,709	6,163
- в чуждестранна валута	6,983	5,827
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	6,239	25,512
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	297	-
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489	490
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,445	2,448
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	<u>26,162</u>	<u>40,440</u>

16. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(а) Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Безсрочни депозити		
В лева	1,422,652	1,152,938
В чуждестранна валута	198,342	156,678
	<u>1,620,994</u>	<u>1,309,616</u>
Срочни депозити		
В лева	1,122,914	1,205,461
В чуждестранна валута	889,832	874,276
	<u>2,012,746</u>	<u>2,079,737</u>
Спестовни влогове		
В лева	1,259,614	1,113,181
В чуждестранна валута	516,672	499,220
	<u>1,776,286</u>	<u>1,612,401</u>
Други депозити		
В лева	11,326	8,643
В чуждестранна валута	902	3,342
	<u>12,228</u>	<u>11,985</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u>5,422,254</u>	<u>5,013,739</u>

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Депозити на граждани		
В български лева	2,781,982	2,524,708
В чуждестранна валута	1,401,692	1,360,367
	<u>4,183,674</u>	<u>3,885,075</u>
Депозити на предприятия		
В български лева	1,023,198	946,872
В чуждестранна валута	203,154	169,807
	<u>1,226,352</u>	<u>1,116,679</u>
Депозити на други институции		
В български лева	11,326	8,643
В чуждестранна валута	902	3,342
	<u>12,228</u>	<u>11,985</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u>5,422,254</u>	<u>5,013,739</u>

17. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ

През декември 2013 Банката е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36,000,000 евро, разпределени в 36,000 броя облигации с номинална стойност от 1,000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Банката. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва, като главницата по заема се заплаща еднократно на падежа на емисията – 10.12.2020. Лихвените плащания се извършват веднъж годишно с падежи, както следва: 10.12.2014, 10.12.2015, 10.12.2016, 10.12.2017, 10.12.2018, 10.12.2019 и 10.12.2020. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ.

17. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През месец декември 2016 настъпи третото лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 1,620 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите. Стойността на задължението към 31 декември 2016 е в размер на 70,126 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи свързани с издаването на емисията.

През месец декември 2016 след предварително разрешение на БНБ са извършени промени в условията на облигационната емисия, съобразно които:

- Датата на падеж на облигационната емисия се променя от 7 години след датата на Емисията на 10 години след датата на Емисията. Дата на падеж на облигационната емисия след промяната е 10.12.2023.

- Дължимата лихва по облигационната емисия се променя от 4.5% на 3.6% годишно, считано от 11.12.2016.

През месец декември 2018 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 1,296 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

Към 31.12.2018 част от облигационерите са упражнили правото си да конвертират притежавани от тях облигации в акции, като са подали уведомления за конвертиране. При условията на Проспекта на публично предлагане и допускане до търговия на емисията конвертируеми облигации на Банката, конвертирането е настъпило на датата на регистрирането му от Централен депозитар АД /дата на конвертиране/, което е осъществено преди 31.12.2018.

Процесът по вписване на увеличението на капитала в Търговския регистър не е приключил към 31.12.2018, поради което Банката е отписала стойността на задължението за частта на конвертираните облигации в размер на 45,002 хил. лв. и е отразила същата стойност като увеличение на собствения капитал под формата на „други резерви“, оповестени в бележка 20.4.

Стойността на задължението по облигации към 31 декември 2018 е в размер на 25,343 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи, свързани с издаването на емисията.

На 25 февруари 2019 г. увеличението на капитала на Банката, чрез издаване на нови акции, емитирани вследствие конвертиране на облигации, е вписано в Търговския регистър по партидата на Банката. Увеличението на капитала в резултат на конвертирането е в размер на 13,975,679 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. След увеличението емитираният акционерен капитал на Банката се състои от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

През месец декември 2019 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 468 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

Стойността на задължението по облигации към 31 декември 2019 е в размер на 25,424 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи, свързани с издаването на емисията.

18. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Провизии по съдебни дела се признават, когато на база експертна правна оценка се установи, че е вероятно Банката да трябва да посрещне тези задължения в близко бъдеще. Към 31 декември 2018 Банката е извършила анализ на заведените срещу нея съдебни дела и е начислила провизии по тях в размер на 316 хил. лв.

Провизиите за очаквани кредитни загуби съгласно МСФО 9 за отразените като задбалансови позиции гаранции, акредитиви и кредитни ангажименти са определени от страна на Банката към 31 декември 2019 и 31 декември 2018 в размер на 1,071 хил. лв. и 374 хил. лв.

18. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Провизии за съдебни дела	-	316
Провизии за очаквани кредитни загуби за гаранции, акредитиви и кредитни ангажименти	1,071	374
ОБЩО ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ	1,071	690

19. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Задължения към персонала по неизползван платен отпуск	2,753	2,760
Деривати, държани за търгуване	10,079	1,272
Други задължения	5,096	4,295
Задължения към персонала при пенсиониране	1,184	1,025
Приходи за бъдещи периоди	578	550
Отсрочени данъчни пасиви	270	270
Задължения по лизингови договори (бележка 32)	42,336	-
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	62,296	10,172

Задължения към персонала при пенсиониране

Към 31 декември 2019 и 2018 Банката е изчислила ефекта на бъдещите задължения за пенсии към персонала, като е формирала и отразила съответна провизия за определения ефект за 10 годишен период от време. Периодите след 10-тата година имат голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При определянето на пенсионните задължения банката е използвала дисконтов процент от 2.25% и увеличение на възнагражденията с 0.50% годишно. В процеса по определянето на пенсионните задължения Банката е използвала консултантски услуги, извършени от лицензиран актюер.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Размер на задължението в началото на периода 1 януари	1,025	848
Разходи за лихви	23	33
Разходи за текущ трудов стаж	85	76
Изплатени доходи	(149)	(52)
Актюерски печалби и загуби	200	120
РАЗМЕР НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО В КРАЯ НА ПЕРИОДА 31 ДЕКЕМВРИ	1,184	1,025

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2019 и 2018 дериватите, държани за търгуване, в размер на 10,079 хил. лв. и 1,272 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

20. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

20.1. Емитиран капитал

Към 31 декември 2019 и 2018 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката се състои съответно от 127,129,970 и 113,154,291 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

На 25 февруари 2019 г. увеличението на капитала на Банката, чрез издаване на нови акции, емитирани вследствие конвертиране на облигации, е вписано в Търговския регистър по партидата на Банката. Увеличението на капитала в резултат на конвертирането е в размер на 13,975,679 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. След увеличението емитираният акционерен капитал на Банката се състои от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

Предприятието-майка на Банката, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и книгата му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери	2019		2018	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,584	61.03	77,584	68.56
Химимпорт АД	7,475	5.88	7,475	6.61
ЗАД Армеец АД	11,992	9.43	3,851	3.40
Универсален пенсионен фонд				
Съгласие	8,872	6.98	5,542	4.90
Други	21,207	16.68	18,702	16.53
	<u>127,130</u>	<u>100</u>	<u>113,154</u>	<u>100</u>

20.2. Резерви, включително неразпределена печалба

Резервите, включително неразпределена печалба, към 31 декември 2019 включват неразпределима част в размер на 7,059 хил. лв. (2018: 7,059 хил. лв.) и разпределима част в размер на 263,481 хил. лв. (2018: 229,712 хил. лв.).

20.3. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв към 31.12.2019 е формиран от преоценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в размер на 26,138 хил. лв. (2018: 19,287 хил. лв.) и отрицателна преоценка на планове с дефинирани доходи относно пенсии в размер на (320) хил. лв., (2018: (120) хил. лв.).

20.4. Други резерви

На 25 февруари 2019 г. увеличението на капитала на Банката, чрез издаване на нови акции, емитирани вследствие конвертиране на облигации, е вписано в Търговския регистър по партидата на Банката. Увеличението на капитала в резултат на конвертирането е в размер на 13,975,679 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. След увеличението емитираният акционерен капитал на Банката се състои от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

Към 31 декември 2018 Другите резерви в размер на 45,002 хил. лв. са формиран в резултат на конвертиране на част от емитираната от Банката облигационна емисия в акции, оповестено в бележка 17 Емитирани облигации.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

21. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Приходи от лихви по видове източници:		
Кредити	113,482	117,985
Ценни книжа	15,400	11,294
Депозити в банки	4,923	4,403
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	133,805	133,682
	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Приходи от лихви по класификационни групи:		
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	178	6
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	10,913	8,954
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	122,714	124,722
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	133,805	133,682
	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Разходи за лихви по видове източници:		
Депозити на клиенти	6,677	9,791
Депозити на банки	825	358
Отрицателна лихва върху свръх резерви при БНБ	6,184	6,526
Емитирани облигации	817	2,535
Лихви по лизинг	1,291	-
Отрицателна лихва по предоставени средства в банки и други активи	664	-
Други	52	33
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	16,510	19,243
	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Разходи за лихви по класификационни групи:		
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	9,662	12,717
Отрицателна лихва по активите	6,848	6,526
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	16,510	19,243

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

22. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Банкови преводи в страната и чужбина	26,841	25,518
Обслужване на сметки	15,780	14,831
Такси, свързани с кредитни експозиции	7,683	2,976
Обслужване по задбалансови ангажменти	920	837
Други приходи	10,753	10,134
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	61,977	54,296
	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Банкови преводи в страната и чужбина	9,433	7,664
Обслужване на сметки	1,200	971
Освобождаване на ценни пратки	781	712
Ценни книжа	52	65
Други разходи	618	497
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	12,084	9,909

23. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Печалба/(загуба) от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	7,536	(395)
Загуба от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(816)	(77)
Загуба от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(7,756)	(582)
(Загуба)/печалба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	(96)	131
Печалба от преоценка с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	7,082	4,891
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	5,950	3,968

24. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната печалба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Загуба от валутни сделки, нетно	(697)	(629)
Печалба от валутна преоценка, нетно	5,478	2,634
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	4,781	2,005

Печалбата от сделки представлява нетната печалба, възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Печалбата от преоценка представлява печалба от преоценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

25. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Приходи от дивиденди	1,469	1,253
Приходи от цесионни договори	209	316
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи	13	49
Приходи от продажба на активи, придобити от обезпечения	62	60
Други приходи от дейността	1,520	2,098
ОБЩО ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	3,273	3,776

Приходите от цесионни договори през 2019 произтичат от прехвърлени от страна на Банката чрез договори за цесия парични вземания. През 2018 приходите от цесионни договори са в размер на 316 хил. лв.

26. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Заплати и други разходи за персонала	41,539	39,664
Административни и маркетингови разходи	37,944	48,916
Други разходи	27,603	24,120
Амортизация	25,669	9,698
Материали и ремонти	2,698	2,888
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	135,453	125,286

В разходите за дейността са отразени и начислените за 2019 и 2018 на регистрираните одитори суми в размер на 1,335 хил. лв. за 2019, в т.ч. 1,112 хил. лв. за независим финансов одит и 223 хил. лв. за други услуги, и 852 хил. лв. за 2018, в т.ч. 732 хил. лв. за независим финансов одит и 120 хил. лв. за други услуги.

27. ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ

Разходите за обезценки за 2019 съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2019	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки	122	-	(5)	117
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(886)	-	-	(886)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	4,574	884	(9,972)	(4,514)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(1,563)	-	-	(1,563)
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	(239)	-	-	(239)
Общо нетни разходи за обезценки за несъбираемост	2,008	884	(9,977)	(7,085)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

27. ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Разходите за обезценки за 2018 съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2018	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки	(54)	-	-	(54)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(185)	-	-	(185)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	(1,740)	825	(5,445)	(6,360)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(676)	-	1,830	1,154
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	(390)	-	-	(390)
Общо нетни разходи за обезценки за несъбираемост	(3,045)	825	(3,615)	(5,835)

28. ДАНЪЦИ

Разходите за данъци са представени както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Разходи за текущи данъци	4,318	2,067
Разходи от отсрочени данъци, свързани с възникването и обратно проявление на временни разлики	(5)	(182)
Данъчен ефект от рекласификация в друг всеобхватен доход на дългови инструменти	(463)	572
Данъчен ефект от рекласификация в друг всеобхватен доход на капиталови инструменти	(134)	(110)
Данъчен ефект от рекласификация в неразмпределена печалба	-	1,170
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ ВЪРХУ ДОХОДА	3,716	3,517
Данъчни приходи, признати директно в другия всеобхватен доход	597	462
Данъчни приходи, признати директно в неразмпределената печалба	-	1,170

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2019 и 2018. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2019 и 2018 са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2020 и 2019.

Отсрочените данъчни активи са както следва:

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Отсрочени данъчни активи:		
Други задължения (неизползвани отпуски)	261	262
Задължения към персонала при пенсиониране	86	91
Провизии за задължения	-	31
Лизинг	37	-
Дълготрайни материални и нематериални активи	10	5
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН АКТИВ	394	389

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

28. ДАНЪЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Отсрочените данъчни пасиви са както следва:

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Отсрочени данъчни пасиви:		
Сливане на дружества през 2010	209	209
Вливане на дружество през 2016	61	61
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН ПАСИВ	270	270

Връзката между разходите за данъци в отчета за всеобхватния доход и счетоводната печалба е както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Печалба преди данъци	37,958	37,287
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2019 и 10% за 2018	3,796	3,729
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/ неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	(80)	(212)
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	3,716	3,517
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	9.79%	9.43%

29. ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	34,242	33,770
Средно претеглен брой акции	124,985,756	113,154,291
ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)	0.27	0.30

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща, съответно на 31 декември 2019 и 2018. Среднопретегленият брой акции се изчислява като сума от броя на обикновените акции в обръщение в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените или новоемитираните обикновени акции през периода, умножен по средновременния фактор. Средновременният фактор е равен на броя на дните, през които конкретните акции са били в обръщение, съотнесен към общия брой на дните през периода.

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Коригирана нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	35,059	36,305
Средно претеглен брой акции	132,876,497	135,020,713
ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	0.26	0.27

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

29. ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА) (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Средно претеглен брой акции, използван за доход на акция	124,985,756	113,154,291
Потенциален брой акции от емитирани конвертируеми облигации	7,890,741	21,866,422
СРЕДНО ПРЕТЕГЛЕН БРОЙ АКЦИИ, ИЗПОЛВАН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	132,876,497	135,020,713

Коригираната нетна печалба за нуждите на определянето на дохода на акция с намалена стойност е изчислена чрез коригиране на нетната печалба за периода с разходите за лихви по емитирана облигационна емисия, оповестена в бележка 17.

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	34,242	33,770
Разходи за лихви по емитирани конвертируеми облигации	817	2,535
КОРИГИРАНА НЕТНА ПЕЧАЛБА, ИЗПОЛЗВАНА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ	35,059	36,305

30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Банкови гаранции		
В български лева	36,068	32,456
В чуждестранна валута	15,662	13,975
Загуба от обезценка	(1)	(9)
Общо банкови гаранции, нетно	51,729	46,422
Неотменими ангажменти	229,569	172,229
Загуба от обезценка	(1,070)	(365)
Общо неотменими ангажменти, нетно	228,499	171,864
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	281,299	218,660
ОБЩО ЗАГУБА ОТ ОБЕЗЦЕНКА	(1,071)	(374)
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	280,228	218,286

Към 31 декември 2019 и 2018 Банката има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 229,569 хил. лв. и 172,229 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншовете на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

31. АНАЛИЗ НА ПРОМЕНИТЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Годината, приключваща на 31.12.2019	Годината, приключваща на 31.12.2018
Парични средства	297,026	284,084
Парични средства в Централната Банка	1,456,956	1,413,987
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	218,248	193,043
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	1,972,230	1,891,114

32. ЛИЗИНГ

32.1. Лизинг като лизингополучател

32.1.1. Лизингови плащания, признати като пасив

31.12.2019

Класифицирани като:	
Нетекущи	33,381
Текущи	8,955
	<u>42,336</u>

Банката наема множество офис помещения, в които извършва своята дейност чрез банкови офиси. Банката е страна и по договори за лизинг на транспортни средства. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в отчета за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Банката) се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Банката класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в своите имоти, машини и съоръжения (вижте бележка 13).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Банката, освен ако Банката има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване.

Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Банката да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сградата и производствените помещения, Банката трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Банката е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2019 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2019 г.							
Лизингови плащания	10,243	7,847	5,520	4,567	4,032	16,041	48,250
Финансови разходи	(1,288)	(1,080)	(891)	(727)	(595)	(1,333)	(5,914)
Нетна настояща стойност	8,955	6,767	4,629	3,840	3,437	14,708	42,336

32. ЛИЗИНГ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

32.1. Лизинг като лизингополучател (продължение)

32.1.2. Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Банката е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания, направени по тези лизингови договори, се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите за 2019, свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, произтичащи от краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност са в размер на 2,983 хил. лв.

Към 31 декември 2019 г. Банката е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност и общата сума на поетите задължения към тази дата е 1,335 хил. лв.

Суми, признати в печалбата и загубата

31.12.2019

Разходи за амортизация на активи с право на ползване	(15,794)
Разходи за лихви по лизингови задължения	(1,291)
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност	(2,983)

Дължими минимални лизингови плащания							Общо
До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години		

31 декември 2019 г.

Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване

844	227	103	43	28	90	1,335
-----	-----	-----	----	----	----	-------

Към 31 декември 2019 Банката поема ангажимент за 1,335 хил. лв. за краткосрочни лизингови договори.

Банката не е изправена пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Лизинговите задължения се наблюдават в рамките на Дирекция Финансово-счетоводна на Банката. Лизинговите задължения са деноминирани в български левове и евро.

32.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е сключила като лизингодател за отдаване под наем на недвижими имоти и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

Дължими минимални лизингови плащания							Общо
До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години		

31 декември 2019 г.

868	478	431	381	368	1,058	3,584
-----	-----	-----	-----	-----	-------	-------

Лизинговите плащания, признати като приход за периода, възлизат на 1,222 хил. лв. (2018: 1,326 хил. лв.). Банката няма индивидуално значими лизингови ангажименти.

32. ЛИЗИНГ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

32.3. Оповестявания съгласно МСС 17

32.3.1. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е сключила като лизингополучател за наемане на недвижими имоти, автомобили и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			Общо
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
Към 31 декември 2018	9,610	19,857	4,323	33,790

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 13,070 хил. лв.

Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени през периода. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Банката.

Банката има много на брой лизингови ангажименти като лизингополучател по договори за наем на дълготрайни активи и няма индивидуално значими лизингови ангажименти.

32.3.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е сключила като лизингодател за отдаване под наем на недвижими имоти и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			Общо
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
Към 31 декември 2018	1,095	2,296	1,107	4,498

Лизинговите плащания, признати като приход за периода, възлизат на 1,326 хил. лв. Банката няма индивидуално значими лизингови ангажименти.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Банката, свързан с финансови инструменти, е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптималната ликвидност и диверсификация на портфейла. Основната цел, при управлението на риска, е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Банката.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информизиране и последващ контрол на рисковете.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Основните принципи, залегнали в политиката на Банката по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопреетеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - изготвят предложения до УС, Изпълнителните директори и Прокуриста по отношение рамката и основните параметри на дейността по управление на риска;
- Изпълнителни директори и Прокурист – осъществяват общия контрол, организират и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

Притежаваните от Банката експозиции в деривативни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност и представляват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар. Тези сделки, търгувани от страна на Банката за собствена сметка, не са със съществен размер и дълъг матуритет и Банката не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Банката са следните:

- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Пазарен риск
 - Лихвен риск
 - Валутен риск
 - Ценови риск

33.1. Кредитен риск

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Банката финансови активи. Банката управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Банката е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за формиране на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 1,753,982 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 221,182 хил. лв. представляват преди всичко депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Банката в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 303,230 хил. лв. носят кредитен риск за Банката в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 30,494 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България и носят съответно: 29,514 хил. лв. - 0% риск и 980 хил. лв. – 25% риск. Останалата част от вземанията в размер на 272,736 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят съответно: 267,122 хил. лв. - 100% риск и 5,614 хил. лв. - 150% риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, в размер на 246,748 хил. лв., представляват капиталови инструменти - акции във финансови и нефинансови предприятия в размер на 108,079 хил. лв., дялове в договорни фондове на стойност 128,694 хил. лв., дългови инструменти в размер на 9,947 и деривати - 28 хил. лв. Посочените финансови инструменти са носители на кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 246,748 хил. лв.

Капиталовите ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в размер на 15,540 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 15,540 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 281,480 хил. лв. носят кредитен риск за Банката съответно: 88,964 хил. лв. - 0% риск и 192,516 хил. лв. - 25% риск. Дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от други европейски държави в размер на 167,266 хил. лв., носят кредитен риск за Банката в зависимост от кредитния риск на държавата емитент.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

Дълговите ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 102,006 хил. лв., носят кредитен риск за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 102,006 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 155,128 хил. лв., носят съответно 26,291 – 0% риск, 128,837 хил. лв. - 25% риск. Дългови ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от други държави са с балансова стойност в размер на 135,279 хил. лв., носят кредитен риск за Банката в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества с балансова стойност в размер на 20,668 хил. лв., носят кредитен риск за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 20,668 хил. лв. в абсолютна сума.

Инвестициите в дъщерните предприятия на Банката, Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Северна Македония и УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, София, Република България в общ размер на 49,416 хил. лв. носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 49,416 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 2,442,619 хил. лв. носят кредитен риск за Банката. За определянето на размера на изложеност на Банката към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Банката, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложили в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Банката за кредитен риск е в размер на 1,811,551 хил. лв.

Към 31 декември 2019 размерът на формираните от Банката провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 77,532 хил. лв.

33.1.1. Качество на активите

В таблиците по-долу Банката е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби

Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	159	-	3,889	4,048
Изменение в загубата от обезценка	(122)	-	5	(117)
Начислени за периода	19	-	5	24
Освободени през периода	(141)	-	-	(141)
Отписвания	-	-	(3,918)	(3,918)
Валутни и други движения	-	-	24	24
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	37	-	-	37

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	208	-	-	208
Изменение в загубата от обезценка	886	-	-	886
Начислени за периода	1,094	-	-	1,094
Освободени през периода	(208)	-	-	(208)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1,094	-	-	1,094
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	12,803	1,504	99,002	113,309
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	(2,072)	(1,281)	7,867	4,514
– Трансфер към Фаза 1	881	(602)	(279)	-
– Трансфер към Фаза 2	(75)	237	(162)	-
– Трансфер към Фаза 3	(245)	(17)	262	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	157	102	1,249	1,508
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2,566)	(983)	(1,122)	(4,671)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2,454	6	27	2,487
– Изменение в рисковите параметри	(2,678)	(24)	7,892	5,190
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1,479)	(1,479)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(36,517)	(36,517)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(2,567)	(2,567)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	272	272
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	10,731	223	66,578	77,532
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	390	-	-	390
Изменение в загубата от обезценка	239	-	-	239
Начислени за периода	282	-	-	282
Освободени през периода	(43)	-	-	(43)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	629	-	-	629
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	1,706	-	-	1,706
Изменение в загубата от обезценка	1,473	-	-	1,437
Начислени за периода	1,779	-	-	1,779
Освободени през периода	(306)	-	-	(306)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	3,179	-	-	3,179
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	321	2	42	365
Изменение в загубата от обезценка	649	(2)	58	705
Начислени за периода	1,429	11	127	1,567
Освободени през периода	(780)	(13)	(69)	(862)
Валутни и други движения	52	2	(54)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1,022	2	46	1,070

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	9	-	-	9
Изменение в загубата от обезценка	(8)	-	-	(8)
Начислени за периода	1	-	-	1
Освободени през периода	(9)	-	-	(9)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1	-	-	1

В таблиците по-долу Банката е представила структурата и изменението на брутните стойности на категориите активи

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 31 декември 2018	222,265	-	3,889	226,154
Изменение в брутната балансова стойност	(1,046)	-	5	(1,041)
Увеличение за периода	118,498	-	5	118,503
Намаление през периода	(119,544)	-	-	(119,544)
Отписвания	-	-	(3,918)	(3,918)
Други движения	-	-	24	24
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	221,219	-	-	221,219
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(37)	-	-	(37)
Балансова стойност към 31 декември 2019	221,182	-	-	221,182

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 31 декември 2018	256,806	-	-	256,806
Изменение в брутната балансова стойност	47,518	-	-	47,518
Увеличение за периода	304,324	-	-	304,324
Намаление през периода	(256,806)	-	-	(256,806)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	304,324	-	-	304,324
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(1,094)	-	-	(1,094)
Балансова стойност към 31 декември 2019	303,230	-	-	303,230

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 31 декември 2018	2,053,400	120,028	197,953	2,371,381
Изменение в брутната балансова стойност	240,575	(97,328)	45,814	189,061
- Трансфер към Фаза 1	49,638	(48,886)	(752)	-
- Трансфер към Фаза 2	(20,070)	20,918	(848)	-
- Трансфер към Фаза 3	(30,337)	(847)	31,184	-
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1,486	105	359	1,950
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(306,113)	(68,176)	(1,919)	(376,208)
- Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	661,956	227	25,620	687,803
- Изменение в рисковите параметри	(115,985)	(669)	(7,830)	(124,484)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1,479)	(1,479)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(36,517)	(36,517)
- Корекция лихвен доход	-	-	(2,567)	(2,567)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	272	272
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	2,293,975	22,700	203,476	2,520,151
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(10,731)	(223)	(66,578)	(77,532)
Балансова стойност към 31 декември 2019	2,283,244	22,477	136,898	2,442,619

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Брутна балансова стойност към 31 декември 2018	262,957	-	-	262,957
Изменение в брутна балансова стойност	48,747	-	-	48,747
Увеличение за периода	61,829	-	-	61,829
Намаление през периода	(13,082)	-	-	(13,082)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	311,704	-	-	311,704
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(629)	-	-	(629)
Балансова стойност към 31 декември 2019	311,075	-	-	311,075

Балансова стойност преди обезценка – Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Брутна балансова стойност към 31 декември 2018	502,607	-	-	502,607
Изменение в брутна балансова стойност	63,595	-	-	63,595
Увеличение за периода	321,946	-	-	321,946
Намаление през периода	(258,351)	-	-	(258,351)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	566,202	-	-	566,202
Загуба от обезценка към 31 декември 2019, отнесена в капитала	(3,179)	-	-	(3,179)

Кредитни ангажименти	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2018	171,405	401	423	172,229
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	57,690	(90)	(260)	57,340
Увеличение за периода	99,479	88	94	99,661
Намаление през периода	(41,789)	(178)	(354)	(42,321)
Други движения	(279)	(11)	290	-
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2019	228,816	300	453	229,569
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2019	(1,022)	(2)	(46)	(1,070)

Договори за финансови гаранции	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2018	46,431	-	-	46,431
Изменение в брутна балансова стойност	5,299	-	-	5,299
Увеличение за периода	18,818	-	-	18,818
Намаление през периода	(13,519)	-	-	(13,519)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2019	51,730	-	-	51,730
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2019	(1)	-	-	(1)

Загуба от обезценка по вид актив	2019	2018
	Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	(37)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(1,094)	(208)
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	(77,532)	(113,309)
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	(629)	(390)
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	(3,269)	(1,706)
	(82,561)	(119,661)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

Предоставени кредити и аванси на клиенти	2019		2018	
	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка
0-29 дни	2,237,347	(11,056)	2,144,447	(32,130)
30-59 дни	101,567	(488)	28,082	(451)
60-89 дни	2,210	(53)	1,801	(84)
90-180 дни	8,870	(614)	1,823	(656)
Повече от 181 дни	170,157	(65,321)	195,228	(79,988)
Общо	2,520,151	(77,532)	2,371,381	(113,309)

	2019	2018
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2,520,151	2,371,381
Намалени с обезценка за несъбираемост	(77,532)	(113,309)
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	2,442,619	2,258,072

	31.12.2019			31.12.2018		
	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност
Банкиране на дребно						
Ипотечни кредити	460,044	(1,606)	458,438	363,541	(591)	362,950
Потребителски кредити	466,874	(9,039)	457,835	441,787	(8,691)	433,096
Кредитни карти	21,236	(2,006)	19,230	21,804	(1,497)	20,307
Други	2,405	(2,228)	177	9,074	(8,591)	483
Общо банкиране на дребно	950,559	(14,879)	935,680	836,206	(19,370)	816,836
Корпоративно кредитиране	1,569,592	(62,653)	1,506,939	1,535,175	(93,939)	1,441,236
Общо	2,520,151	(77,532)	2,442,619	2,371,381	(113,309)	2,258,072

Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	2019			2018	
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
<i>Категория</i>	221,219	-	-	221,219	226,154
Общо брутна балансова стойност	221,219	-	-	221,219	226,154
Загуба от обезценка	(37)	-	-	(37)	(4,048)
Балансова стойност	221,182	-	-	221,182	222,106

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2019			2018	
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
<i>Категория</i>	304,324	-	-	304,324	256,806
Общо брутна балансова стойност	304,324	-	-	304,324	256,806
Загуба от обезценка	(1,094)	-	-	(1,094)	(208)
Балансова стойност	303,230	-	-	303,230	256,598

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2019			Общо	2018 Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок		
<i>Категория</i>	2,293,975	22,700	203,476	2,520,151	2,371,381
Общо брутна балансова стойност	2,293,975	22,700	203,476	2,520,151	2,371,381
Загуба от обезценка	(10,731)	(223)	(66,578)	(77,532)	(113,309)
Балансова стойност	2,283,244	22,477	136,898	2,442,619	2,258,072

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2019			Общо	2018 Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок		
<i>Категория</i>	311,704	-	-	311,704	262,957
Общо брутна балансова стойност	311,704	-	-	311,704	262,957
Загуба от обезценка	(629)	-	-	(629)	(390)
Балансова стойност	311,075	-	-	311,075	262,567

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД	2019			Общо	2018 Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок		
<i>Категория</i>	566,202	-	-	566,292	502,607
Общо брутна балансова стойност	566,202	-	-	566,292	502,607
Загуба от обезценка, отразена в капитала	(3,179)	-	-	(3,179)	(1,706)

Кредитни ангажименти	2019			Общо	2018 Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок		
<i>Категория</i>	228,816	300	453	229,569	172,229
Общо брутна балансова стойност	228,816	300	453	229,569	172,229
Провизии за очаквани загуби	(1,022)	(2)	(46)	(1,070)	(365)

Договори за финансови гаранции	2019			Общо	2018 Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок		
<i>Категория</i>	51,730	-	-	51,730	46,431
Общо брутна балансова стойност	51,730	-	-	51,730	46,431
Провизии за очаквани загуби	(1)	-	-	(1)	(9)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.2. Концентрация на кредитния риск

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Банката по региони и по икономически сектори.

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	2019	2018
Концентрация по сектор		
Централни банки	2,180	926
Български търговски банки	55,982	52,292
Чуждестранни търговски банки	163,057	172,936
Общо	221,219	226,154
Концентрация по регион		
Европа	217,352	223,812
Америка	406	2,286
Азия	3461	56
Общо	221,219	226,154

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2019	2018
Корпоративни:	304,324	256,806
Строителство	38,188	31,036
Търговия и финанси	202,874	176,983
Транспорт и комуникации	20,571	13,104
Други	42,691	35,683
Общо	304,324	256,806
Концентрация по региони		
Европа	304,324	256,806
Общо	304,324	256,806

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2019	2018
Концентрация по сектор		
Държави	290,998	245,183
Банки	9,810	9,810
Корпоративни:		
Търговия и финанси	10,896	7,964
Общо	311,704	262,957
Концентрация по региони		
Европа	302,054	262,957
Азия	9,650	-
Общо	311,704	262,957

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.2. Концентрация на кредитния риск (продължение)

Инвестиции в дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през Друг всеобхватен доход	2019	2018
Концентрация по сектор		
Държави	448,746	415,562
Корпоративни:	102,096	75,865
Строителство	10,118	9,635
Промисленост	16,772	19,351
Търговия и финанси	63,029	43,570
Други	12,177	3,309
Общо	550,842	491,427
Концентрация по региони		
Европа	550,842	491,427
Общо	550,842	491,427
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2019	2018
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	950,559	836,206
Ипотечни	460,044	363,541
Потребителски	466,874	441,787
Кредитни карти	21,236	21,804
Други	2,405	9,074
Корпоративни:	1,569,592	1,535,175
Селско и горско стопанство	89,866	72,761
Промисленост	40,096	44,314
Строителство	461,243	387,568
Търговия и финанси	736,230	783,865
Транспорт и комуникации	135,823	120,398
Други	106,334	126,269
Общо	2,520,151	2,371,381
Концентрация по региони		
Европа	2,520,082	2,370,645
Америка	5	733
Азия	64	3
Общо	2,520,151	2,371,381
Кредитни ангажменти	2019	2018
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	48,448	48,101
Ипотечни	1,233	792
Потребителски	7,657	7,287
Кредитни карти	39,558	40,022
Корпоративни:	181,121	124,128
Селско и горско стопанство	13,829	3,275
Промисленост	599	713
Строителство	37,234	42,022
Търговия и финанси	120,909	72,409
Транспорт и комуникации	3,347	1,964
Други	5,203	3,745
Общо	229,569	172,229
Концентрация по региони		
Европа	229,535	172,191
Америка	34	34
Близкия изток и Африка	-	4
Общо	229,569	172,229

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.2. Концентрация на кредитния риск (продължение)

Договори за финансови гаранции	2019	2018
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно	109	103
Други	109	103
Корпоративни:	51,621	46,328
Селско и горско стопанство	969	3,621
Промисленост	10,527	10,379
Строителство	5,584	3,487
Търговия и финанси	22,549	18,814
Транспорт и комуникации	7,200	4,022
Други	4,792	6,005
Общо	51,730	46,431
Концентрация по региони		
Европа	51,730	46,431
Общо	51,730	46,431

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки по реструктуриране Банката приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

- Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Банката на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

2019	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	112,174	1,930
Обезценка	(38,551)	(639)
Стойност след обезценка	73,623	1,291

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.2. Концентрация на кредитния риск (продължение)

2018	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	89,014	1,466
Обезценка	(40,614)	(595)
Стойност след обезценка	<u>48,400</u>	<u>871</u>

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2019	2018
По-малко от 50%	109,620	80,147
От 50% до 75%	190,990	146,880
От 75% до 90%	151,063	119,089
От 90% до 100%	6,097	11,972
Над 100%	2,274	5,453
Общо	<u>460,044</u>	<u>363,541</u>

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Банката определя като най-подходящ показател за рисковата изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Банката е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Банката изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Банката приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, вземайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Банката счита, че то не е достатъчно, Банката изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

33.1.3. Капиталов риск

Капиталовият риск измерва покритието на рисковите активи на банката с капитал, с цел да изпълни регулаторните изисквания за дейност на Банката, стратегическото си развитие и планиран ръст.

Минималните капиталови съотношения за Банката се определят от БНБ и Регламент №575/2013, като Банката исторически поддържа по-високи капиталови съотношения от минималните.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.3. Капиталов риск (продължение)

Управлението на капиталовия риск е съсредоточено в Комитета по риска на Банката и в решенията на Управителния съвет, доколкото всички отчети за капитала за вътрешни и надзорни цели се разглеждат от двата органа, които взимат и всички решения, касаещи разпределението на капиталовите ресурси и рисковия апетит на институцията.

Политиките на Банката, свързани с управлението на капитала, целят поддържане на достатъчен в количествено и качествено отношение капитал, който да отговаря на рисковия профил, регулаторните и бизнес нужди на банката. Капиталовите съотношения се наблюдават непрекъснато спрямо регулаторните лимити, като всяко отклонение спрямо нивата на адекватност се докладва по всяко време на Ръководството на Банката, с цел подпомагане на стратегическото и ежедневното вземане на бизнес решения.

Собственият капитал на банката (Капиталова база) се състои от капитал от Първи ред (Tier 1) и капитал от Втори ред (Tier 2). Капиталът от първи ред се състои от Базов собствен капитал от първи ред (СЕТ1) – това е най-важният капитал за банковата институция. Съставът му включва: акционерен капитал - обикновени акции, премиен резерв, неразпределена печалба, други резерви след корекция за нематериални активи и други регулаторни корекции, свързани с позиции, които са включени в капитала, но се третират по различен начин за целите на определянето на капиталовата адекватност.

Съгласно изискванията на регулаторния орган в Република България – Българска народна банка, Централна кооперативна банка АД извършва отделно публично оповестяване на елементите на капитала за надзорни цели и надзорните показатели за капиталово покритие на рисковете в дейността си, в съответните срокове, изисквани от надзорния орган.

33.2. Ликвиден риск

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матурирещата структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните икове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Банката политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на Българска народна банка и Европейския банков орган е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Банката над нетните изходящи ликвидни потоци.

Отношението на ликвидно покритие на ЦКБ АД към 31.12.2019 г. е в размер на 556.59% (31.12.2018 г.: 573.09%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.2. Ликвиден риск (продължение)

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2019 съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,753,982	-	-	-	-	1,753,982
Предоставени ресурси и аванси на банки	218,263	-	-	-	2,919	221,182
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	97,242	155,624	50,364	-	-	303,230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	4,217	-	232,584	-	9,947	246,748
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	56,447	72,572	273,864	1,225,794	813,942	2,442,619
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,991	-	877	247,599	315,825	566,292
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	-	-	96,990	214,085	311,075
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2,132,142	228,196	557,689	1,570,383	1,356,718	5,845,128
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	26,162	-	-	-	-	26,162
Задължения към други депозанти	2,529,899	344,486	1,067,931	1,475,928	4,010	5,422,254
Емитирани облигации	-	-	-	25,424	-	25,424
Провизии за задължения	-	-	1,071	-	-	1,071
Други задължения	20,783	1,479	6,654	18,673	14,707	62,296
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,576,844	345,965	1,075,656	1,520,025	18,717	5,537,207

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2018 съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,698,071	-	-	-	-	1,698,071
Предоставени ресурси и аванси на банки	193,043	-	-	29,063	-	222,106
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	34,741	129,535	92,322	-	-	256,598
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	2,985	-	198,440	-	-	201,425
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	69,284	44,322	217,630	1,266,353	660,483	2,258,072
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	18,916	25,146	8,960	229,219	220,366	502,607
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	11,217	-	-	52,138	199,212	262,567
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2,028,257	199,003	517,352	1,576,773	1,080,061	5,401,446
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	40,440	-	-	-	-	40,440
Задължения към други депозанти	2,300,164	346,321	1,073,309	1,289,285	4,660	5,013,739
Емитирани облигации	-	-	-	25,343	-	25,343
Провизии за задължения	-	-	690	-	-	690
Други задължения	9,147	-	109	455	461	10,172
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,349,751	346,321	1,074,108	1,315,083	5,121	5,090,384

Финансовите пасиви на Банката са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.2. Ликвиден риск (продължение)

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1,469,846 хил. лв. към 31 декември 2019 (2018 г: 1,282,673 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2019 и 2018.

33.3. Пазарен риск

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Банката. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Банката в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

33.3.1. Лихвен риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Банката се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Банката използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2019 е отрицателен, в размер на (1,635,035) хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите, инвестициите в дъщерни предприятия) е минус 39.49%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	218,263	-	-	-	2,919	221,182
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	97,242	155,624	50,364	-	-	303,230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	-	9,947	9,947
Предоставени кредити и аванси на клиенти	56,447	72,572	273,864	1,225,794	813,942	2,442,619
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,991	-	877	232,059	315,825	550,752
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	-	-	96,990	214,085	311,075
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	373,943	228,196	325,105	1,554,843	1,356,718	3,838,805
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	26,162	-	-	-	-	26,162
Задължения към други депозанти	2,529,899	344,486	1,067,931	1,475,928	4,010	5,422,254
Емитирани облигации	-	-	-	25,424	-	25,424
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,556,061	344,486	1,067,931	1,501,352	4,010	5,473,840
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2,182,118)	(116,290)	(742,826)	53,491	1,352,708	(1,635,035)

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.3. Пазарен риск (продължение)

33.3.1. Лихвен риск (продължение)

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2018 е отрицателен, в размер на (1,588,751) хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 42.34%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	193,043	-	-	29,063	-	222,106
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	34,741	129,535	92,322	-	-	256,598
Финансови активи, държани за търгуване	1	-	-	-	-	1
Предоставени кредити и аванси на клиенти	69,284	44,322	217,630	1,266,353	660,483	2,258,072
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	18,916	25,146	8,960	218,039	220,366	491,427
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	11,217	-	-	52,138	199,212	262,567
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	327,202	199,003	318,912	1,565,593	1,080,061	3,490,771
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	40,440	-	-	-	-	40,440
Задължения към други депозанти	2,300,164	346,321	1,073,309	1,289,285	4,660	5,013,739
Емитирани облигации	-	-	-	25,343	-	25,343
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,340,604	346,321	1,073,309	1,314,628	4,660	5,079,522
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2,013,402)	(147,318)	(754,397)	250,965	1,075,401	(1,588,751)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Банката на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2019 година върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 3,921 хил. лв. (2018: 3,285 хил. лв.).

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1,469,846 хил. лв. към 31 декември 2019 година (2018 г: 1,282,673 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2019 и 2018 година.

33.3.2. Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Банката в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Банката в евро не носи риск за Банката.

Рисково претеглената нетната валутна позиция към 31 декември 2019 година във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Банката.

Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисково претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Банката и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.3. Пазарен риск (продължение)

33.3.2. Валутен риск (продължение)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2019 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	40,134	27,258	82,114	71,676	221,182
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	302,250	980	-	-	303,230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	190,464	11,984	25	44,275	246,748
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,686,109	753,341	209	2,960	2,442,619
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	145,782	412,701	7,521	288	566,292
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	26,291	284,784	-	-	311,075
Инвестиции в дъщерни предприятия	3,200	46,216	-	-	49,416
ОБЩО АКТИВИ	2,394,230	1,537,264	89,869	119,199	4,140,562
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	10,006	14,054	657	1,445	26,162
Задължения към други депозанти	3,816,507	1,311,761	196,728	97,258	5,422,254
Емитирани облигации	-	25,424	-	-	25,424
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3,826,513	1,351,239	197,385	98,703	5,473,840
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1,432,283)	186,025	(107,516)	20,496	(1,333,278)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2018 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	23,024	29,272	101,711	68,099	222,106
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	205,184	51,414	-	-	256,598
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	164,359	2,113	27	34,926	201,425
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,506,890	743,638	3,784	3,760	2,258,072
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	108,433	389,249	4,925	-	502,607
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	262,567	-	-	262,567
Инвестиции в дъщерни предприятия	3,200	46,216	-	-	49,416
ОБЩО АКТИВИ	2,011,090	1,524,469	110,447	106,785	3,752,791
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	6,162	30,896	2,437	945	40,440
Задължения към други депозанти	3,480,223	1,241,679	200,431	91,406	5,013,739
Емитирани облигации	-	25,343	-	-	25,343
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3,486,385	1,297,918	202,868	92,351	5,079,522
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1,475,295)	226,551	(92,421)	14,434	(1,326,731)

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.3. Пазарен риск (продължение)

33.3.3. Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основната заплаха за Банката е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея инструменти, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, да доведе до спад на нетната печалба. Банката не притежава съществени експозиции в деривативни инструменти, базирани върху капиталови инструменти или индекси и следователно на риск е изложена балансовата стойност на капиталовите инструменти и дялове в договорни фондове от портфейла с финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, общо на стойност – 236,773 хил. лв. (2018 г: 201,369 хил. лв.).

34. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществува за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за които информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност е разпределена според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2019 и 2018, както следва:

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2019				
АКТИВИ				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	246,748	195,393	1,702	49,653
- деривати	28	-	28	-
- дългови ценни книжа	9,947	-	-	9,947
- капиталови ценни книжа	236,773	195,393	1,674	39,706
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	566,292	546,071	7,975	12,246
- дългови ценни книжа	550,752	542,777	7,975	-
- капиталови ценни книжа	15,540	3,294	-	12,246
ОБЩО АКТИВИ	813,040	741,464	9,677	61,899
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	10,079		10,079	-
ОБЩО ПАСИВИ	10,079		10,079	-

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2018				
АКТИВИ				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	201,425	154,471	12,109	34,845
- деривати	56	-	56	-
- дългови ценни книжа	1	1	-	-
- капиталови ценни книжа	201,368	154,470	12,053	34,845
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	502,607	439,590	13,909	49,108
- дългови ценни книжа	491,427	438,144	13,909	39,374
- капиталови ценни книжа	11,180	1,446	-	9,734
ОБЩО АКТИВИ	704,032	594,061	26,018	83,953
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	1,272	-	1,272	-
ОБЩО ПАСИВИ	1,272	-	1,272	-

35. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Банката е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Банката приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Банката е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане на кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31 декември 2019 и 2018 Банката има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2019	Салдо към 31.12.2018
Предприятие-майка		
Получени депозити	14	91
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	44,107	49,281
Издадени гаранции	4,534	4,778
Репо сделки	-	11,316
Други вземания	679	599
Други задължения	1	1
Получени депозити	29,315	43,947
Предоставени депозити	3,626	3,725
Получени средства по емитирани облигации	258	258
Дъщерни предприятия		
Получени депозити	1,177	1,237
Предоставени депозити	352	3,354
Придобита облигация	9,947	-
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Отпуснати кредити	989	1,939
Други вземания	8	8
Получени депозити	4,551	3,870

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2019 и 2018 от сделки със свързани лица са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2019	Обем през 2018
Предприятие-майка		
Приходи от такси и комисионни	1	1
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	2,129	3,821
Приходи от такси и комисионни	1,405	1,123
Приходи от услуги	264	287
Разходи за лихви	(620)	(1,384)
Разходи за услуги	(7,537)	(4,609)
Разходи за такси и комисионни	-	(1)
Дъщерни предприятия		
Разходи за лихви	-	(1)
Приходи от лихви	171	12
Приходи от такси и комисионни	7	4
Разходи за такси и комисионни	(2)	(1)
Приходи от дивиденди	1,056	1,101
Приходи от услуги	140	183
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Приходи от лихви	5	12
Приходи от такси и комисионни	8	8
Приходи от услуги	1	-
Разходи за лихви	(3)	(2)
Разходи за услуги	(168)	(168)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2019, са на обща стойност 504 хил. лв. (2018: 530 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2019, са на обща стойност 504 хил. лв. (2018: 519 хил. лв.).

36. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС, и за третите държави, в които Банката има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в бел.1, Централна кооперативна банка АД, София осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Банката извършва банкова дейност чрез свой клон на територията на Република Кипър, въз основа на предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

36. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Обобщените количествени показатели на индивидуална основа, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	Република България		Република Кипър	
	2019	2018	2019	2018
Общ оперативен доход	181,092	168,323	100	252
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	38,539	37,448	(581)	(161)
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(3,716)	(3,517)	-	-
Доходност на активите (%)	0.57	0.60	(19.87)	(6.80)
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	1,738	1,965	5	5
Получени държавни субсидии	-	-	-	-

37. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

Във връзка с възникнала епидемия от зараза с коронавирус (COVID-19) и свързаните с нея промени в стопанските отношения между субектите, за Банката е възникнало значително некоригиращо събитие до датата на издаване на настоящия финансов отчет. Ефектите от това некоригиращо събитие не са довели до преизчислени приблизителни оценки, промени в параметрите на моделите за оценка на очакваната загуба (ECL) и не водят до промяна в класификацията или бизнес моделите на финансови активи към датата на финансовия отчет.

Във връзка с обявеното национално извънредно положение и мерките за защита на персонала и ограниченията за движение на хора, наложени от Националния щаб, Ръководството на Банката е активирало План за непрекъсваемост на дейността. В съответствие с предписаните в Плана мерки, Банката е разпределила персонала на ЦУ на 2 локации, като е подsigурирала пълно дублиране на всичките си критични функции, като не очаква да изпита каквито и да е трудности и прекъсвания на дейността. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като се спазват съответните предписания на властите – доставка на лични предпазни средства, ограничаване струпването на клиенти на по-малко от 2м. един от друг, поставяне на прозрачни предпазни екрани в точките на контакт, индустриално дезинфектиране на банковите помещения два пъти дневно и др. В по-големите градове на страната е въведен ротационен принцип на работа на отделните точки на продажба, като така е подsigурен непрекъсваем капацитет, дори и при пряка зараза на персонал.

37. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на движението на хора и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Банката не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Банката, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Банката и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Банката. По-важните икономически сектори, които ще бъдат повлияни от ограничителните мерки вследствие на пандемията и към които Банката има кредитна експозиция са: туристическия сектор, строителство, търговия на едро и дребно, транспорт. Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството на Банката не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

Доколкото ликвидните активи на Банката превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери на банката са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията с коронавирус.

Ръководството на Банката счита, че възможността на Банката да продължи дейността си като действащо предприятие няма да бъде нарушена вследствие на влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние на Банката и резултатите от дейността и.

Нефинансова декларация

съгласно чл. 48 от Закона за счетоводството

Настоящата Нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на чл.48 от Закона за счетоводството и е неразделна част от Годишния доклад за дейността на ЦКБ АД за 2019 г.

Ръководството на ЦКБ АД декларира своята Политика за социална отговорност, която е документирана, прилагана, поддържана и съобщена на всички нива в структурата на фирмата.

Политиката за социална отговорност на ЦКБ АД е насочена към извършване на дейностите в условията на стратегическо управление, което допринася за устойчиво икономическо развитие, коректни и етични трудови отношения с работниците и служителите, техните семейства и обществото като цяло с цел подобряване на качеството на живот.

Ръководството се ангажира да създава необходимите условия за спазване изискванията на Система за социална отговорност и за активното съдействие на ръководния и изпълнителски персонал в нейното развитие.

Ръководните принципи на ЦКБ АД по отношение на социалната отговорност включват:

- спазване на приложимите национални законови и други изисквания и зачитане на международните актове и тяхното тълкуване в областта на социалната отговорност;
- недопускане на детски труд в противоречие с трудовото законодателство;
- недопускане на участие или съдействие за използването на принудителен или задължителен труд;
- недопускане на трафик на хора;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на своите служители;
- уважение и зачитане на правата на човека и неговите основни свободи определени във Всеобщата декларация за правата на човека;
- защита на общоприетите човешки ценности;
- развитие и мотивиране на персонала;
- осигуряване на сигурност в разплащанията;
- поддържане на адекватно заплащане на труда с навременно плащане на работните заплати, данъците и видовете осигуровки на служителите и работниците;
- осигуряване ефективност на документирането, изпълняването, поддържането и разпространението на политиката в достъпна разбираема форма до всички служители, включително ръководен, експертен и изпълнителски персонал, както и до подизпълнители и доставчици.

I. Бизнес модел

Централна кооперативна банка АД се стреми да разширява своя пазарен дял, прилагайки клиентски ориентиран модел на банкиране и възползвайки се от широко разпределената си мрежа от клонове и офиси. Предлагащите универсални услуги са ориентирани както към населението, така и към земеделски производители, МСП и корпоративни клиенти. Банката има богато портфолио от продукти и услуги, включващо потребителски, стокови и ипотечни кредити, всички видове кредити за юридически лица, банкови карти и допълнителни разплащателни услуги базирани на тях, член е на системата за преводи Western Union, предлага инвестиционни и посреднически услуги на българския и световния финансов пазар и др. Основните показатели, чрез които Банката определя своите стратегически цели е ръстът в абсолютни стойности на съответните показатели и пазарния дял. Банката непрекъснато адаптира условията по своите продукти, като постоянно анализира пазарните условия и внедрява нови продукти, задоволяващи нуждите на клиентите.

Основна стратегия и цел е в дългосрочен план да се развият и надградят електронните канали за достъп, позволяващи не само електронни разплащания, но и по-голяма достъпност до различни банкови услуги – нови изисквания за ориентация към клиента, осъвременяване на функционалностите, усъвършенствани оперативни свойства.

II. Описание на политиките

За ЦКБ АД е от приоритетно значение да съблюдава високи стандарти във всички свои делови взаимоотношения. В процедурите на банката са заложили механизми, които гарантират на висшия управленски състав и на всички заинтересовани страни адекватното и ефективно функциониране на системите за вътрешен контрол, управление на риска, отчетност и прозрачност.

Банката прилага ясна и категорична политика, както и прозрачни процедури за оценка, избор и взаимодействие със своите партньори, доставчици, клиенти и всички заинтересовани страни. Освен осигуряването на надеждни и висококачествени продукти и услуги, служителите на ЦКБ АД имат за цел да обслужват прецизно потребностите, правата и интересите на нашите клиенти, да търсят взаимна изгода, да спазват закона и вътрешните правила и да работят при пълна поверителност, съгласно изискванията на действащото законодателство в страната. Банката влага сериозни ресурси и усилия, за да проучи, формулира и подбере подходящите решения, с които да предотврати възникването на всеки срещнат в практиката проблем.

Етичен бизнес кодекс на ЦКБ АД

С цел контрол върху етичните аспекти на работата на служителите на Банката, в Кодекса за поведение и професионална етика на банката е заложила система от правила, които системно се актуализират и допълват. В кодекса са залегнали принципите на честност, лоялност и съвестност, както и строги изисквания към поведението на служителите по отношение на тяхната лична и професионална етика. Той съдържа правила и норми, които дават насока на служителите в ежедневната им работа и задава общия тон на взаимоотношенията им както в рамките на банката, така и с трети страни.

Политика за борба против корупцията

ЦКБ АД не толерира каквато и да е форма на подкуп или корупция. В частност, банката приема да се въздържа от всякакви действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен или пасивен подкуп.

Служителите са задължени да спазват Закона за мерките срещу прането на пари, Правилника за приложение на Закона за мерките срещу прането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на терористична дейност и вътрешните правила за контрол и предотвратяване на пране на пари и финансиране на терористична дейност.

Прилагат се изпитани процедури, които гарантират активите на банката и предотвратяват търговията с вътрешна информация и евентуални злоупотреби от страна на служителите. Освен с грижа за клиента, бизнес партньорите, властите и обществото, всички служители на ЦКБ АД се ангажират и с това да осигурят справедливо отношение към всички свои колеги, както и да се придържат стриктно към изискванията на Закона за защита от дискриминация.

Ръководството съзнава, че неговият професионален и житейски пример има по-голямо въздействие върху служителите отколкото казаните или написани думи. Ето защо всеки един от тях се стреми да бъде пример за подражание по отношение на професионалната си етика и високите си морални качества, а в служебните си задължения да се ръководи от ценности като честност, справедливост, прецизност, лоялност, уважение и благоразумие. Ръководството споделя вярата, че доброто корпоративно управление не се изчерпва единствено с покриване на заложените в законовата рамка изисквания, а е преди всичко въпрос на дълбока вътрешна убеденост. За ЦКБ АД, доброто корпоративно управление предполага на първо място уважение към акционерите, които са гласували доверие на ръководството, както и осъзнаване на непосредствените и дългосрочните ползи от управленската прозрачност.

Политика по отношение на служителите

Водени от предизвикателствата на съвременната пазарна среда и в отговор на повишаващите се изисквания, ръководството вярва, че успешен бизнес и стабилно развитие са възможни само чрез фокусиране върху качеството в целия аспект от дейности на ЦКБ АД.

ЦКБ АД съзнава, че начинът, по който се отнася със своите служители и социалните придобивки, които им осигурява, са сред основните механизми, чрез които банката може да работи за общественото благо. Затова от самото си създаване банката инвестира в непрекъснатото усъвършенстване на човешките си ресурси, като прилага прецизни методи за подбор, обучение, оценка и възнаграждаване на персонала. Тези практики стъпват върху убеждението на ръководството, че хората са най-ценният ѝ актив и основната предпоставка за бъдещ растеж.

ЦКБ АД отдава огромно значение на:

- Подбора на кандидатите за работа въз основа на личните им качества и заслуги, базиран на внимателна оценка на познанията, компетентността и професионализма на потенциалните служители. Дава равен шанс на всички достойни кандидати да станат част от екипа ѝ без оглед на техния пол, етнически произход, обществено положение, вярвания, политически възгледи или каквито и да е било други фактори, които нямат отношение към техния професионализъм и умения, чрез прилагана на политика по многообразие.

- Осигуряването на равни възможности за обучение и кариерно развитие на всички служители без оглед на настоящата им позиция.

- Създаването на работна среда, която цени, признава и възнагражда усилията и постиженията, които са и сред основните ценности на организацията.

Развитие на потенциала на служителите

Банката се стреми да насочва служителите си към бизнес дейности, които биха позволили пълното разгръщане на техния потенциал и осъществяване на техните лични и професионални амбиции. Акцентира се и върху развитието на качества, които позволяват непрекъснатото израстване на служителите и оттам – на цялата организация.

Политиката за развитие на персонала в ЦКБ АД дава възможност на служители от всички йерархични нива, които са доказали професионалните си качества, да бъдат повишавани не само в рамките на същото управление/ клон, но и да бъдат преназначавани на други позиции в организацията, стига да притежават изискваните за новата длъжност опит и професионални качества.

Не на последно място, за ЦКБ АД е от огромно значение да задържи и да развива кадрите си и последователно полага усилия в тази посока. През цялата година се организират

програми за развитие на персонала, чиято цел е проучването и усъвършенстването на професионалните качества на служителите и пълното разгръщане на техния потенциал.

Трудово възнаграждение и социални придобивки

Политиката на заплащане и допълнителни социални придобивки е разработена с цел привличане, наемане и задържане на висококвалифицирани кадри. Тя се основава на следните принципи: -вътрешно равновесие, признание на личните качества на всеки служител, възнаграждение, съответстващо на представянето и конкурентност.

За 2019 г. банката има приета от управителния съвет „Програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД”, за чието изпълнение, с решение на Управителния съвет на банката са одобрени 200,000 лв.

Нашите ценности:

- справедливост – равни възможности за развитие;
- качество – стремеж към съвършенство във всяко начинание;
- уважение – към нашите колеги, клиенти и съграждани;
- екипност – успяваме, когато сме заедно;
- доверие – то прави и невъзможното постижимо;
- социална отговорност – работа с грижа към обществото;
- ефективност – стремеж винаги да бъдат постигнати целите;
- креативност – търсене на новаторски идеи в стремежа си да се усъвършенстваме.

III. Основни рискове свързани с екологичните и социалните въпроси

Успехът на всеки бизнес е неразривно свързан с благоденствието на общността, в чиито рамки той развива своята дейност. Ето защо ежедневните действия на ЦКБ АД са подчинени на най-висшите етични принципи и на непоколебимото желание на компанията да даде своя значим принос към развитието на българското общество. Банката също така е отворена към нови възможности за инициативи, които облагодетелстват местните общности и повишават гражданското самосъзнание сред служителите ѝ.

Политиката на компанията по опазване на околната среда се състои в:

1. Изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда
2. Вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда
3. Спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от банката, насочени към екологичното равновесие.

Основните екологични рискове, които имат отношение към дейностите в банката са свързани с неспазване на екологичните норми и установени правила.

Основните социални рискове пред, които е изправена банката е риска от текучество и риск от ниска квалификация на новопостъпилите персонал.

Бъдещи задачи пред ЦКБ АД са:

1. Привличане на нови квалифицирани кадри.
2. Ограничаване на текучеството до минимум, чрез въвеждане на стимули за постигнати резултати и разширяване на социалната програма
3. Обучение на новопостъпилите персонал

ЦКБ АД спазва всички свои приети политики по отношение на екологичните и социалните въпроси.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ДОКЛАД

относно изпълнението на

Програмата за прилагане на международно признатите стандарты за добро корпоративно управление

2019 г.

„Централна кооперативна банка”/ЦКБ/ АД

През отчетната 2018 г. дейността на корпоративното ръководство е осъществявана в пълно съответствие с нормативните изисквания, заложи в ЗППЦК и актовете по прилагането му, в устава на дружеството, както и в Националния кодекс за корпоративно управление. Програмата за корпоративно управление на дружеството също е съобразена със заложените в Кодекса изисквания и препоръки.

От 10.01.2008 г., ЦКБ АД прилага в пълно съответствие разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление.

Корпоративното ръководство на „ЦКБ” АД споделя разбирането за корпоративното управление като балансирано взаимодействие между акционери, ръководството на дружеството и заинтересованите лица. За тях доброто корпоративно управление означава лоялно и отговорно ръководство, прозрачност и независимост, както и отговорност на дружеството пред обществото.

Действията на ръководството и служителите на „ЦКБ” АД са в посока утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление, повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на Банката.

ПРИНЦИП „ПРИЛАГАНЕ ИЛИ ОБЯСНЕНИЕ”

Ръководството на банката, в докладите, които изготвя за изпълнението на програмата разкрива информация, доколко „ЦКБ” АД приема да изпълнява принципите на поведение, които са залегнали в Националния кодекс за корпоративно управление или

да предостави обяснение в отчетите защо един или друг принцип не е приложим от дружеството и как проблемните ситуации ще бъдат решени.

Настоящият доклад има за цел да представи информация на инвеститорите на дружеството и всички заинтересовани лица относно конкретните действия и мерки, предприети от корпоративното ръководство на „ЦКБ” АД относно спазване на основните принципи на Кодекса и добрите практики в областта на корпоративното управление.

I. КОРПОРАТИВНО РЪКОВОДСТВО

„ЦКБ” АД има двустепенна система на управление. Към 31.12.2019 г. Надзорния и Управителен съвети следния състав:

Надзорен съвет:

Председател:

- Иво Каменов

Членове:

- Марин Митев
- Райна Кузмова
- Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Стефанов

Управителен съвет:

Председател:

- Проф. Д-р Александър Воденичаров

Заместник председател

- Цветан Ботев

Членове:

- Георги Константинов - Изпълнителен директор
- Сава Стойнов - Изпълнителен директор
- Георги Костов - Изпълнителен директор
- Александър Керезов
- Проф. д-р Бисер Славков

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Надзорният съвет не участва в управлението на банката. Той представлява банката само в отношенията с Управителния съвет. Надзорният съвет избира от своите членове председател, приема правилата за работата си и одобрява правилника за работа на Управителния съвет. Надзорният съвет може по всяко време да иска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по въпрос, който засяга банката. Той може да прави проучвания в изпълнение на задълженията си като използва и експерти.

Надзорният съвет заседава най-малко веднъж месечно.

Надзорният съвет:

- избира членовете на Управителния съвет. Избира прокуристи, с изключение на тези, чието упълномощаване е само за дейността на клон, и търговски пълномощници;

- одобрява овластяването на двама или повече членове на Управителния съвет, които имат постоянен адрес или дългосрочно пребиваване в страната, наричани изпълнителни директори, да представляват дружеството пред физически, юридически лица и държавата, и да осъществяват оперативното му управление. Овластяването може да бъде оттеглено по всяко време;
- одобрява административната структура (длъжности, организационни звена и тяхната субординация) на банката;
- има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга дружеството;
- може да прави проучвания като използва експерти;
- одобрява стратегията за дейността на банката;
- определя възнагражденията и тантиемите, дължими на прокуристите, сроковете за които се дължат и размерите на гаранциите им за управление;
- решава други въпроси, предоставени в неговата компетентност от законите и устава.

Надзорният съвет, по предложение на Управителния съвет, дава съгласие за:

- придобиване, закриване, прехвърляне на предприятия и части от тях;
- съществени промени в дейността на банката;
- съществени организационни промени;
- дългосрочно сътрудничество, над 3 /три/ години, с трети лица, което е от съществено значение за банката, включително участие и прекратяване на участие в дружества с такъв срок, с изключение на случаите, когато банката придобива мажоритарен дял в дружеството;
- създаване и закриване на клонове.

Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

При изпълнение на своите задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, Устава на Банката и стандартите за почтеност и компетентност.

Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията гарантира ефективно управление на дружеството в интерес на акционерите.

Независимият член на Надзорния съвет действа в най-добрия интерес на Банката и акционерите безпристрастно и необвързано.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Правомощията на Управителния съвет са подробно установени в Устава на Банката. Банката се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2018 г. , Управителният съвет се състои от 7 члена.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбрани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Управителният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет.

Управителният съвет докладва за дейността и състоянието на дружеството пред Надзорния съвет, задължително най-малко веднъж след изтичането на всяко календарно тримесечие.

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, Устава на Банката и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

Управителният съвет:

- организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;
- определя финансовата политика на банката в съответствие с действащото законодателство, Устава, решенията на Общото събрание на акционерите и решенията на Надзорния съвет;
- приема програми, бюджет, оперативни планове, касаещи дейността на банката;
- одобрява и предлага за одобрение от Надзорния съвет административната структура на банката, включваща дирекции, отдели, служби и клонове;
- взема решение за дългосрочно сътрудничество /над три години/ от съществено значение за банката, сътрудничество с трети лица, участие или прекратяване на участие в други дружества в страната и чужбина, придобиване и разпореждане с недвижими имоти или вещни права върху тях, както и учредяване на ипотечи, залози или други тежести върху имущество на банката;
- изготвя и предлага за одобрение от Надзорния съвет на годишния финансов отчет, доклада за дейността на банката и предложението за разпределение на печалбата, което ще направи пред Общото събрание на акционерите;
- одобрява разпореждането с дълготрайните и другите активи на банката, когато това е необходимо съгласно разпоредбите на Закона за кредитните институции и ЗППЦК;
- одобрява кредитната и лихвената политика на банката и тарифата за лихвите, таксите и комисионите, събирани от нея;
- взема решения за предоставяне на големи и вътрешни кредити при условията на чл. чл. 44 и 45 от Закона за кредитните институции;
- решава прекратяването на балансовото водене на рискови експозиции, класифицирани като необслужвани, при спазване на действащата нормативна уредба. Решава отписването на липси и загуби на стойност до 10 на сто от капитала, като решението се одобрява от Надзорния съвет.
- приема вътрешните правила за дейността на банката;
- приема правилник за работата си, който се одобрява от Надзорния съвет;
- изпълнява и други функции, възложени му от Общото събрание и Надзорния съвет.

Управителният съвет заседава най-малко веднъж месечно. Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове. Когато се взема решение относно избора, освобождаване или определяне отговорността на изпълнителен директор, той не участва в гласуването. Решенията на Управителния съвет са задължителни за изпълнителните директори и прокуриста.

Членовете на Управителния съвет подават декларация, че са съгласни да изпълняват длъжността си в интерес на банката, че са налице предвидените в закона и

устава предпоставки, съответно липсват пречки за изпълняване на тази длъжност и че ще опазват банковата тайна.

По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

Информацията за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е публична и се разкрива при представяне на годишните финансови отчети на Банката.

Конфликт на интереси: Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси. Във тази връзка те са запознати със задълженията и ограниченията в тяхната дейност във връзка с изискванията на закона и в частност тези на Закона за кредитните институции /ЗКИ/ и на ЗППЦК. В ЦКБ АД действат вътрешни правила за реда за разкриване на конфликт на интереси и за осигуряване на доверителност. Членовете на Управителния съвет незабавно разкриват наличие на конфликт на интереси и не участват в обсъждането и гласуването на въпроси, при които съществува или е налице потенциален конфликт на интереси.

II. ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

В изпълнение на изискванията на Наредба № 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките, Служба "Вътрешен одит" при ЦКБ АД проверява и оценява системата за отчетност и информация, електронните информационни системи и верността на данните; системите за управление на риска, методите за оценка на риска и достатъчността на капитала; вътрешните контролни процедури при извършване на сделки и др. В съответствие с "Правилата за организацията и дейността на специализираната служба за вътрешен одит в Централна кооперативна банка АД" ежегодно се планират и извършват проверки на основните рискове за банката: кредитен, лихвен, пазарен, ликвиден, операционен и др. При проверките се оценяват системите, политиките и правилата за управление на риска; дейността на органите и звената в банката, отговарящи за контрола и оценката на отделните рискове; спазването на нормативните изисквания и вътрешни правила; системата за отчетност и информация; верността на изготвяните финансови и надзорни отчети и др.

Съгласно Закона за кредитните институции /ЗКИ/, годишните финансови отчети на „ЦКБ“ АД на индивидуална и на консолидирана основа подлежат на независим финансов одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит.

ЦКБ АД съгласува предварително с БНБ избора на одитори.

В доклада си одиторът дава заключение за обстоятелствата относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние на банката и получения финансов резултат. Одиторът извършва преглед и изразява одиторско мнение и относно:

1. надеждността на системите за вътрешен контрол;
2. съответствието на изготвените от банката годишни финансови и надзорни отчети с изискванията на ЗКИ и на актовете по прилагането му.

Одиторите информират незабавно и в писмена форма БНБ за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на проверката и които:

1. представляват нарушение на законите, подзаконовите нормативни актове и актовете на БНБ, които регулират банковата дейност;
2. засягат или могат да доведат до засягане нормалното функциониране на банката;
3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която банката няма да е в състояние да изпълнява своите парични задължения;
4. водят до отказ на одитора да завери отчетите или до заверка на отчетите с изразяване на резерви;
5. са свързани с действия на администратор на банката, които причиняват или могат да причинят значителни вреди на банката или на нейни клиенти;
6. са свързани с неверни или непълни данни в отчетите и докладите, които банките редовно представят в БНБ

III. ЗАЩИТА ПРАВТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Съгласно устава на дружеството, акционери на банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристите на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на дружеството, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участвуват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЦК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранията всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред дружеството един работен ден преди деня на общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл.224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на банката;
- вида на събраниято, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите предложени за обсъждане, както и конкретни - предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събраниято;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на дружеството в Търговския регистър.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

През 2019 г. ЦКБ АД е разкривала информация, чрез сайта infostock.bg, както и чрез собствената си интернет страница.

По този начин се гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не се позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Управителният съвет гарантира, че системата за разкриване на информация осигурява пълна, навременна, вярна и разбираема информация, която дава възможност за обективни и информирани решения и оценки.

ЦКБ АД периодично разкрива информация за факти и обстоятелства, които могат да се считат за вътрешна информация, съгласно Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

На интернет страницата на ЦКБ АД се разкрива информация за:

- данни за дружеството;
- данни за акционерната структура;
- устройствените актове на дружеството;
- данни за управителните органи;
- счетоводни отчети поне за последните 5 години;
- материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на дружеството.
- Информация за взетите решения от общите събрания на акционерите поне за последните пет години;
- информация за одиторите;
- информация за предстоящи събития;
- важна информация, свързана с дейността на дружеството.

IV. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

„ЦКБ” АД приема, че заинтересованите лица са всички лица, които не са акционери и които имат интерес от икономическия просперитет на дружеството.

Ръководството на банката насърчава сътрудничеството между дружеството и заинтересованите лица за повишаване на благосъстоянието на страните, за осигуряването на стабилно развитие на „ЦКБ” АД.

В своята политика спрямо заинтересованите лица, банката се съобразява със законовите изисквания, въз основана принципите на прозрачност, отчетност и бизнес етика.

На заинтересованите лица ще бъде предоставяна необходимата информация за дейността на банката, актуални данни за финансовото състояние и всичко, което би спомогнало за правилната им ориентация и вземане на решение.

Корпоративното ръководство поддържа ефективни връзки със заинтересованите лица. „ЦКБ” АД прилага тази практика и разкрива информация към заинтересованите лица посредством оповестяване на регулираната информация към обществеността.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

**ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
НА „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА” (ЦКБ) АД
СЪГЛАСНО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ОТ
ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА**

1. Информация дали емитентът спазва по целесъобразност:

- а) кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя, или**
- б) друг кодекс за корпоративно управление;**
- в) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от емитента в допълнение на кодекса по буква "а" или буква "б".**

„ЦКБ” АД спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление и осъществява дейността си в пълно съответствие с принципите и разпоредбите на кодекса. „ЦКБ” АД не прилага практики на корпоративно управление в допълнение на Националния кодекс за корпоративно управление.

2. Обяснение от страна на емитента кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква "а" или буква "б" не спазва и какви са основанията за това, съответно когато емитентът е решил да не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление - основания за това;

„ЦКБ” АД осъществява дейността си в пълно съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление. Няма части на Националния кодекс за корпоративно управление, които дружеството не спазва.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане;

В изпълнение на изискванията на Наредба № 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките, Служба “Вътрешен одит” при ЦКБ АД проверява и оценява системата за отчетност и информация, електронните информационни системи и верността на данните; системите за управление на риска, методите за оценка на риска и достатъчността на капитала; вътрешните контролни процедури при извършване на сделки и др. В съответствие с “Правилата за организацията и дейността на специализираната служба за вътрешен одит в Централна кооперативна банка АД” ежегодно се планират и извършват проверки на основните рискове за банката: кредитен, лихвен, пазарен, ликвиден, операционен и др. При проверките се оценяват системите, политиките и правилата за управление на риска; дейността на органите и звената в банката, отговарящи за контрола и оценката на отделните рискове; спазването на нормативните изисквания и вътрешни правила; системата за отчетност и информация; верността на изготвяните финансови и надзорни отчети и др.

Съгласно Закона за кредитните институции /ЗКИ/, годишните финансови отчети на „ЦКБ“ АД на индивидуална и на консолидирана основа подлежат на независим финансов одит от две специализирани одиторски предприятия, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит.

ЦКБ АД съгласува предварително с БНБ избора на одитори.

В доклада си одиторите дават заключение за обстоятелствата относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние на банката и получения финансов резултат. Одиторите извършват преглед и изразяват одиторско мнение и относно:

- 1. надеждността на системите за вътрешен контрол;
- 2. съответствието на изготвените от банката годишни финансови и надзорни отчети с изискванията на ЗКИ и на актовете по прилагането му.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
Централна Кооперативна Банка АД
31 декември 2019 г.

Одиторите информират незабавно и в писмена форма БНБ за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на проверката и които:

1. представляват нарушение на законите, подзаконовите нормативни актове и актовете на БНБ, които регулират банковата дейност;
2. засягат или могат да доведат до засягане нормалното функциониране на банката;
3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която банката няма да е в състояние да изпълнява своите парични задължения;
4. водят до отказ на одитора да завери отчетите или до заверка на отчетите с изразяване на резерви;
5. са свързани с действия на администратор на банката, които причиняват или могат да причинят значителни вреди на банката или на нейни клиенти;
6. са свързани с неверни или непълни данни в отчетите и докладите, които банките редовно представят в БНБ.

Общото събрание на акционерите на „ЦКБ” АД, избра „Делойт Одит” ООД, ЕИК 121145199 и „Грант Торнтон” ООД, ЕИК 831716285 за одиторски дружества, които да извършат проверка и заверка на годишния отчет на банката за 2019 г. и надзорните отчети, определени от Българска народна банка.

Съгласно Закона за независимия финансов одит, Банката има избран одитен комитет, който:

1. Наблюдава на процесите по финансово отчитане в ЦКБ АД;
2. Наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол;
3. Наблюдава на ефективността на системите за управление на рисковете;
4. Наблюдава на независимия финансов одит в предприятието;
5. Извършва преглед на независимостта на регистрирания одитор на предприятието в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;
6. Дава препоръка за избор на регистриран одитор за проверка и заверка на годишния финансов отчет на ЦКБ АД.

Спецификата в банковия отрасъл обуславя необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска, ЦКБ АД прилага Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции, както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска:

Комитет по риска;
Комитет за управление на активите и пасивите;
Кредитен съвет;
Кредитен комитет;
Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2019 г.

3. Изпълнителни директори и Прокурист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

През 2019 г. ЦКБ АД нито е получавала, нито е отправяла предложения за поглъщане.

4.1. Информация по член 10, параграф 1, буква "в" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО

Към 31.12.2019 г. акционерите, притежаващи 5 на сто или повече от капитала и правата на глас в общото събрание на дружеството са:

Акционер	Процент от капитала
ЦКБ Груп ЕАД	61.03%
ЗАД „АРМЕЕЦ“	9.43%
УПФ „СЪГЛАСИЕ“	6.98%
ХИМИМПОРТ АД	5.88%

Основен акционер на банката е Химимпорт АД, който пряко и чрез свързани лица, по смисъла на ЗППЦК контролира над 75% от гласовете от общото събрание на акционерите на ЦКБ АД.

4.2. Информация по член 10, параграф 1, буква "г" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права

„ЦКБ“ АД няма акционери със специални права на контрол.

4.3. Информация по член 10, параграф 1, буква "е" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа

Съгласно устава на дружеството, акционери на банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристите на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на Общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
Централна Кооперативна Банка АД
31 декември 2019 г.

на дружеството, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на Общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЦК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред дружеството един работен ден преди деня на Общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл.224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на Общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на банката;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите предложени за обсъждане, както и конкретни - предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите

решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на дружеството в Търговския регистър.

4.4. Информация по член 10, параграф 1, буква "з" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката, Надзорния съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат независими по смисъла на ЗППЦК. Към 31.12.2019 г. Надзорният съвет на ЦКБ АД се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбирани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избирани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;
- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и не се намира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2019 г., Управителният съвет се състои от 7 члена.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да :

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;

- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;
- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по съребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници;
- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на банката) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

4.5. Информация по член 10, параграф 1, буква "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правомощия на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции

Размерът на капитала може да бъде изменян по реда, определен в закона и в устава на банката. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Капиталът на банката може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на дружеството емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал.1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на дружеството не може да бъде увеличаван по реда на чл. 193, чл. 195 и чл. 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на банката може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда, предвиден в закона:

- с намаляване на номиналната стойност на акциите;

- чрез обезсилване на акции. Капиталът на дружеството не може да бъде намаляван чрез принудително обезсилване на акции.

Банката може да изкупи собствени акции въз основа на решение на Общото събрание на акционерите, което определя:

- максималния брой акции, подлежащи на обратно изкупуване;
- условията и реда, при които Управителния съвет извършва изкупуването в определен срок, не по-дълъг от 18 месеца;
- цената на изкупуване.

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Дружеството може да придобива през една календарна година повече от 3 на сто собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на банката.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети

„ЦКБ” АД има двустепенна система на управление. Към 31.12.2019 г. Надзорния и Управителен съвети следния състав:

Надзорен съвет:

Председател:

- Иво Каменов

Членове:

- Марин Митев
- Райна Кузмова
- Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Стефанов

Управителен съвет:

Председател:

- Проф. Д-р Александър Воденичаров

Заместник председател

- Цветан Ботев

Членове:

- Д-р Георги Константинов - Изпълнителен директор
- Сава Стойнов - Изпълнителен директор
- Георги Костов - Изпълнителен директор
- Александър Керезов
- Проф. д-р Бисер Славков

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Надзорният съвет не участва в управлението на банката. Той представлява банката само в отношенията с Управителния съвет. Надзорният съвет избира от своите членове председател, приема правилата за работата си и одобрява правилника за работа на Управителния съвет. Надзорният съвет може по всяко време да иска от Управителния съвет да представи сведения

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
Централна Кооперативна Банка АД
31 декември 2019 г.

или доклад по въпрос, който засяга банката. Той може да прави проучвания в изпълнение на задълженията си като използва и експерти.

Надзорният съвет заседава най-малко веднъж месечно.

Надзорният съвет:

- избира членовете на Управителния съвет. Избира прокуристи, с изключение на тези, чието упълномощаване е само за дейността на клон, и търговски пълномощници;
- одобрява овластяването на двама или повече членове на Управителния съвет, които имат постоянен адрес или дългосрочно пребиваване в страната, наричани изпълнителни директори, да представляват дружеството пред физически, юридически лица и държавата, и да осъществяват оперативното му управление. Овластяването може да бъде оттеглено по всяко време;
- одобрява административната структура (длъжности, организационни звена и тяхната субординация) на банката;
- има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга дружеството;
- може да прави проучвания като използва експерти;
- одобрява стратегията за дейността на банката;
- определя възнагражденията и тантиемите, дължими на прокуристите, сроковете за които се дължат и размерите на гаранциите им за управление;
- решава други въпроси, предоставени в неговата компетентност от законите и устава. Надзорният съвет, по предложение на Управителния съвет, дава съгласие за:
- придобиване, закриване, прехвърляне на предприятия и части от тях;
- съществени промени в дейността на банката;
- съществени организационни промени;
- дългосрочно сътрудничество, над 3 /три/ години, с трети лица, което е от съществено значение за банката, включително участие и прекратяване на участие в дружества с такъв срок, с изключение на случаите, когато банката придобива мажоритарен дял в дружеството;
- създаване и закриване на клонове.

Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

При изпълнение на своите задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, Устава на Банката и стандартите за почтеност и компетентност.

Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията гарантира ефективно управление на дружеството в интерес на акционерите.

Независимият член на Надзорния съвет действа в най-добрия интерес на Банката и акционерите безпристрастно и необвързано.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Правомощията на Управителния съвет са подробно установени в Устава на Банката. Банката се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2019 г. , Управителният съвет се състои от 7 члена.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменени по всяко време от Надзорния съвет.

Управителният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
Централна Кооперативна Банка АД
31 декември 2019 г.

Управителният съвет докладва за дейността и състоянието на дружеството пред Надзорния съвет, задължително най-малко веднъж след изтичането на всяко календарно тримесечие.

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, Устава на Банката и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

Управителният съвет:

- организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;
- определя финансовата политика на банката в съответствие с действащото законодателство, Устава, решенията на Общото събрание на акционерите и решенията на Надзорния съвет;
- приема програми, бюджет, оперативни планове, касаещи дейността на банката;
- одобрява и предлага за одобрение от Надзорния съвет административната структура на банката, включваща дирекции, отдели, служби и клонове;
- взема решение за дългосрочно сътрудничество /над три години/ от съществено значение за банката, сътрудничество с трети лица, участие или прекратяване на участие в други дружества в страната и чужбина, придобиване и разпореждане с недвижими имоти или вещни права върху тях, както и учредяване на ипотечи, залози или други тежести върху имущество на банката;
- изготвя и предлага за одобрение от Надзорния съвет на годишния финансов отчет, доклада за дейността на банката и предложението за разпределение на печалбата, което ще направи пред Общото събрание на акционерите;
- одобрява разпореждането с дълготрайните и другите активи на банката, когато това е необходимо съгласно разпоредбите на Закона за кредитните институции и ЗППЦК;
- одобрява кредитната и лихвената политика на банката и тарифата за лихвите, таксите и комисионите, събирани от нея;
- взема решения за предоставяне на големи и вътрешни кредити при условията на чл. 44 и чл. 45 от Закона за кредитните институции;
- решава прекратяването на балансовото водене на рискови експозиции, класифицирани като необслужвани, при спазване на действащата нормативна уредба. Решава отписването на липси и загуби на стойност до 10 на сто от капитала, като решението се одобрява от Надзорния съвет.
- приема вътрешните правила за дейността на банката;
- приема правилник за работата си, който се одобрява от Надзорния съвет;
- изпълнява и други функции, възложени му от Общото събрание и Надзорния съвет.

Управителният съвет заседава най-малко веднъж месечно. Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове. Когато се взема решение относно избора, освобождаване или определяне отговорността на изпълнителен директор, той не участва в гласуването. Решенията на Управителния съвет са задължителни за изпълнителните директори и прокуриста.

Членовете на Управителния съвет подават декларация, че са съгласни да изпълняват длъжността си в интерес на банката, че са налице предвидените в закона и устава предпоставки, съответно липсват пречки за изпълняване на тази длъжност и че ще опазват банковата тайна.

По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

Информацията за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е публична и се разкрива при представяне на годишните финансови отчети на Банката.

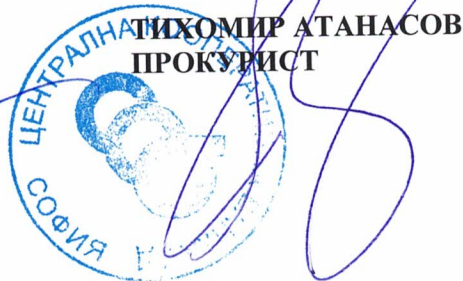
Конфликт на интереси: Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси. В тази връзка те са запознати със задълженията и ограниченията в тяхната дейност във връзка с изискванията на закона и в частност тези на Закона за кредитните институции /ЗКИ/ и на ЗППЦК. В ЦКБ АД действат вътрешни правила за реда за разкриване на конфликт на интереси и за осигуряване на доверителност. Членовете на Управителния съвет незабавно разкриват наличие на конфликт на интереси и не участват в обсъждането и гласуването на въпроси, при които съществува или е налице потенциален конфликт на интереси.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на „ЦКБ” АД във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период;

ЦКБ АД не прилага политика на многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи на дружеството във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит. Комитетът по подбор, в ЦКБ АД, набелязва и препоръчва за избиране от Надзорния съвет, кандидати за членове на Управителния съвет, като взема предвид баланса на професионални знания и умения, разнообразните квалификации и професионален опит на членовете в състава на съвета, необходими за управлението на банката.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

**Информация относно публичното дружество по
Приложение 11 от Наредба 2 на
Комисията за финансов надзор**

- 1. Структура на капитала на дружеството, включително ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас.**

Към 31 декември 2019 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката се състои от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция.

- 2. Ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от дружеството или друг акционер.**

Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Прехвърлянето на безналичните поименни акции има действие от момента на вписване на сделката в регистрите на Централния депозитар.

Физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

- 3. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.**

Предприятието-майка на Банката, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и книжата му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери

	31 декември 2019 г.	
	Капитал*	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,584	61.03%
ЗАД „АРМЕЕЦ“	11,992	9.43%
УПФ „СЪГЛАСИЕ“	8,872	6.98%
Химимпорт АД	7,475	5.88%
Други	21,207	16.68%
	127,130	100%

*В ХИЛ. ЛВ.

4. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма такива.

5. Системата за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служители на дружеството са и негови акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях.

Няма такава система

6. Ограничения върху правата на глас, като ограничения върху правата на глас на акционерите с определен процент или брой гласове, краен срок за упражняване на правата на глас или системи, при които със сътрудничество на дружеството финансовите права, свързани с акциите, са отделени от притежаването на акциите.

Съгласно устава на дружеството, акционери на банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристът на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на дружеството, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЦК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представяван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред дружеството един работен ден преди деня на общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл. 224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на банката;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите предложени за обсъждане, както и конкретни - предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на дружеството в Търговския регистър.

7. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Не са известни на дружеството такива споразумения.

8. Разпоредбите относно назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на дружеството и относно извършването на изменения и допълнения в устава.

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката, Надзорния съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат независими по смисъла на ЗППЦК. Към 31.12.2019 г. Надзорният съвет на ЦКБ АД се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбрани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избрани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;
- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и не се намира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2019 г., Управителният съвет се състои от 7 члена.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбрани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да :

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;
- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници.
- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на банката) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

9. Правомощията на управителните органи на дружеството, включително правото да взема решения за издаване и обратно изкупуване на акции на дружеството.

Размерът на капитала може да бъде изменян по реда, определен в закона и в устава на банката. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Капиталът на банката може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на дружеството емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал.1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на дружеството не може да бъде увеличаван по реда на чл. 193, чл. 195 и чл. 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на банката може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда, предвиден в закона:

- с намаляване на номиналната стойност на акциите;
- чрез обезсилване на акции. Капиталът на дружеството не може да бъде намаляван чрез принудително обезсилване на акции.

Банката може да изкупи собствени акции въз основа на решение на Общото събрание на акционерите, което определя:

- максималния брой акции, подлежащи на обратно изкупуване;
- условията и реда, при които Управителния съвет извършва изкупуването в определен срок, не по-дълъг от 18 месеца;
- цената на изкупуване.

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Дружеството може да придобива през една календарна година повече от 3 на сто собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на банката.

10. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

Няма такива договори.

11. Споразумения между дружеството и управителните му органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Няма такива споразумения.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

ДО
Акционерите на
Централна кооперативна банка АД

ДЕКЛАРАЦИЯ

*по чл. 100н, ал. 4, т. 3 от
Закона за публичното предлагане на ценни книжа*

Долуподписаните:

1. Росица Ботева, в качеството ми на:
 - управител на одиторско дружество „Делойт Одит“ ООД, с ЕИК 121145199, със седалище и адрес на управление: гр. София 1303, бул. "Ал. Стамболийски" №103, ет.6 и адрес за кореспонденция: гр. София 1303, бул. "Ал. Стамболийски" №103, ет.6; и
 - регистриран одитор (с рег. № 0500 от регистъра по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит), отговорен за одит ангажимента от името на **одиторско дружество** „Делойт Одит“ ООД (с рег. № 033 от по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит)
2. Марий Апостолов, в качеството ми на управител на **одиторско дружество** „Грант Торнтон ООД, с ЕИК 831716285, със седалище и адрес на управление: гр. София 1421, бул. "Черни връх" № 26 и адрес за кореспонденция: гр. София 1421, бул. "Черни връх" № 26,
3. Зорница Джамбазка, в качеството ми на регистриран одитор (с рег. № 0726 от регистъра по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит), отговорна за одит ангажимента от името на **одиторско дружество** „Грант Торнтон ООД (с рег. № 032 от регистъра по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит);

Декларираме, че

„Делойт Одит“ ООД и „Грант Торнтон ООД бяха ангажирани да извършат съвместен задължителен финансов одит на индивидуалния финансов отчет на Централна кооперативна банка АД за 2019 година, съставен съгласно Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, общоприето наименование на счетоводната база, дефинирана в т. 8 на ДР на Закона за счетоводството под наименование „Международни счетоводни стандарти“. В резултат на нашия одит ние издадохме одиторски доклад от 30 март 2020 г.

С настоящото УДОСТОВЕРЯВАМЕ, ЧЕ както е докладвано в издадения от нас съвместен одиторски доклад относно годишния индивидуален финансов отчет на Централна кооперативна банка АД за 2019 година, издаден на 30 март 2020 г.:

- 1. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „а“ Одиторско мнение:** По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2019 и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) (*стр.1. от одиторския доклад*);
- 2. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „б“ Информация, отнасяща се до сделките на Централна кооперативна банка АД със свързани лица.** Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в бележка 35 към индивидуалния финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019, във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица (*стр. 8 от одиторския доклад*).
- 3. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „в“ Информация, отнасяща се до съществените сделки.** Нашите отговорности за одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет“, включват оценяване дали индивидуалният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за индивидуалния финансов отчет сделки и събития на Банката са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки (*стр. 8 от одиторския доклад*).

Удостоверяванията, направени с настоящата декларация, следва да се разглеждат единствено и само в контекста на издадения от нас одиторски доклад в резултат на извършения независим съвместен финансов одит на годишния индивидуален финансов отчет на Централна кооперативна банка АД за отчетния период, завършващ на 31 декември 2019 г., с дата 30 март 2020 г. Настоящата декларация е предназначена единствено за посочения по-горе адресат и е изготвена единствено и само в изпълнение на изискванията, които са поставени с чл. 100н, ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и не следва да се приема като заместваща нашите заключения, съдържащи се в издадения от нас одиторски доклад от 30 март 2020 г. по отношение на въпросите, обхванати от чл. 100н, т. 3 от ЗППЦК.

30 март 2020

За одиторско дружество “Делойт Одит” ООД

гр. София

Росица Ботева
(Управител и Отговорен за ангажимента ДЕС,
регистриран одитор)

30 март 2020

За одиторско дружество “Грант Торнтон” ООД

гр. София

Марий Апостолов
(Управител)

Зорница Джамбазка
(Отговорен за ангажимента ДЕС,
регистриран одитор)